



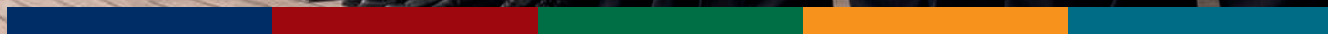
# UNIWERSYTECKI KURIER MORSKI

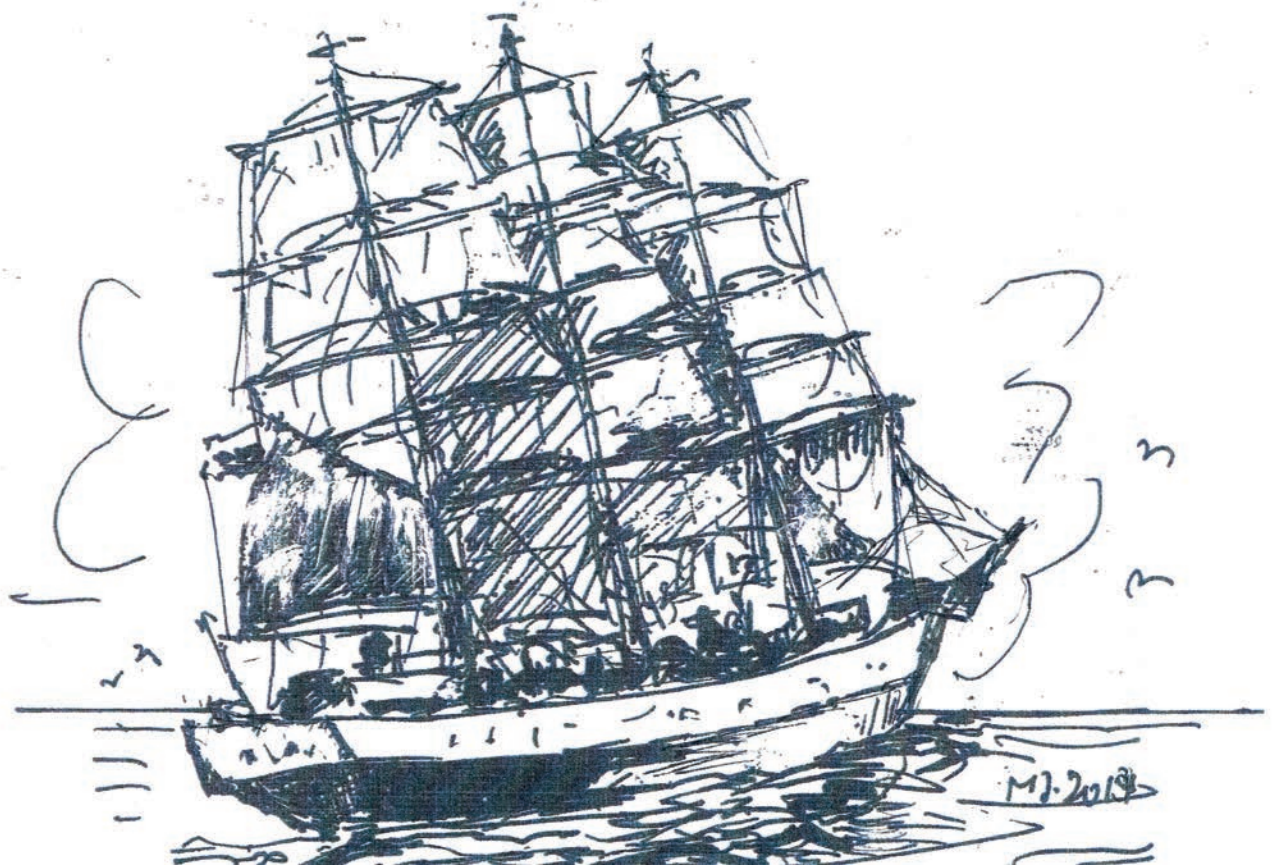
69

PISMO UNIWERSYTETU MORSKIEGO W GDYNI

CZERWIEC 2021

ISSN 2720-0058





# Spis treści

Kalendarium rektora oraz prorektorów	2
Dolina Offshorowa	10
Święto Szkoły 8 grudnia 2020 r. i wydawnictwa na 100-lecie	11
Uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa i wykład prof. Daniela Dudy	16
Rada Uczelni Uniwersytetu Morskiego w Gdyni	33
World's Top 2% - ranking Stanforda	36
Webinar „MET during the COVID-19”	37
Kierunek: Centrum Offshore	38
Nowa era: ePcenter	40
„Horyzont II” - młodzi Belgowie na praktyce morskiej	41
Kanadyjskie mapy obu biegunów	42
Dzień Otwarty Uniwersytetu Morskiego w Gdyni	43
„Rejs Roku” w stulecie	45
Nowa strona internetowa UMG	46
Wydział Zarządzania i Nauk o Jakości	47
Współpraca z MAEM	47
Sesje Podkomitetu IMO	48
Forum współpracy - PROT	49
14 <sup>th</sup> Summer Safety and Reliability Seminar	50
XIV TransNav 2021	51
Zwycięskie Seanovation	51
Ośrodek Żeglarstwa i Sportów Wodnych - reaktywacja	52
Narciarstwo Alpejskie Mężczyzn	54
Tablica POLSCE WIERNI - skazani za apel pamięci	55
Lista chwały na 100-lecie	56
Słownik biograficzny absolwentów - historie niezwykle	59
„The Saints” w Chinach tow. Mao	60
Uczelniane muzeum	62
Pożegnania	64
doc. dr inż. Zygmunt Bendyk	64
dr Anna Konieczna	65
mgr Irena Krause	65
st. of. mech. dr Ryszard Leszczyński	66
mgr inż. kpt. ż.w. Waldemar Perchel	67
mgr Zofia Pawłowska	68
prof. dr hab. inż. Omeljan Plakhtyna	69
prof. dr hab. Jan Kazimierz Sawicki	70
kmdr dr inż. Klemens Tzymański	72



## Szanowni Państwo,

oddajemy Państwu pierwszy numer „Uniwersyteckiego Kuriera Morskiego”. Pismo jest kontynuatorem „Akademickiego Kuriera Morskiego”, jednak zmiana nazwy uczelni i jej władz oraz niedawne obchody jej stulecia stały się doskonałą okazją do zmiany nazwy czasopisma.

Redaktorem naczelnym „UKM” została Małgorzata Sokółowska, doświadczona pisarka, specjalizująca się w tematyce morskiej i gdyńskiej. Pomagać jej będzie Joanna Stasiak, kustosz z Sali Tradycji UMG. Pragnę Państwa zapewnić, że nie ingerowałem w przygotowany przez obie panie materiał i układ. Jest to więc w pełni autorskie opracowanie, a w nim m.in. kalendarium rektora i prorektorów, relacja z obchodów zarówno grudniowego święta, jak i stulecia naszej Alma Mater, z uroczystości nadania tytułu doktora honoris causa prof. dr. kpt. ż.w. Danielowi Dudzie, z pierwszego spotkania nowej Rady Uczelni UMG, jak też zorganizowanego przez nas webinarium IAMU czy posiedzeń podkomitetów IMO. Nie zabrakło informacji o włączeniu się UMG w rozwój morskiej energetyki wiatrowej, o tegorocznych rejsach statków szkolnych, o nagrodzie „Rejs Roku” oraz reaktywowaniu Ośrodka Żeglarstwa i Sportów Wodnych. Jest zapowiedź konferencji TransNav 2021 i wydania słownika biograficznego wybitnych absolwentów, a na koniec - długa, niestety, lista pożegnań.

„Uniwersytecki Kurier Morski” jest czasopismem z 27-letnią tradycją, dedykowanym nie tylko całej społeczności UMG, ale i emerytowanym pracownikom, absolwentom, partnerom oraz przyjaciółom naszej uczelni.

Na jego łamach publikowane będą materiały dotyczące życia uczelni, poruszające tematy z zakresu nauki i szkolnictwa wyższego, zwyczajów i ceremoniału morskiego, naszej bogatej historii, a także sportu i kultury akademickiej.

W imieniu redakcji czasopisma zapraszam do lektury i do współpracy!

Rektor Uniwersytetu Morskiego w Gdyni  
**prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit**

## „Uniwersytecki Kurier Morski” nr 69

Wydawca: Uniwersytet Morski w Gdyni, 81-225 Gdynia, ul. Morska 81/87 [www.umg.edu.pl](http://www.umg.edu.pl)

Redakcja: Małgorzata Sokółowska ([m.sokolowska@au.umg.edu.pl](mailto:m.sokolowska@au.umg.edu.pl)), Joanna Stasiak ([j.stasiak@bg.umg.edu.pl](mailto:j.stasiak@bg.umg.edu.pl))

współpraca: Magdalena Zajk, Michał Kołodziejczak, Katarzyna Okońska, Aleksander Gosk

projekt graficzny i skład: Artur Tarasiewicz CAMELEON, zdjęcie na 1 str. okładki - Piotr Lewandowski

druk: Agencja Reklamowa TOP Agnieszka Łuczak, [agencja.top@agencjapop.pl](mailto:agencja.top@agencjapop.pl)

Przedruki artykułów lub ich fragmentów są dozwolone jedynie z dokładnym podaniem źródła.

# Kalendarium rektora i prorektorów

## 23-24 listopada 2020 r.

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit uczestniczył w zorganizowanej przez Deutsche Gesellschaft für Ortung und Navigation (DGON) w trybie zdalnym European Navigation Conference ENC 2020, podczas której wraz z prof. Carlosem Jahnem przewodniczył sesji Marine Navigation.

## 24 listopada 2020 r.

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit złożył prof. dr. inż. kpt. ż.w. Mirosławowi Jurdzińskiemu, obchodzącemu 90. urodziny, najserdeczniejsze życzenia zdrowia, pomyślności w życiu osobistym oraz dalszej satysfakcji z pracy w uczelni, podziękował za kilkadziesiąt lat związanych z naszą uczelnią, za wielki wkład pracy i zaangażowanie w wychowanie kilku pokoleń oficerów Polskiej Marynarki Handlowej. Prof. Mirosław Jurdziński to współtwórca polskiej szkoły nawigacji oraz wyższego szkolnictwa morskiego w zakresie programów i organizacji studiów, Fellow of The Nautical Institute, laureat prestiżowej nagrody Hevelius Award za zasługi dla rozwoju nawigacji, wykładowca i mentor młodych pokoleń – adeptów sztuki nawigacji, autor znanego każdemu studentowi podręcznika akademickiego „Astronawigacja”.



Fot. Cezary Spigarski

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit i prof. dr inż. kpt. ż.w. Mirosław Jurdziński, który podczas TransNavu w 2019 r. otrzymał nagrodę Hevelius Award - za wielki wkład w rozwój nawigacji morskiej



Fot. Katarzyna Okróska

## 8 grudnia 2020 r.

Rektor wraz z Senatem UMG celebrował wyjątkowo doniosłe, bo przypadające w 100-lecie, Święto Szkoły. Uroczystości rozpoczęto tradycyjnie od podniesienia, o godz. 8.00, bandery na budynku głównym uczelni. Więcej na str. 11-15.

## 10-11 grudnia 2020 r.

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit uczestniczył w posiedzeniu Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych. Ze względów sanitarno-epidemiologicznych posiedzenie KRPUT odbyło się w trybie on-line.

## 14 grudnia 2020 r.

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit gościł marszałka województwa pomorskiego Mieczysława Struka, który przybył w związku z obchodzonym Świętem Szkoły oraz jubileuszem 100. rocznicy szkol-



Fot. Michał Kolodziejczak

Od lewej: rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit i marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk

nictwa morskiego w Polsce, by wręczyć rektorowi list okolicznościowy oraz statuetkę Gryfa Pomorskiego wraz z życzeniami.

#### **14 grudnia 2020 r.**

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit spotkał się w Warszawie w Ministerstwie Infrastruktury z wiceministrem Markiem Gróbarczykiem, wiceministrem Grzegorzem Witkowskim oraz Anną Moskwą, prezes Zarządu Baltic Power z grupy PKN Orlen.

#### **16 grudnia 2020 r.**

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit objął honorowym patronatem 19. edycję konkursu „Gdyński Biznesplan”, pilotowanego przez Gdyńskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości. Konkurs ten stwarza możliwości realizacji i rozwoju inicjatyw biznesowych młodych ludzi oraz zapewnia im wsparcie zarówno finansowe, jak i merytoryczne.

#### **18 grudnia 2020 r.**

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit uczestniczył w posiedzeniu Rady Rektorów Województwa Pomorskiego - debatowano o sprawach związanych z realizacją planowanych inwestycji na terenie województwa pomorskiego.

#### **22 grudnia 2020 r.**

Z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit oraz Akademicki Chór Uniwersytetu Morskiego w Gdyni pod dyktando Karola Hilli przygotowali niespodziankę dla całej społeczności akademickiej: rektor zaśpiewał wraz z uczelnianym chórem świąteczną pieśń „White Christmas”, w ten oryginalny sposób składając życzenia szczęśliwych, pogodnych i białych świąt Bożego Narodzenia.

#### **28 grudnia 2020 r.**

Odbyło się ostatnie posiedzenie pierwszej Rady Uczelni Uniwersytetu Morskiego w Gdyni. Rektor podziękował za konstruktywną i owocną współpracę oraz wręczył upominki w postaci wyjątkowych, małych dzieł sztuki, czyli statków w butelce, zwanych też rafandynkami, które wykonał b. wieloletni steward na „Darze Pomorza” i „Darze Młodzieży”, pasjonat modelarz, Kazimierz Dopke.

#### **1 stycznia 2021 r.**

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit powołał Ośrodek Żeglarski i Sportów Wodnych, mianując jego dyrektorem dr. inż. Andrzeja Szklarskiego. Celem jest

reaktywacja żeglarstwa w naszej uczelni. W przyszłości Ośrodek Żeglarstwa, po wybudowaniu hali sportowej, stanie się częścią uczelnianego Centrum Sportu i Rekreacji. Więcej na str. 52-53.

#### **Styczeń 2021**

Prorektor ds. współpracy i rozwoju dr hab. inż. of. el. okr. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG, oraz dziekan Wydziału Elektrycznego prof. dr hab. inż. Krzysztof Górecki znaleźli się na liście World's Top 2% Scientists - będącej zestawieniem uznanych w świecie naukowców, przygotowanym przez Uniwersytet Stanforda. Więcej na str. 36.

#### **7 stycznia 2021 r.**

Odbyło się pierwsze posiedzenie nowo wybranej Rady Uczelni na kadencję 2021-2024. Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit rozpoczął spotkanie od złożenia życzeń noworocznych oraz przedstawienia wszystkich członków Rady. Kadencja, rozpoczęta 1 stycznia 2021 r., potrwa do 31 grudnia 2024 r. Więcej na str. 33-35.

#### **13-14 stycznia 2021 r.**

Uniwersytet Morski w Gdyni był gospodarzem, zorganizowanego w ramach członkostwa w International Association of Maritime Universities (IAMU), webinarium „MET during the COVID-19” nt. kształcenia i szkolenia morskiego w obliczu kryzysu pandemicznego. Więcej na str. 37.

#### **19 stycznia 2021 r.**

Rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit uczestniczył w pogrzebie dr. inż. Klemensa Tymańskiego, byłego kierownika Katedry Nawigacji, wybitnego specjalisty w zakresie astronawigacji, autora podręczników akademickich. Więcej na str. 72.

#### **20 stycznia 2021 r.**

Rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit spotkał się w Urzędzie Miasta z prezydentem Gdyni dr. Wojciechem Szczurkiem oraz przewodniczącą Rady Miasta Joanną Zielińską, przewodniczącą Rady Uczelni UMG. Rozmowa dotyczyła szczegółów dalszej współpracy pomiędzy miastem a uczelnią.

#### **21 stycznia 2021 r.**

Prorektor ds. kształcenia dr hab. Sambor Guze, prof. UMG, brał udział w spotkaniu z prorektorem ds. kształcenia Politechniki Gdańskiej dr. hab. inż. Markiem Dziadą, prof. PG, oraz prezesem Polskiego Towarzystwa Morskiej Energetyki Wiatrowej Mariuszem Witońskim,

► inicjując działania na rzecz uruchomienia i prowadzenia przez obie uczelnie wspólnego kierunku studiów drugiego stopnia morska energetyka wiatrowa.

**28 stycznia 2021 r.**

Rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit i prorektorzy: dr hab. inż. of. el. okr. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG, dr hab. Dariusz Barbuca, prof. UMG, dr hab. Sambor Guze, prof. UMG, dr hab. inż. Mirosław Czechowski, prof. UMG, odbyli spotkanie on-line z władzami University of Namibe, z rektor prof. Carmen dos Santos na czele. Spotkanie zaaranżował ambasador Polski w Angoli Piotr Myśliwiec. Rozmowa poświęcona była omówieniu dotychczasowej współpracy i nakreśleniu planów na przyszłość.

**28 stycznia 2021 r.**

Prorektor ds. współpracy i rozwoju dr hab. inż. of. el. okr. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG, pilotował podpisanie umowy z Głównym Urzędem Miar w Warszawie.

**4 lutego 2021 r.**

Rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit spotkał się on-line z rektor University of Namibe prof. Carmen dos Santos i prezesem firmy NavSim Poland Jackiem Pietraszkiewiczem. W spotkaniu uczestniczył także Wojciech Tycholiz oraz dziekan Wydziału Nawigacyjnego dr hab. inż. Tomasz Neumann, prof. UMG. Rozmowa dotyczyła szczegółów dalszej współpracy.

**5 lutego 2021 r.**

Odbyło się kolejne posiedzenie rektorskiego Think Tanku, na którym jego członkowie wypowiadali się na temat obecnego Statutu UMG, wskazując na konieczność zmian niektórych zapisów i zmniejszenie jego objętości. Dyskusję podsumowała w swojej prezentacji dr Katarzyna Skrzyszewska.

**10 lutego 2021 r.**

Prorektor ds. współpracy i rozwoju dr hab. inż. of. el. okr. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG, podpisał porozumienie o współpracy z Akademią Górniczo-Hutniczą im. Stanisława Staszica w Krakowie.

**11 lutego 2021 r.**

Rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit spotkał się on-line z prorektorem AGH ds. współpracy prof. dr hab. inż. Rafałem Wiśniowskim. Celem spotkania, które zaaranżował prof. Janusz Szpytko z AGH, było nawiązanie długoterminowego współdziałania pomiędzy stronami. Uczelnie wyraziły wolę współpracy w zakresie rozwoju technologii

offshorowych, w szczególności morskiej energetyki wiatrowej.

Efektom tej rozmowy było podpisanie kilka dni później porozumienia o współpracy pomiędzy Akademią Górniczo-Hutniczą im. Stanisława Staszica w Krakowie oraz Uniwersytetem Morskim w Gdyni. Porozumienie podpisali prorektor AGH ds. współpracy prof. dr hab. inż. Rafał Wiśniowski oraz prorektor UMG ds. współpracy i rozwoju dr hab. inż. of. el. okr. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG.

**15 lutego 2021 r.**

Rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit uczestniczył w spotkaniu Konwentu Morskiego w Sopocie z przedstawicielami najwyższych władz państwowych i gospodarczych na temat rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce, do którego doszło z inicjatywy przewodniczącego Konwentu kpt. ż.w. Zbigniewa Sulatyckiego, doktora honoris causa naszej uczelni.

**15 lutego 2021 r.**

Prorektor ds. współpracy i rozwoju dr hab. inż. of. el. okr. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG, był jednym z prelegentów podczas zajęć zdalnych dla doktorantów Aalborg University, poświęconych zagadnieniom przetwarzania jakości energii w sieciach okrętowych.

**15-19 lutego 2021 r.**

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit uczestniczył w obradach 7. sesji Podkomitetu IMO ds. Czynnika Ludzkiego, Szkolenia i Obowiązków Wachtowych - HTW (Sub-Committee on Human Element, Training and Watchkeeping). Sesja odbyła się w formie wideokonferencji, a oprócz obrad plenarnych odbyły się także prace w dwóch grupach roboczych - ds. kompleksowego przeglądu Konwencji STCW-F oraz ds. wdrożenia Konwencji STCW.

**16 lutego 2021 r.**

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit wraz z prorektorem ds. kształcenia dr hab. Samborem Guze, prof. UMG, spotkali się w Gdańsku z rektorem Uniwersytetu Gdańskiego prof. dr hab. Piotrem Stepnowskim oraz prorektorem UG ds. innowacji i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym prof. dr hab. Krzysztofem Bielawskim. Celem spotkania było omówienie potencjalnych obszarów współpracy między uczelniami.

**18 lutego 2021 r.**

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit uczestniczył w setnej obronie pracy doktorskiej - na Wydzia-

le Zarządzania i Nauk o Jakości. Pracę doktorską obroniła Beata Stenka, a opiekunem naukowym była dr hab. inż. Aleksandra Wilczyńska, prof. UMG. Ze względu na sytuację epidemiologiczną obrona odbyła się w trybie on-line.

#### **19 lutego 2021 r.**

Rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit spotkał się z wiceministrem Marcinem Horałą w Ministerstwie Infrastruktury. Tematem spotkania były sprawy dotyczące transportu intermodalnego.

#### **25 lutego 2021 r.**

Odbyło się spotkanie prorektora ds. kształcenia dr. hab. Sambora Guze, prof. UMG, oraz członka Rady Uczelni Sławomira Kalickiego z prezesem Gdańskiej Fundacji Kształcenia Menedżerów (GFKM) Andrzejem Popadiukiem, dotyczące możliwości uruchomienia wspólnego programu MBA.

#### **26 lutego 2021 r.**

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit uczestniczył w posiedzeniu on-line Zarządu Komitetu Transportu Polskiej Akademii Nauk, na którym omówiono najbliższe plany Komitetu. Rektor otrzymał nominację na przewodniczącego Sekcji Transportu Wodnego KT PAN.

#### **26 lutego 2021 r.**

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit uczestniczył w posiedzeniu on-line Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych.

#### **2 marca 2021 r.**

Na kilka dni przed planowanym wyjściem w pierwszy w tym sezonie rejs szkoleniowy „Daru Młodzieży” rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit spotkał się z komendantem statku kpt. ż.w. Rafałem Szymańskim. W spotkaniu uczestniczył dyrektor Działu Armatorskiego i Praktyk Morskich dr inż. kpt. ż.w. Bogumił Łączyński, prof. UMG.

#### **5 marca 2021 r.**

Uniwersytet Morski w Gdyni znalazł się w gronie laureatów tegorocznych nagród żeglarskich „Rejs Roku”. Uczelnia otrzymała Honorową Nagrodę Specjalną Stulecia 1920-2020 w uznaniu wkładu w historię polskich żagli. Nagrodę wręczył symbolicznie rektorowi prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adamowi Weintritowi - z powodu pandemii drogą on-line - przewodniczący jury kontradmirał Czesław Dyrz. Więcej na str. 45.

#### **10 marca 2021 r.**

Rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit spotkał się z prezesem Zarządu Morskiego Portu Gdynia Adamem Mellerem. W rozmowie uczestniczył także dr hab. inż. kpt. ż.w. Henryk Śniegocki, prof. UMG, dyrektor Centrum Międzynarodowej Promocji Technologii i Edukacji Morskiej. Przedmiotem rozmowy było podsumowanie dotychczasowej współpracy oraz poszukiwanie potencjalnych nowych obszarów współpracy między stronami, zwłaszcza w kontekście planowanego rozwoju morskiej energetyki wiatrowej.

#### **12 marca 2021 r.**

Rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit spotkał się z Pawłem Weinerem z Agencji Morskiej Gdynia. W spotkaniu uczestniczyli także prorektor ds. nauki dr hab. inż. Ireneusz Czarnowski, prof. UMG. Obie strony zadeklarowały zamiar współpracy w zakresie rozwoju technologii offshorowych, w szczególności morskiej energetyki wiatrowej.

#### **16 marca 2021 r.**

Prorektor ds. współpracy i rozwoju dr hab. inż. of. el. okr. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG, podpisał porozumienie o współpracy z firmą MAEM z Krakowa. Więcej na str. 47.

#### **19 marca 2021 r.**

Odbyła się uroczystość przyznania prof. dr. kpt. ż.w. Danielowi Dudzie tytułu doktora honoris causa UMG „w uznaniu zasług dla rozwoju życia społecznego oraz wniesionego wkładu w dzieło budowy polskiej gospodarki morskiej i kształtowania etosu zawodowego



**Doktor honoris causa UMG prof. dr kpt. ż.w. Daniel Duda**

Fot. Magdalena Zajk, UMG

► środowiska ludzi morza oraz istotnego wkładu w rozwój Uniwersytetu Morskiego w Gdyni i rozwój jego kadry naukowej”. Inicjatorem rozpoczęcia procedury był rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit, promotorem - prof. zw. dr hab. Piotr Jędrzejowicz. Senat UMG 28 stycznia 2021 r. podjął jednogłośnie decyzję o nadaniu prof. dr. kpt. ż.w. Danielowi Dudzie tej najwyższej godności akademickiej. Więcej na str. 16-32.

**19 marca 2021 r.**

Odbyło się pierwsze spotkanie Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych. Członkiem Komisji z ramienia UMG został prorektor ds. kształcenia dr hab. Sambor Guze, prof. UMG.

**22 marca 2021 r.**

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit, prorektor ds. kształcenia dr hab. Sambor Guze, prof. UMG, oraz członek Rady Uczelni Sławomir Kalicki spotkali się on-line z przedstawicielami Copenhagen Business School (CBS) i prezesem GFKM Andrzejem Popadiukiem w sprawie współpracy przy uruchomieniu międzynarodowego programu MBA.

**23 marca 2021 r.**

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit spotkał się z przedstawicielami działających w uczelni związków zawodowych, m.in. z przewodniczącym Związku Zawodowego Pracowników UMG dr. inż. Jackiem Hałaczkiewiczem oraz przewodniczącym NSZZ „Solidarność” Markiem Lubowieckim. Przedmiotem spotkania były sprawy emerytowanych pracowników Uniwersytetu Morskiego w Gdyni.

**23 marca 2021 r.**

Rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit gościł szefa Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej kmdr. Dariusza Kolatora. Przedmiotem rozmów było podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy dwiema stronami.

**24 marca 2021 r.**

Rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit uczestniczył w posiedzeniu Rady Krajowej Izby Gospodarki Morskiej. W związku z sytuacją zagrożenia epidemicznego Rada KIGM - za zgodą przewodniczącego Rady KIGM Adama Mellera oraz w zgodzie ze Statutem KIGM - odbyła się w on-line.

**24 marca 2021 r.**

Prorektor ds. współpracy i rozwoju dr hab. inż. of. el. okr. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG, podpisał umowę

z firmą Remontowa Electrical Solutions na wynajem urządzeń do prowadzenia zajęć dydaktycznych dla studentów Uniwersytetu.

**29 marca 2021 r.**

Podpisany został list intencyjny rozpoczynający współpracę pomiędzy Uniwersytetem Morskim w Gdyni a PKN Orlen. Współpraca obejmować będzie edukację i badania na rzecz morskiej energetyki wiatrowej. Ze strony Uniwersytetu Morskiego w Gdyni list intencyjny podpisali rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit oraz prorektor ds. współpracy i rozwoju dr hab. inż. of. el. okr. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG.

**30 marca 2021 r.**

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit wraz z prorektorem ds. kształcenia dr hab. Samborem Guze, prof. UMG, spotkali się w Gdyni z rektorem Uniwersytetu Gdańskiego prof. dr. hab. Piotrem Stepnowskim oraz prorektorem UG ds. innowacji i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym prof. dr. hab. Krzysztofem Bielawskim. Kontynuując rozmowy na temat potencjalnych obszarów współpracy między uczelniami, wskazano na możliwość utworzenia nowego kierunku archeologia morską. Powołano kilkuosobową grupę roboczą do wypracowania szczegółów.

**31 marca 2021 r.**

Współpraca z uczelniami brytyjskimi oraz brytyjskim przemysłem była tematem pierwszego spotkania nowej ambasador Wielkiej Brytanii w Polsce Anny Clunes z rektorem UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adamem Weintritem. Spotkanie, w trybie on-line, było jednym z cyklu spotkań z przedstawicielami nauki, biznesu i administracji samorządowej województwa pomorskiego.

**9 kwietnia 2021 r.**

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit wraz z prorektorem ds. kształcenia dr hab. Samborem Guze, prof. UMG, spotkali się z kpt. ż.w. Jerzym Kaczmarkiem - szefem gdyńskiego Unipilu, prezesem Polskiego Stowarzyszenia Pilotów Morskich. Tematem spotkania było szkolenie i egzaminowanie pilotów morskich z wykorzystaniem uczelnianej infrastruktury szkoleniowej, w tym basenu oraz symulatorów Full Mission Bridge.

**9 kwietnia 2021 r.**

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit spotkał się w Porcie Północnym w Gdańsku m.in. z prezesem



Polskiego Rejestru Statków Andrzejem Madejskim, członkiem Rady Uczelni UMG, z prezesem Zarządu Morskiego Portu Gdańsk Łukaszem Greinke, prezesem Zarządu Morskiego Portu Gdynia Adamem Mellem oraz prezes Polskich Linii Oceanicznych Dorotą Arciszewską-Mielewczyk.

#### 13 kwietnia 2021 r.

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit spotkał się z prezesem Polskiego Związku Żeglarskiego Tomaszem Chamerą. Tematem rozmowy było wskazanie potencjalnych obszarów współpracy między UMG a PZŻ. W rozmowie uczestniczył dyrektor, powołanego 1 stycznia, Ośrodka Żeglarskiego i Sportów Wodnych dr inż. Andrzej Szklarski oraz Sławomir Kalicki - prezes Grupy Inter Marine i członek Rady Uczelni.

#### 14 kwietnia 2021 r.

W siedzibie Polskiego Rejestru Statków SA w Gdańsku odbyły się uroczystości związane z obchodami 85-lecia spółki, w których uczestniczył rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit. W siedzibie instytucji dokonano uroczystego odsłonięcia czterech tablic, na których uhonorowano: doktora honoris causa kilku uczelni Jerzego Doerffera - wybitnego naukowca i wychowawcy pokoleń okrętowców, doktora honoris causa UMG kpt. ż.w. Zbigniewa Sulatyckiego - byłego wiceministra transportu i gospodarki morskiej, człowieka morza i przewodniczącego Konwentu Morskiego, prof. Lecha Kobylińskiego - okrętowca, naukowca i wieloletniego przewodniczącego Rady Technicznej oraz dr. Jana Jankowskiego - wieloletniego prezesa PRS SA.



Fot. PRS, Szymon Rybczyński

**Uroczystości 85-lecia PRS. Od lewej: rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit, doradca w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Małgorzata Zwiercan, prezes zarządu PRS SA Andrzej Madejski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Grzegorz Witkowski, członek zarządu PRS SA Dariusz Rudziński**

#### 15 kwietnia 2021 r.

W trzygodzinnym seminarium, będącym podsumowaniem podjętych działań w obszarze morskiej energetyki wiatrowej, uczestniczyli m.in.: rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit, prorektorzy: dr hab. inż. of. el. okr. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG, dr hab. Dariusz Barbucha, prof. UMG, dr hab. Sambor Guze, prof. UMG, dr hab. inż. Mirosław Czechowski, prof. UMG. Więcej na str. 38.

#### 17 kwietnia 2021 r.

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit uczestniczył w posiedzeniu Zarządu Polskiego Forum Nawigacyjnego, którego jest członkiem.

#### 19-23 kwietnia 2021 r.

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit uczestniczył w obradach 8. sesji Podkomitetu IMO ds. Bezpieczeństwa Żeglugi, Radiokomunikacji oraz Poszukiwania i Ratownictwa - NCSR (Sub-Committee on Navigation, Communication and Search and Rescue). Jednym z głównych tematów obrad były zagadnienia związane z modernizacją Światowego Morskiego Systemu Łączności Alarmowej i Bezpieczeństwa - GMDSS (Global Maritime Distress and Safety System). Więcej na str. 48.

#### 19-20 kwietnia 2021 r.

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit - przewodniczący IAMU Academic Affairs Committee, pełnomocnik rektora ds. IAMU dr hab. Adam Przybyłowski, prof. UMG - Contact Person, dyrektor Działu Armatorskiego i Praktyk Morskich dr inż. kpt. ż.w. Bogumił Łączyński, prof. UMG, uczestniczyli on-line w posiedzeniu International Executive Board (IEB) w ramach International Association of Maritime Universities (IAMU), razem z przedstawicielami 10 uczelni morskich, reprezentujących poszczególne regiony świata, oraz pracownikami sekretariatu IAMU w Tokio. Omówiono i zatwierdzono szereg kluczowych spraw dotyczących funkcjonowania stowarzyszenia, m.in. kwestie strategiczne, akademickie - w tym badawcze, dydaktyczne i organizacyjne, a także finansowe. Zapowiedziano posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego IAMU - The Annual General Assembly (AGA), planowane na 26-28 października br. w Alexandrii w Egipcie.

#### 20 kwietnia 2021 r.

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit gościł kpt. Tomasza Kuplickiego, wiceprezesa Okręgu Pomorskiego Światowego Związku Żołnierzy Armii Kra-

▶ jowej, który przybył w towarzystwie prof. dr. kpt. ż.w. Daniela Dudy, doktora honoris causa UMG. Prezes przyznał rektorowi Złoty Medal XXX-lecia Działalności Okręgu Pomorskiego SZŻ AK.

## 21 kwietnia 2021 r.

Prorektor ds. nauki dr hab. Dariusz Barbucha, prof. UMG, uczestniczył w webinarium „Modele szkół doktorskich w polskich uczelniach – pierwsze doświadczenia”. Organizatorem spotkania, objętego patronatem ministra edukacji i nauki, była Politechnika Warszawska.

## 23 kwietnia 2021 r.

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit oraz członek Rady Uczelni Sławomir Kalicki udzielili wywiadu redaktor Katarzynie Sendek z TVP3. Tematem rozmowy były plany UMG związane z rozwojem technologii offshorowych, w tym morskich farm wiatrowych. W szczególności rozmowa dotyczyła planów budowy Centrum Offshore UMG.

## 23 kwietnia 2021 r.

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit, prorektor ds. studenckich dr hab. inż. Mirosław Czechowski, prof. UMG, oraz prorektor ds. kształcenia dr hab. Sambor Guze, prof. UMG, wzięli aktywny udział w Dniu Otwartym UMG, prowadzonym zdalnie ze specjalnego studia zorganizowanego przez studentów w pomieszczeniu Strefy Studenta w Bibliotece Głównej UMG. Więcej na str. 43-44.



For. Zespół ds. Promocji Kształcenia

**Dzień Otwarty UMG, prorektor ds. kształcenia dr hab. Sambor Guze, prof. UMG (z prawej)**

## 27 kwietnia 2021 r.

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit, uczestnicząc w plenarnym posiedzeniu Komitetu Transportu Polskiej Akademii Nauk, zaproponował skład Sekcji Transportu Wodnego, której przewodniczy. Podczas sesji naukowej „Transport autonomiczny” wygłosił referat pt. „Autonomiczny transport morski”.

## 27 kwietnia 2021 r.

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit uczestniczył w zebraniu on-line komitetu honorowego budowy pomnika inż. Tadeusza Wendy, projektanta i budowniczego gdyńskiego portu. Pomnik zostanie odsłonięty 29 maja 2021 r. Trzymetrowa rzeźba z brązu przedstawiająca inżyniera Tadeusza Wendę stanie na końcu mola Rybackiego w Gdyni. Monument został zrealizowany według projektu toruńskiego rzeźbiarza Macieja Jagodzińskiego-Jagenmeera, który wygrał konkurs zorganizowany przez miasto Gdynia w 2017 roku.

## 28 kwietnia 2021 r.

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit spotkał się z dyrektorem Urzędu Morskiego w Gdyni kpt. ż.w. Wiesławem Piotrzkowskim. Tematem rozmowy było podsumowanie dotychczasowej współpracy oraz poszukiwanie potencjalnych nowych obszarów współpracy między stronami, zwłaszcza w kontekście planowanego rozwoju morskiej energetyki wiatrowej.

## 28 kwietnia 2021 r.

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit - przewodniczący IAMU Academic Affairs Committee oraz pełnomocnik rektora ds. IAMU dr hab. Adam Przybyłowski, prof. UMG - Contact Person, uczestniczyli on-line w webinarium „Future competencies for seafarer”, zorganizowanym przez International Association of Maritime Universities (IAMU).

## 29 kwietnia 2021 r.

Rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit wręczył nominacje członkom Rady Instytutu Morskiego przy Uniwersytecie Morskim w Gdyni. Przewodniczącym Rady Instytutu Morskiego został mgr inż. Sławomir Kalicki, nominacje ponadto otrzymali: kanclerz UMG Filip Malata, kwestor UMG Eugeniusz Paweł Orzeszek, adiunkt na Wydziale Nawigacyjnym UMG dr inż. kpt. ż.w. Grzegorz Rutkowski i kierownik Zakładu Oceanografii Operacyjnej Juliusz Gajewski.

Rada Instytutu Morskiego, utworzona 21 kwietnia 2021 r. zarządzeniem rektora UMG, pełni rolę doradczą (zarówno dla rektora Uniwersytetu Morskiego

**Członkowie rady Instytutu Morskiego z rektorem prof. dr. hab. inż. kpt. ż.w. Adamem Weintritrem:**



**przewodniczący Sławomir Kalicki,**



**kanclerz UMG Filip Malata,**



**kwestor UMG Eugeniusz Paweł Orzeszek,**



**Juliusz Gajewski,**



**dr inż. kpt. ż.w. Grzegorz Rutkowski**

w Gdyni, jak i dyrektora Instytutu Morskiego) w zakresie monitorowania gospodarki finansowej Instytutu Morskiego, monitorowania zarządzania Instytutem, wyrażania opinii w sferze kluczowych obszarów jego działalności.

**30 kwietnia 2021 r.**

Rektor UMG prof. dr. hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit uczestniczył w pogrzebie prof. dr. hab. Jana Kazimierza Sawickiego, wieloletniego kierownika Pracowni Historii WSM i AMG, współtwórcy i redaktora naukowego serii wydawniczej „Księgi Floty Ojczyściej”, członka Rady Naukowej i przewodniczącego Komisji Historii Żegluga Polskiego Towarzystwa Nautologicznego. Więcej na str. 70.

**5 maja 2021 r.**

Przewodniczący Polskiego Forum Nawigacyjnego dr hab. inż. Krzysztof Czaplewski, prof. UMG, oraz przewodniczący Kapituły Nagrody PFN rektor prof. dr. hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit wręczyli prestiżową Nagrodę Polskiego Forum Nawigacyjnego za rok 2020 prof. dr. hab. inż. Jerzemu B. Rogowskiemu, pracownikowi Wydziału Nawigacyjnego UMG, byłemu przewodniczącemu Komitetu Geodezji Polskiej Akademii Nauk, autorowi m.in. wydanej w 2019 r. przez Wydawnictwo UMG książki „Geodezja dla navigatorów morskich i hydrografów”.



Fot. zbiory UMG

**Od prawej: przewodniczący PFN dr hab. inż. Krzysztof Czaplewski, prof. UMG, prof. dr hab. inż. Jerzy B. Rogowski i rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit**

**6 maja 2021 r.**

Gościem rektora UMG prof. dr. hab. inż. kpt. ż.w. Adama Weintrita był manager Piotr Żeglarski z firmy Seaway 7, zajmującej się m.in. realizacją projektów pływających i stałych morskich farm wiatrowych oraz instalacji kabli podmorskich. Pojawił się pomysł wsparcia przez specjalistów Seaways 7 studiów MBA, organizowanych w UMG. W spotkaniu uczestniczyli: prorektor dr hab. Sambor Guze, prof. UMG, oraz mgr inż. Sławomir Kalicki, prezes grupy Inter Marine, członek Rady Uczelni i przewodniczący Rady Instytutu UMG.

► **7 maja 2021 r.**

Rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit spotkał się z Włodzimierzem Pomiernym oraz Iwo Wójcikiem z Agencji Rozwoju Przemysłu. Tematem było poszukiwanie obszarów współpracy w obszarze morskiej energetyki wiatrowej. W spotkaniu uczestniczyli także prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Zbigniew Burciu - zastępca dyrektora Instytutu Morskiego UMG oraz dr hab. inż. kpt. ż.w. Henryk Śniegocki, prof. UMG - dyrek-

tor Centrum Międzynarodowej Promocji Technologii i Edukacji Morskiej.

**12 maja 2021 r.**

Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit spotkał się z przewodniczącą Rady Uczelni mgr Joanną Zielińską oraz wiceprzewodniczącym dr hab. inż. Kazimierzem Witkowskim, prof. UMG, dla omówienia nowelizacji Statutu UMG.

## LIST INTENCYJNY PGE - UMG

# Dolina Offshorowa

**Prezes zarządu Polskiej Grupy Energetycznej Wojciech Dąbrowski oraz rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit uroczystie podpisali 18 maja 2021 r. list intencyjny dotyczący synergii państwowych przedsiębiorstw ze szkolnictwem morskim przy realizacji programu offshore.**

PGE wesprze UMG przy budowie centrum zintegrowanych laboratoriów badawczych środowiska morskiego (które uzyskało patronat ministrów infrastruktury oraz edukacji i nauki). UMG zapewni PGE wsparcie merytoryczne i badawcze, minimalizujące wpływ na środowisko przyrodnicze budowy morskich farm wiatrowych PGE. Współpraca obejmie także wymianę doświadczeń w zakresie kształcenia operatorów morskich farm wiatrowych. Wspólne działania obejmą także analizy hydrologiczne, hydrometeorologiczne, hydrochemiczne, geomorfologiczne, badania z zakresu nawigacji, bezpieczeństwa i ratownictwa w transporcie morskim.

- Między morzem a lądem jest pas offshore, który teraz należy zagospodarować - powiedział rektor. - Współpracujemy z PGE już wiele lat, ale teraz otwieramy nowy rozdział będący wielką szansą dla naszych studentów oraz naszych pracowników, dla rozwoju Wydziału Elektrycznego, który zaczyna nastawiać się na energię wiatrową, dla Mechanicznego i jego turbin, dla Nawigacyjnego, od 12 lat kształcącego na kierunku technologie offshore (studia II stopnia) fachowców chętnie zatrudnianych w farmach wiatrowych na całym świecie. List intencyjny jest jak oświadczyzny, po którym przyjdzie czas na długie, dobre małżeństwo, a w pradolinie Gdyni powstaje Dolina Offshorowa.

W uroczystości uczestniczyli także m.in.: Grzegorz Witkowski - podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury, Monika Morawiecka - prezes zarządu PGE Baltica, z ramienia wojewody gdańskiego Małgorzata Cymerys - dyrektor Wydziału Infrastruktury, prorektorzy UMG: ds. kształcenia dr hab. Sambor Guze, prof. UMG, ds. nauki dr hab. Dariusz Barbuca, prof. UMG, ds. studenckich dr hab. inż. Mirosław Czechowski, prof. UMG, ds. współpracy i rozwoju dr hab. inż. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG, dyrektor Instytutu Morskiego dr hab. Maciej Matczak, prof. UMG, zastępca dyrektora IM prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Zbigniew Burciu, dyrektor Centrum Międzynarodowej Promocji Technologii i Edukacji Morskiej dr hab. inż. kpt. ż.w. Henryk Śniegocki, prof. UMG, kanclerz mgr Filip Malata.

Fot. Zespół ds. Promocji Kształcenia



Od lewej: Wojciech Dąbrowski, Grzegorz Witkowski, Adam Weintrit

## Celebrując stulecie...

**Piękny i szacowny jubileusz celebrowała nasza uczelnia 8 grudnia 2020 r. Rygor sanitarny z powodu pandemii koronawirusa nie pozwalał na huczne spotkania, ale warto podsumować to, co zostało przygotowane dla uhonorowania STU LAT.**



Fot. Zespół ds. Promocji Kształcenia

Święto Szkoły rozpoczęto tradycyjnie od podniesienia bandery o godz. 8.00 na budynku głównym uczelni. O godz. 9.00 w kościele oo. redemptorystów w Gdyni odbyła się msza św. pod przewodnictwem ks. bp. Zbigniewa Zielińskiego w intencji studentów, doktorantów, pracowników i absolwentów. O uroczystą oprawę mszy św. zadbały kompania reprezentacyjna i chór Uniwersytetu Morskiego w Gdyni.

Po mszy odsłonięta została pamiątkowa tablica, poświęcona obchodom 100-lecia uczelni - dokonali tego wspólnie: podsekretarz stanu ds. gospodarki morskiej w Ministerstwie Infrastruktury Marek Gróbarczyk, prezydent Gdyni Wojciech Szczurek oraz rektor UMG prof. Adam Weintrit, a kibicowali byli rektorzy, profesorowie: Daniel Duda, Piotr Przybyłowski i Józef Lisowski. Wśród gości, oprócz ministra Gróbarczyka, byli



**Pamiętkowa tablica poświęcona obchodom 100-lecia uczelni**

prezesa portów gdańskiego i gdynińskiego - Łukasz Greinke i Adam Meller, prezes Polskiego Rejestru Statków Andrzej Madejski oraz dyrektor Urzędu Morskiego kpt. ż.w. Wiesław Piotrkowski i przewodniczący Stowarzyszenia Starszych Oficerów Mechaników Morskich Lechosław Bar.

Po wprowadzeniu sztandaru i odegraniu hymnu państwowego przystąpiono do pierwszego punktu uro-



**Od lewej: prof. dr hab. inż. Janusz Zarębski i rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit**



**Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit i podsekretarz stanu ds. gospodarki morskiej w Ministerstwie Infrastruktury Marek Gróbarczyk**



**Chór UMG i dyrygent Karol Hilla**

czystości - odsłonięcia, zgodnie z wieloletnią tradycją, obrazu ustępującego rektora (prof. dr hab. inż. Janusz Zarębski był rektorem w kadencji 2016-2020). Odsłonięcia obrazu dokonali wspólnie rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit i prof. dr hab. inż. Janusz Zarębski.

W czasie uroczystego posiedzenia Senatu UMG wyświetlono krótki film „100 lat Uniwersytetu Morskiego w Gdyni”, przygotowany przez Marka Kańskiego. Po projekcji z okolicznościowym przemówieniem wystąpił przewodniczący Senatu UMG rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit. Następnie głos zabrali sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Marek Gróbarczyk oraz biskup Zbigniew Zieliński.

Kolejnym punktem uroczystości było wręczenie, przyznawanych przez rektora, odznaczeń „Zasłużony dla Szkolnictwa Morskiego”, „Zasłużony dla Uniwersytetu Morskiego” oraz „Zasłużony Pracownik Uniwersytetu Morskiego”.



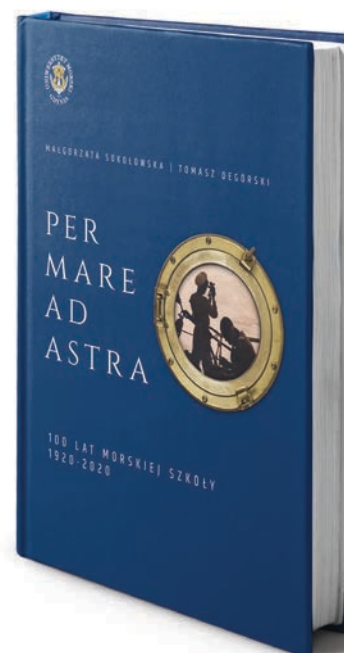
Fot. Katarzyna Okońska

**Z pokładu „Horyzontu II” wieniec do wód zatoki rzucają: rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit, sekretarz stanu Marek Gróbarczyk i kapelan UMG o. Edward Pracz**

O godzinie 15:00 na nabrzeżu Pomorskim, w miejscu cumowania „Daru Młodości”, odbył się Apel Pamięci – dla uczczenia wszystkich tych, którzy odeszli na wieczną wachtę. Wspomniano dyrektorów, wykładowców, pracowników, studentów oraz absolwentów Szkoły Morskiej w Tczewie, Wyższej Szkoły Morskiej, Akademii Morskiej oraz Uniwersytetu Morskiego w Gdyni. Po odczytaniu Apelu Pamięci rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit, sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Marek Gróbarczyk oraz kapelan Uniwersytetu Morskiego ks. dr Edward Pracz wrzucili symboliczny wieniec w toń Zatoki Gdańskiej z pokładu statku szkolnego „Horyzont II”.

Album „Per mare ad astra” autorstwa Małgorzaty Sokolowskiej i Tomasza Degórskiego liczy 400 stron, ale i tysiąca by zabrakło dla pokazania wszystkich ważnych wydarzeń w stuletniej historii morskiej szkoły – więc ta opowieść jest zaledwie ilustrowanym szkicem. Na blisko 850 zdjęciach autorzy starali się pokazać w ogólnym zarysie życie szkoły i jej uczniów, potem uczelni wyższej i jej studentów – tak na lądzie, jak w czasie praktyk na statkach szkolnych. Starali się pokazać pielęgnowanie tradycji i pamięci o założycie-

lach szkoły oraz postaciach dla jej historii najważniejszych. Wydawca: Fundacja Lechosława Bara Wsparcia Edukacji Morskiej.



► Ponadto staraniem i nakładem Fundacji Wsparcia Edukacji Morskiej, założonej i prowadzonej przez Lechosława Bara (abs. WM z 1974 r.), ukazały się:

- Medal wybity w czerwcu 2020 r. na obchody w Tczewie, projektu kpt. ż.w. Leszka Góreckiego.



- Medal wybity w grudniu 2020 r. na obchody Święta Szkoły 8 grudnia.



- Folder okolicznościowy z kartką i znaczkami okolicznościowymi w kieszonkach foliowych. Część zestawów ma naklejone znaczki na karcie i ostemplowane okolicznościowym datownikiem.



- Przypinka okolicznościowa zaprojektowana przez kpt. ż.w. Leszka Góreckiego (nawiązująca do Znacznka Absolwenta, zaprojektowanego przez ucznia Jana Gottschalka w 1923 r.), wybita na obchody Święta Szkoły 8 grudnia 2010.



- Datownik okolicznościowy, którym 8 grudnia stemplowane były przesyłki w Gdyni

Kilka miesięcy później, na czerwcowe Święto Szkoły, ukazał się drugi album - pt. „100 lat w służbie polskiemu morzu”, autorstwa Aleksandra Goska i Marka Twardowskiego, pod red. Agnieszki Czarnieckiej. „To kolejna próba prezentacji 100 lat historii polskiego szkolnictwa morskiego. Przekaz wzmacniają biografie wszystkich dyrektorów i rektorów. Ich losy i dokonania symbolizują zmiany w procesie nieustającego rozwoju uczelni, w którym każdy miał swój wkład. Album wzbogacają fotografie wszystkich statków szkolnych, podnoszących w ciągu stulecia flagę uczelni” - napisali autorzy.





## Gratulacje...

**Z okazji jubileuszu 100-lecia naszej uczelni gratulacje na ręce rektora przesłały partnerskie uczelnie i instytucje, zarówno z kraju:**

- Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie,
- Akademia Marynarki Wojennej,
- Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych,
- Politechnika Gdańska,
- Politechnika Śląska,
- Politechnika Warszawska,
- International Hydrographic Organization,
- Liverpool John Moores University,
- National University Odessa Maritime Academy,
- Nikola Vaptsarov Naval Academy,
- Piri Reis University,
- Satakunta University of Applied Sciences,
- Shanghai Maritime University,
- Tallinn University of Technology.

### **jak i z zagranicy:**

- Academy of Fishery and Marine Sciences in Namibe,
- Arab Academy for Science, Technology and Maritime Transport,
- Batumi State Maritime Academy,
- Constanta Maritime University,
- Hochschule Bremerhaven (The University of Applied Sciences Bremerhaven),
- Hochschule Wismar, University of Applied Sciences Technology, Business and Design,
- International Association of Maritime Universities,



## Medale „Merentibus”

### **Zasłużony dla Szkolnictwa Morskiego - 2020**

- prof. dr kpt. ż.w. Daniel Duda
- prof. dr hab. inż. Janusz Zarębski
- prof. dr inż. kpt. ż.w. Mirosław Jurdziński
- prof. dr hab. Andrzej A. Marsz
- dr inż. st. of. mech. Andrzej Perepeczko, prof. UMG
- dr inż. Andrzej Niewiak

### **Zasłużony dla Uniwersytetu Morskiego w Gdyni - 2020**

- prof. zw. dr hab. Piotr Jędrzejowicz
- prof. dr hab. inż. Józef Lisowski
- prof. dr hab. inż. Piotr Przybyłowski
- prof. dr hab. inż. Romuald Cwilewicz
- o. Edward Pracz
- dr inż. kpt. ż.w. Andrzej Królikowski, prof. UMG
- inż. Zygmunt Choreń

### **Zasłużony Pracownik Uniwersytetu Morskiego w Gdyni - 2020**

- prof. dr hab. inż. Janusz Mindykowski
- prof. dr hab. Andrzej S. Grzelakowski
- doc. dr inż. Zygmunt Bendyk
- dr hab. inż. Jerzy Czajkowski, prof. UMG
- dr inż. Jacek Hałaczkiwicz
- mgr Marek Szczepański
- Krystyna Witkowska
- Zbigniew Wroński
- Kazimierz Dopke



## Tytuł doktora honoris causa UMG dla prof. dr. kpt. ż.w. Daniela Dudy

Senat UMG podjął 28 stycznia 2021 r. jednogłośnie decyzję o nadaniu Panu Profesorowi Danielowi Dudzie najwyższej godności akademickiej - tytułu doktora honoris causa „w uznaniu zasług dla rozwoju życia społecznego oraz wniesionego wkładu w dzieło budowy polskiej gospodarki morskiej i kształtowania etosu zawodowego środowiska ludzi morza oraz istotnego wkładu w rozwój Uniwersytetu Morskiego w Gdyni i rozwój jego kadry naukowej”. Inicjatorem rozpoczęcia procedury był rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit, promotorem - prof. zw. dr hab. Piotr Jędrzejowicz. Uroczystość odbyła się 19 marca.

Laudacja wygłoszona przez promotora prof. zw. dr. hab. Piotra Jędrzejowicza:

***Magnificencjo Panie Rektorze, Wysoki Senacie, Dostojny Panie Profesorze, Szanowni Państwo!***

Mam ogromny zaszczyt i honor pełnić rolę promotora w postępowaniu o nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Morskiego w Gdyni niezwykłemu człowiekowi, wybitnemu twórcy, który wniósł

nieoceniony wkład w powstanie i rozwój pierwszej polskiej wyższej uczelni morskiej, Panu Profesorowi Kapitanowi Żeglugi Wielkiej Danielowi Dudzie.

Z Panem Profesorem spotkałem się po raz pierwszy na seminarium doktorskim, którego efektem było uzyskanie przez nas obu stopnia naukowego doktora tego samego dnia, pod opieką tego samego promotora, w 1969 roku w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Sopocie. Wtedy, po obronie, dostałem od Pana Profesora - wówczas dziekana Wydziału Nawigacyjnego - propo-



Prof. zw. dr hab. Piotr Jędrzejowicz

Fot. Magdalena Zajk UMG

zycję pracy w Wyższej Szkole Morskiej. Od tego czasu nasze losy spletały się w różnych okolicznościach – zawsze z wzajemnym szacunkiem i sympatią.

Tytuł honorowy doktora honoris causa jest najwyższą godnością akademicką, którą nadaje się osobom wybitnym, zasłużonym dla rozwoju nauki, kultury, ludziom wielkiego formatu, bez działalności których świat byłby intelektualnie i materialnie uboższy. Osoby, którym takie wyróżnienie jest nadawane, cieszą się niekwestionowanym autorytetem i postawą moralną. Profesor Kapitan Żeglugi Wielkiej Daniel Duda, jak mało kto, spełnia te kryteria.

Dzisiejsza uroczystość jest konsekwencją podjętej w dniu 28 stycznia 2021 r. uchwały Senatu UMG o nadaniu tytułu doktora honoris causa Profesorowi Danielowi Dudzie. Uchwała podkreśla zasługi Pana Profesora dla rozwoju życia społecznego, budowy polskiej gospodarki morskiej i kształtowania etosu zawodowego środowiska ludzi morza oraz istotny wkład w rozwój Uniwersytetu Morskiego w Gdyni i rozwój kadry naukowej. Uchwała ta była wsparta pozytywną opinią, wyrażoną przez Senaty: Akademii Morskiej w Szczecinie, Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni oraz Uniwersytetu Gdańskiego. Opinie w tej sprawie sporządzili wybitni uczeni: prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Stanisław Gućma z Akademii Morskiej w Szczecinie, kontradmirał prof. dr hab. Tomasz Szubrycht z Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni oraz prof. dr hab. inż. Zbigniew Łukasik z Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu.

Większość z nas – tu obecnych – zna zarówno bogatą działalność naukową, jak i rozległą działalność społeczną i organizacyjną Pana Profesora. Efekty jego pracy przełożyły się bezpośrednio na rozwój polskiej gospodarki morskiej, jej promocję w kraju i za granicą oraz na wspieranie rozwoju macierzystej uczelni Pana Profesora.

Rozwój ten Pan Profesor Daniel Duda postrzegał zawsze przez pryzmat budowy Rzeczypospolitej morskiej oraz tworzenia jej zasobów materialnych, kadrowych i intelektualnych, a zatem pracy opartej o reguły realizmu praktycznego, prakseologii – teorii sprawnego działania. Wykonać zadanie solidnie, niezależnie od okoliczności, jest wartością immanentną, przynoszącą korzyść jednostkom, grupom społecznym, społeczeństwom. Ta maksyma Tadeusza Kotarbińskiego, jednego z największych polskich filozofów, którego hasło „dobrej roboty” sformułowano w latach 70. ubiegłego wieku, była podstawą sprawnego działania Pana Profesora Daniela Dudy przez całe zawodowe i społeczne życie.

W myśl tej idei na poszczególnych etapach swojej aktywności zawodowej – zarówno jako praktyk transformacji gospodarczej Polski, pracując w latach 1950-1966 w Polskiej Żegludze Morskiej w Szczecinie oraz dochodząc do stanowiska kapitana na statkach Polskich Linii Oceanicznych, jak i sprawny menedżer z bogatym doświadczeniem zawodowym, pracując w latach 1966-1969 w Kapitanacie Portu Gdynia jako kapitan portu, skutecznie budował polską gospodarkę



Fot. Magdalena Zajk UMG



**Rektor prof. dr kpt. ż.w. Daniel Duda**

morską oraz morską świadomość młodego pokolenia. W latach 70. zapewnienie wykwalifikowanych kadr oficerskich dla polskiej bandery było poważnym wyzwaniem dla szkolnictwa morskiego. Profesor Daniel Duda podjął to wyzwanie, a przy okazji został pierwszym w polskiej flocie kapitanem z tytułem naukowym doktora.

Połączenie Państwowej Szkoły Morskiej z Państwową Szkołą Rybołówstwa Morskiego, nadanie nowej jednostce statusu wyższej uczelni oraz nazwy Wyższa Szkoła Morska były początkiem nowej kariery i nowych zadań dla Kapitana Daniela Dudy, który z pasją i energią podjął zadania związane z funkcją dziekana Wydziału Nawigacyjnego. Jego doświadczenie zawodowe, sprawność w zakresie zarządzania oraz umiejętność osiągania celów i zyskiwania przychylności Szkole spowodowały, że trzy lata później, 8 marca 1972 roku, Profesor Daniel Duda został rektorem Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni. Funkcję tę pełnił przez trzy kadencje w latach 1972-1981.



**Uroczystość wodowania „Daru Młodzieży” w Stoczni Gdańskiej im. Lenina 12 listopada 1981 r.**

Fot. Krzysztof Kamiński



**Światowy zjazd absolwentów w czerwcu 1980 r., pośrodku rektor prof. dr kpt. ż.w. Daniel Duda**

Te dziewięć lat to czas gwałtownego rozwoju uczelni - budowy i inwestycji, zgodnie z zasadą realizmu praktycznego, który pozwalał rektorowi Danielowi Dudzie brać za punkt wyjścia to, co istniało, respektować granice i warunki możliwych działań oraz trafnie ustalać hierarchię ważności. Uczelnia zyskała nowe statki, budynki i laboratoria, a studenci akademiki, halę sportową i klub żeglarski.

Kierując Wyższą Szkołą Morską w Gdyni przez trzy kadencje, doprowadził do zbudowania „Antoniego Garnuszczyńskiego” - statku szkolno-towarowego w eksploatacji Polskich Linii Oceanicznych i szkolnego statku żaglowego „Dar Młodości”. Bez niezwykłego zaangażowania rektora Dudy w budowę „Daru Młodości”, żmudnego i pracowitego wydeptywania ścieżek, przekonywania decydentów, pozyskiwania sponsorów, promowania akcji zbierania środków jednostka ta nie mogłaby powstać.

Za kadencji Profesora Dudy zbudowane zostało osiedle akademickie dla ponad tysiąca studentów i młodych pracowników naukowych, hala sportowa, planetarium. Nadbudowany został główny budynek w środkowej części, zaadaptowane poddasze budynku Wydziału Elektrycznego od strony ul. Morskiej i Grabowo, dokonana została adaptacja pomieszczeń i warsztatów pod nowoczesne laboratoria. Zrealizowano również budowę stacji paliwowej, unikalnego na

owe czasy i pierwszego w szkolnictwie morskim laboratorium pożarowego, zrealizowano budowę kilku sal wykładowych, garaży, boisk do kosza, siatkówki, placu ćwiczeniowego dla Studium Wojskowego. Dokonana została modernizacja statków „Horyzont” i „Zenit”, wykonano generalny remont tzw. domu profesorskiego i jego pełną adaptację do zadań dydaktycznych, przejęto basen pływacki od klubu „Arka”. Do dokonań kadencji rektorskiej Profesora Daniela Dudy należy również budowa ośrodka sportów wodnych, adaptacja i remont nabrzeża, konserwacja elewacji, powołanie studenckiego klubu żeglarskiego, wprowadzenie studiów zaocznych i uzupełniających dla absolwentów Państwowej Szkoły Morskiej, doprowadzenie do uzyskania przez WSM prawa nadawania tytułu zawodowego magistra.

Dzięki umiejętności sformułowania i realizacji przez Profesora Daniela Dudę długoterminowej strategii rozwoju uczelni Wyższa Szkoła Morska stopniowo poszerzała zakres i profil kształcenia. Ze szkoły typowo zawodowej, kształcącej oficerskie kadry dla floty różnych specjalności, stawała się uczelnią o coraz szerszym programie, także w specjalnościach lądowych, choć wciąż dominowały specjalności ukierunkowane na szeroko pojętą gospodarkę morską.

Swoją pasję ciągłego rozwijania i kształtowania Polski morskiej realizował Pan Profesor również



► w środowisku międzynarodowym i portowym, prowadząc prace na rzecz rozwoju Portu Północnego, portu w Świnoujściu, uczestnicząc w Centralnym Programie Badawczo-Rozwojowym, prowadząc badania dotyczące powiadamiania, poszukiwania i ratowania, oceny faktycznego stanu polskiej służby ratowniczej w świetle wymagań międzynarodowych. Był inicjatorem współpracy z uczelniami zagranicznymi. Dzięki Jego determinacji nawiązano unikalną, jak na lata 70., współpracę z Hochschule Bremerhaven, uczelnią niemiecką - obecnie jest to najdłuższa aktywna współpraca pomiędzy uczelniami polskimi i niemieckimi.



**Podpisywana w czerwcu 1978 r. umowa o współpracy Hochschule Bremerhaven (rektor prof. Herman Solbrig) i Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni (rektor prof. Daniel Duda)**

Zainteresowanie rozwojem struktur szkolnictwa morskiego w Polsce i dostosowaniem ich do nowych wyzwań w zakresie kształcenia kadr dla potrzeb polskiej gospodarki morskiej widoczne jest w aktywności organizacyjnej Profesora Dudy. Profesor Daniel Duda był przewodniczącym rady programowej średniego szkolnictwa morskiego w Polsce, przewodniczącym Państwowej Komisji Egzaminacyjnej na wszystkie stopnie oficerskie i marynarskie przy dyrektorze Urzędu Morskiego w Gdyni, przewodniczącym zespołu do spraw wdrażania konwencji STCW 78/95, przewodniczącym komisji badającej zgodność programów nauczania w zawodach podstawowych dla żegluga morskiej i śródlądowej z wymogami tej konwencji.

W latach 1990-1998 Profesor Duda był dyrektorem pionu inspekcji morskiej w Urzędzie Morskim w Gdyni. Na przełomie lat 1989/1990 rozpoczął pracę w Instytucie Nawigacji i Hydrografii Morskiej Akademii Marynarki Wojennej, przez kilka lat był kierownikiem zespołu do spraw bezpieczeństwa żegluga, szefem Katedry Eksploatacji Jednostki Pływającej, członkiem Senatu Akademii, Rady Wydziału, przewodniczącym Komisji Etyki Senatu.

Za wybitne zasługi dla rozwoju gospodarki morskiej i narodowej, za propagowanie wiedzy o morzu, krzewienie kultury morskiej, jak też pobudzanie zainteresowań rozwojem polskiej gospodarki morskiej oraz wzrostem jej znaczenia dla gospodarki narodowej i społeczeństwa - podczas pracy w Akademii Marynarki Wojennej uzyskał szczególnie cenne wyróżnienia: w 2006 r. nagrodę specjalną za szczególną aktywność w popularyzowaniu nauki, w 2008 r. tytuł Wybitnego Nauczyciela AMW, a 19 marca 2015 roku Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni nadała Panu Profesorowi Kapitanowi Żegluga Wielkiej Danielowi Dudzie tytuł doktora honoris causa.

Idea rozwoju kadr morskich jest również widoczna w trosce Pana Profesora o rozwój naukowy młodego pokolenia. Profesor Daniel Duda był recenzentem 73 rozpraw doktorskich, habilitacyjnych, tytułów profesora kontraktowego, nadzwyczajnego. Jest autorem ponad 500 publikacji, w tym 42 (indywidualnych i wspólnych) książkowych oraz 195 opinii i recenzji. Pod Jego kierownictwem wykonano 443 prace inżynierskie, magisterskie i licencjackie. Jest współautorem trzech wynalazków oraz dwóch patentów - przelicznika sztormowo-ekonomicznego oraz modułowego pojazdu wodnego wraz ze sposobem zestawienia tego modułowego pojazdu.

Profesor Kapitan Żegluga Wielkiej Daniel Duda pozostaje bardzo aktywny na niwie społecznej i wydawniczej. Publikował i był członkiem Kolegium Redak-

cyjnego „Techniki i Gospodarki Morskiej”, „Nautologii”, „Zapisków Puckich”, „Przeglądu Hydrograficznego”, „Biblioteki Nawigatora”, publikował w „Prawie i Orzecznictwie” Izb Morskich, „Biuletynie Technicznym” PLO, „Biuletynie Technicznym” PRS, w „Czasie Morza”, w „Budownictwie Okrętowym i Gospodarce Morskiej”, Zeszytach Naukowych Akademii Morskiej, w „Okólniku” Związku Polskich Oficerów Marynarki Handlowej w Londynie i wielu innych.

Od 1968 roku Profesor Daniel Duda jest członkiem Polskiego Towarzystwa Nautologicznego, przez cztery kadencje jako prezes, jest członkiem zespołu redakcyjnego „Nautologii” i Rady Naukowej PTN. Jest również wiceprezesem i współzałożycielem Towarzystwa Przyjaciół „Daru Pomorza”, komandorem Kapituły Pierścienia Hallera - Ligi Morskiej i Rzecznej, członkiem Zarządu Głównego Ligi Morskiej i Rzecznej.

Jest laureatem głównej nagrody literackiej im. J. Conrada, trzech nagród „Złotego Pióra”. Został uhonorowany dziewięciokrotnie przez ministra transportu i gospodarki morskiej, nagrodzony Srebrnym i Złotym Krzyżem za Zasługi dla ZHP oraz Komandorią Harcerskiego Kręgu Morskiego, odznaką honorową Zasłużony dla Kultury Polskiej, Medalem Srebrnym Zasłużony Kulturze „Gloria Artis”, medalem „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny”, Medalem Złotym „Za Długoletnią Służbę” (nadany przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego w 2008 r.), Medalem „Pro Patria” w 2013 r. oraz wieloma odznaczeniami państwowymi, resorto-

wymi, regionalnymi, branżowymi. W 2013 r., za wybitne zasługi w działalności na rzecz rozwoju gospodarki morskiej, za szczególne osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej i dydaktycznej w dziedzinie marynistyki, został odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

Wsparciem i ostoją dla tak intensywnego życia zawodowego oraz działalności społecznej była dla Pana Profesora Daniela Dudy rodzina. Jego żona Stanisława była długoletnim dyrektorem, wicedyrektorem i nauczycielem matematyki w II LO w Gdyni. Córka Pana Profesora ma dwóch synów - wnuków Pana Profesora, zaś Pan Profesor może się dziś cieszyć 18-miesięczną prawnuczką. Cała rodzina spotyka się niezmiennie na niedzielnych obiadach. Za to wsparcie i obecność serdecznie Pani Profesorowej oraz całej rodzinie dziękujemy.

Szanowny Panie Profesorze, doceniając Pana rozliczne dokonania, które przedstawiłem, składam wyrazy uznania i podziękowania za Pana wkład w rozwój naszej uczelni, polskiej gospodarki morskiej i promocję postawy aktywności. Życzę Panu zdrowia i dalszych długich lat życia, a także tej niespożytej energii i działalności na rzecz integracji środowiska ludzi morza oraz budowania trwałych podstaw silnej Polski morskiej.

**Prof. zw. dr hab. Piotr Jędrzejowicz**  
Uniwersytet Morski w Gdyni



**Kompania reprezentacyjna UMG i prowadzący uroczystość Aleksandr Gosk**



Fot. Magdalena Zajk, UMG

**Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit odsłania wyryte w marmurze nazwisko doktora honoris causa prof. dr. kpt. ż.w. Daniela Dudy w obecności laureata, jego małżonki oraz promotora prof. zw. dr. hab. Piotra Jędrzejowicza**

## Wy płynęli w krótki bałtycki rejs...

### Wykład doktora honoris causa Uniwersytetu Morskiego w Gdyni prof. dr. kpt. ż.w. Daniela Dudy

Zgodnie z planem dyslokacyjnym Polskiej Marynarki Handlowej w dniu 18 sierpnia 1939 roku „Dar Pomorza”, żaglowy statek szkolny Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni, wyruszył w krótki rejs ćwiczebny po Bałtyku<sup>1</sup> z uczniami wszystkich trzech kursów Wydziału Nawigacyjnego i kandydatami do studiowania na tym wydziale (112 osób), z jungami i kandydatami na jungów (37 osób). Łącznie z załogą wypłynęło 171 osób<sup>2</sup>. Statkiem dowodził kpt. ż.w. Konstanty Kowalski „Kot”, wychowanek Tadeusza Ziółkowskiego, Mamertha Stankiewicza i Konstantego Maciejewicza – absolwent Szkoły Morskiej w Tczewie z roku 1927.

Zgodnie z planem „Dar” miał krążyć po Bałtyku i odwiedzić kilka portów, między innymi mały litewski port Šventoji. Rozważano również odwiedzenie Lipawy, Tallina i Helsinek. Ostatecznie fregata zawinęła tylko do łotewskiej Lipawy – 21 sierpnia 1939 roku. Postój w porcie słuchacze wspominali dobrze, a obawy wobec nadciągającej wojny wyrażali jedynie Łotysze. Tak po latach pobyt w tym porcie opisuje Bolesław Pogorzelski:

*W Libawie [Lipawa – D.D.] byliśmy gościnnie podejmowani przez Polaków z łotewskiej Polonii. Łotysze, których spotykaliśmy w czasie robienia zakupów, nie-*



Fot. Magdalena Zajk, UMIG

<sup>1</sup> Borchardt KO, Znaczy kapitan, Gdynia 2005.

<sup>2</sup> Miłobędzki J, Polskie szkolnictwo morskie w Wielkiej Brytanii podczas II wojny światowej (na prawach rękopisu w posiadaniu D. Dudy).

**Doktor honoris causa prof. dr kpt. ż.w. Daniel Duda,  
promotor prof. zw. dr hab. Piotr Jędrzejowicz oraz rektor  
prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit**



pokoili się możliwością wybuchu wojny, lecz my zapewnialiśmy ich z młodzieńczym entuzjazmem, że ich obronimy. Polskie złotówki przyjmowali bez sprzeciwu, a srebrne złotówki z profilem marszałka Piłsudskiego nawet całowali<sup>3</sup>.

Załoga fregaty, słuchacze i kandydaci byli podekscytowani, już wkrótce bowiem mieli zawinąć do Gdyni. Jeszcze tylko najstarszy rocznik złoży praktyczne egzaminy, nastąpi przygotowanie statku na zimowy postój fregaty w porcie i... wymarzony urlop! Nikt nie przypuszczał, że wielu z nich zginie, zostanie inwalidami, a bardzo wielu nie zobaczy ani swoich najbliższych, ani swoich rodzinnych stron. Ponad 92 proc. z nich po zakończeniu wojny pozostanie na Zachodzie, nie godząc się na powojenny jałtański porządek. Kości siedemnastu z tych, którzy na pokładzie Białej Fregaty wypłynęli z Gdyni w krótki bałtycki rejs szkoleniowy, spoczywają na całym świecie.

„Dar” wyszedł z gościnnej Lipawy 23 sierpnia i obrał kurs na Gdynię, a już 24 sierpnia, w czasie spokojnej żeglugi, załogę i słuchaczy poderwał niespodziewany alarm: *KONSTANTY, ZAWIŃ DO NAJBLIŻSZEGO PORTU SZWEDZKIEGO. CZEKAJ NA SYGNAŁ.*

Wybrano najbliższy szwedzki port Oxelösund. Statek zwinął żagle i pod silnikiem kierował się w stronę



Fot. zbiory D. Durdy

**Kpt. ż.w. Konstanty Kowalski, Kawaler Honorowej Odznaki „Orłęta”, nadanej przez dowódcę Armii „Wschód” rozkazem z dnia 19 marca 1919 r.**

Szwecji, gdzie 25 sierpnia stanął na kotwicy na redzie wybranego portu.

W dniu 1 września 1939 roku, podczas postoju fregaty w Oxelösund, Konstanty Kowalski otrzymał wiadomość o napaści Niemiec na Polskę – o wybuchu wojny.

Jak podaje Jan Z. Skura, ówczesny kandydat do PSM: *1 września, kiedy zebraliśmy się na pokładzie do*



**„Dar Pomorza” zacumowany w estońskim porcie Tallin, czerwiec/lipiec 1939 r.**

<sup>3</sup> Pogorzelski B., Przeprowadzenie do Anglii - jesień 1939 r., „Echo Morza. Biuletyn Stowarzyszenia Absolwentów Szkół Morskich”, Gdynia 2000.

▶ porannej modlitwy, dowiedzieliśmy się, że Niemcy napadli na Polskę bez wypowiedzenia wojny. Zamiast „Kiedy ranne wstają zorze”, spontanicznie odśpiewaliśmy „Boże, coś Polskę”<sup>4</sup>.

Podczas postoju „Daru Pomorza” w Sztokholmie, 3 września 1939 roku, radiotelegrafista Alojzy Kwiatkowski odebrał oczekiwany sygnał umowny: *DO JASIÓWI STASIÓW. OTWORZYĆ KOPERTY*.

Kapitan Konstanty Kowalski z depeszą udał się do swojej kabiny, po czym z żelaznej skrzyni wydobył zalakowaną kopertę, którą polecił sprawdzić I oficerowi Karolowi Olgierdowi Borchardtowi i radiootelegrafście Alojzemu Kwiatkowskiemu. Pieczęcie były nienaruszone. Z zawartych w kopercie instrukcji wynikało, że „Dar Pomorza” musi zostać w Szwecji, a kapitan statku pozostawać w ścisłym kontakcie z Poselstwem RP w Sztokholmie. Szyfr, zgodnie z instrukcją, został spalony.

Lekarz „Daru Pomorza” dr Waław Korabiewicz po latach wspomina moment powiadomienia załogi o wybuchu wojny:

*Czekamy [mowa o salonie kapitańskim – D.D.] Zupa stygnie. Czas się dłuży. Wreszcie „Kot” stanął w drzwiach. Jest błady, jakby zmieszany. Nerwowym ruchem podciągnął mundur, zeszytniał:*

*– Panowie – przemówił – oto wiadomość. Wojska niemieckie przekroczyły naszą granicę. Bombardują wieś i miasteczka. Wojna. [...]*

*Obrazu tego do końca życia z oczu moich nikt nie zetrze: dokoła stołu wieniec zastygłych w osłupieniu twarzy, wpatrzonych w swego dowódcę gniotącego w drżących dłoniach ten fatalny papier*<sup>5</sup>.

W dniu 2 września „Dar Pomorza”, na silniku i z pilotem, przeszedł do Sztokholmu. Konstanty Kowalski, zgodnie z poleceniem, ale i również dobrą praktyką morską, utrzymywał stałą łączność z poselstwem polskim w Sztokholmie, na czele którego stał wówczas poseł Rzeczypospolitej Polskiej Gustaw Potworowski. Nasłuchiwanie skąpych komunikatów z kraju o mordowaniu bezbronnej ludności, o polowaniu z samolotów na kobiety i dzieci, wywoływało wśród uczniów i załogi pragnienie natychmiastowego powrotu do kraju, zdobycia broni i walki z okrutnym najeźdźcą.

W dniu 8 września z listy załogowej „Daru Pomorza” ubyło 11 nazwisk – odlatywał bowiem tego dnia ze Sztokholmu w kierunku Łotwy samolot Polskich Linii Lotniczych i mógł zabrać 11 dodatkowych pasażerów. W grupie tej znaleźli się wyłącznie ci, którzy mieli kar-

ty mobilizacyjne. Do grona tych szczęśliwców należeli: ówczesny IV oficer Kazimierz Jurkiewicz, uczniowie III roku Wydziału Nawigacyjnego: Józef Babkiewicz, Aleksander Bramiński, Bogdan Dębski, Andrzej Grosse, Bogdan Korsak, Zygmunt Ladenberger, Zygmunt Łada, Roman Tomaszewski, słuchacz II roku kursu Wilhelm Żmuda i kandydat Wydziału Nawigacyjnego Jerzy Leszczyński. Grupa ta przebyła później drogę koleją z Rygi do Święcian, kolejno do Wilna, gdzie rozproszyła się w poszukiwaniu swoich przydziałowych jednostek wojskowych. Wielu z nich dotarło do miejsc koncentracji jednostek, ale te albo były już rozbite, albo zmieniły swoje miejsce.

Jeden z członków załogi – Bohdan Korsak, 13 września został wcielony do Batalionu Morskiego Flotylli Pińskiej, brał udział w walkach Grupy Operacyjnej „Polesie” gen. bryg. Franciszka Kleeberga, a 15 września 1939 roku został awansowany do stopnia ppor. czasu wojny. W czasie walk został ciężko ranny pod Wołą Gułowską.

Do swych jednostek dotarli również między innymi Józef Babkiewicz i Aleksander Bramiński. Józef Babkiewicz („Babkie”, kawaler War Medal, Atlantic Star, trzech Medali Morskich PMH i innych) na wiosnę 1940 roku, po udanej próbie przedostania się z okupowanej Polski przez Szczawnicę, Budapeszt, Zagrzeb, dotarł do portu ewakuacyjnego w Splicie, skąd na pokładzie s/s „Warszawa” dostał się do Marsylii we Francji, a po upadku Francji dotarł do Anglii, gdzie zaciągnął się na polskie statki. W Anglii ukończył Państwową Szkołę Morską, otrzymał dyplom morski aspiranta porucznika żegluga małej, a pod koniec wojny uzyskał dyplom kapitana żegluga wielkiej.

Kandydatów i słuchaczy „Daru” poddawano w Szwecji treningom w wiosłowaniu i żeglowaniu, uczono szycia żagli, wykonywania szplajsów, węzłów itd. Podczas postoju statku w Sztokholmie załoga, słuchacze, jungowie zostali wciągnięci w proces przygotowania statku na postój zimowy w surowym klimacie Sztokholmu. Do 20 września wszelkie prace konserwacyjne na statku zostały zakończone, troskliwie zabezpieczono „Dar” na postój zimowy. – *Wojna szybko się skończy, fregata wróci do kraju, by szkolić kolejne kadry oficerskie dla Polskiej Marynarki Handlowej* – tego prawie wszyscy byli pewni. Żagle zdjęto ze wszystkich rei i po sumiennym wysuszeniu ułożono w żagiel-koi na rufie statku, zdjęto również reje, ułożono je na pokładzie. Stalowe olinowanie (około 15 km) poddano konserwacji, a pracę tę wykonywano pod czujnym okiem starszego bosmana Jana Leszczyńskiego. Ostatnią czynnością było doprowadzenie pokładu do idealnego połysku.

<sup>4</sup> Skura J.Z., *Przez morza i oceany*, Gdynia 2004, s. 26.

<sup>5</sup> Korabiewicz W., *Jeszcze coś ze statku m/s „Piłsudski”, „Okólnik” nr 161, 1990, s. 19.*



Fot. zbioru D. Dudy

**Brunon Schmidt - absolwent Szkoły Morskiej w Tczewie z 1929 r., ukończył szkolenie wojskowe w Szkole Podchorążych Marynarki Wojennej w Toruniu z pierwszą lokatą i został awansowany na stopień ppor. MW. Jako starszy mechanik wypłynął na pokładzie „Daru Pomorza” w krótki bałtycki rejs szkoleniowy. Z dniem 1 listopada 1939 r. był wykładowcą na pierwszym kursie zorganizowanym w Anglii dla absolwentów II rocznika PSM w Gdyni. Zginął w dniu 15 stycznia 1942 r. w szalejącym sztormie w pobliżu Reykjavíku, w alianckiej służbie wraz z 25 członkami załogi statku s/s „Wigry”**

Starszy mechanik Brunon Schmidt, I motorzysta Feliks Sobieraj, II motorzysta Bronisław Filipiak, elektryk Stefan Aljasiewicz oraz słuchacze codziennie ciężko pracowali przy zabezpieczeniu silnika okrętowego, urządzeń maszynowych i wyposażenia, wszelkich urządzeń pomocniczych, instalacji elektrycznych, pomp, w tym pokładowej pompy pożarowej, silnika motorówki. Dokonali całkowitego przeglądu oświetlenia statku, w tym awaryjnego. Brunon Schmidt w listach pisanych do siostry Heleny wyrażał obawę o kraj i życie rodziny oraz przekonanie, że bracia jego są zmobilizowani i walczą. Upoważnił siostrę do dysponowania jego środkami, zobowiązał do opieki nad rodziną. Listy były pisane na listowniku „Daru Pomorza”, ostatni w dniu 4 września. Jego medale sportowe Szkoły Morskiej okresu tczewskie-

go, worek marynarski ze stemplami „Daru” przekazałem (D.Duda) do Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku.

Dnia 21 września 1939 roku kpt. ż.w. Konstanty Kowalski otrzymał z Poselstwa Rzeczypospolitej Polskiej w Sztokholmie list, którego kopia zachowała się w Sali Tradycji Uniwersytetu Morskiego w Gdyni.

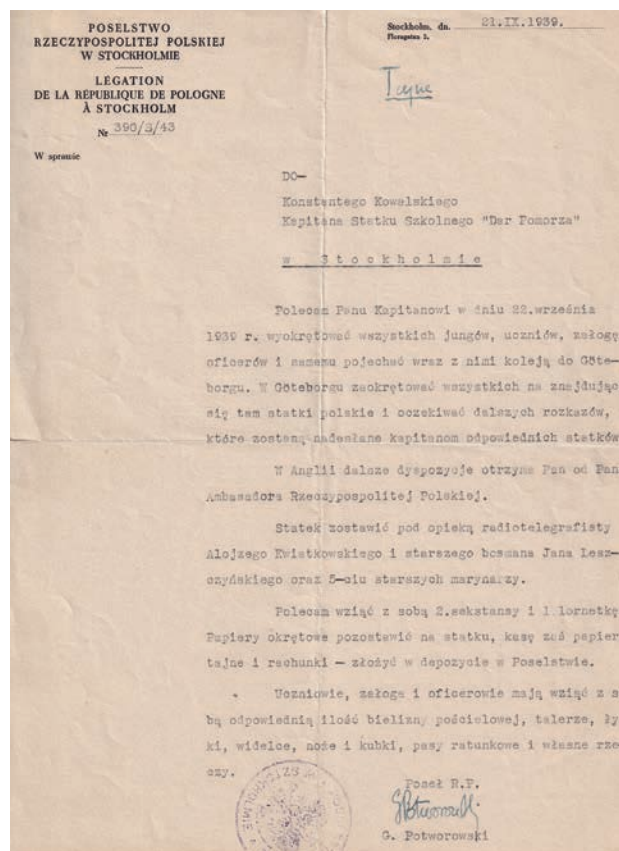
Zgodnie z zawartą w liście instrukcją kpt. Konstanty Kowalski pozostawił „Dar Pomorza” w porcie w Sztokholmie, a opiekę nad nim powierzył sześciu członkom załogi pod dowództwem radiotelegrafisty Alojzego Kwiatkowskiego. Dokonał ostatniego wpisu do dziennika okrętowego „Daru Pomorza”:

*Postój w Sztokholmie. Wydarzenia i uwagi:*

*Z polecenia Pana Ministra Potworowskiego zostawiłem statek pod opieką R.T. Kwiatkowskiego i st. bosmana Leszczyńskiego, żaglomistrza Grzelaka, cieśli Kohnkego, I motorzysty Sobieraja, II motorzysty Filipiaka i kucharza Witka.*

*Resztę załogi, oficerów, uczniów i jungów spisałem ze statku i wraz z nimi pojechałem zgodnie z rozkazem do Göteborga. Statek na dwóch kotwicach, lewa 5 szekli, prawa 6 szekli w wodzie i 7 cum stalowych z rufy.*

*/ / K. Kowalski  
Kpt. statku<sup>6</sup>*



<sup>6</sup> Miłobędzki J., op. cit.

► Konstanty Kowalski z częścią załogi oraz 163 słuchaczami w dniu 22 września udali się pociągiem do Göteborga, pozostawiając statek pod opieką radiotelegrafisty Alojzego Kwiatkowskiego, starszego bosmana Jana Leszczyńskiego (zmarł w Sztokholmie w dniu 2 czerwca 1942 roku) oraz żaglomistrza Józefa Grzela (zmarł w sztokholmskim szpitalu pod koniec 1945 roku). Oprócz wyżej wymienionych na pokładzie zostali: cieśla Franciszek Kohnke, I motorzysta Feliks Sobieraj, II motorzysta Bronisław Filipiak i kucharz Marceli Witek<sup>7</sup>.

Jan Leszczyński, w trakcie schodzenia załogi i słuchaczy ze statku na ląd, stał przy trapię i każdemu ściskając dłoń swą bosmańską ręką, życzył sukcesów i spotkania się wkrótce w kraju. To było ostatnie jego pożegnanie ze słuchaczami, w dniu 2 czerwca 1942 roku zmarł bowiem w Sztokholmie w Lazarecie Serafinów i został pochowany na cmentarzu katolickim Haga Norra Kyrkogården. Pośmiertnie został przez Prezydenta RP odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, a w 2004 roku w Ogólnopolskiej Alei Zasłużonych Ludzi Morza w Rewie położono Gwiazdę Jana Leszczyńskiego<sup>8</sup>.

Sztokholmski Komitet Pomocy Uchodźcom Wojskowym zaopatrzył słuchaczy Szkoły Morskiej w ciepłą bieliznę (jegierek): 2-3 komplety składające się z długich kałesonów, koszuli i skarpetek wełnianych. Otrzymali również po jednej parze rękawiczek, kominiaarkę i sweter. Jak wspomina Mieczysław A. Abramowski: *Błogosławiliśmy te panie z Komitetu za ich wspaniałe,*



Fot. www.gminakosakowc.pl

#### **Gwiazda Jana Leszczyńskiego-„Waju” w Ogólnopolskiej Alei Zasłużonych Ludzi Morza w Rewie**

<sup>7</sup> Borchardt KO, *Znaczy kapitan*, Gdynia 1999, s. 368: Schodzimy z „Daru Pomorza” na ląd, do czekających na nas autobusów. Biała fregata wydawała nam się w tej chwili żywą legendą o kraju i widomą, wyśnioną baśnią o morzach. Miłobędzki J, *Kręgi na wodzie* [w:] *Ku chwale bandery*, Spółdzielnia Wydawnicza Morze 1992, s. 210: kapitan Kowalski i starszy oficer Karol O. Borchardt poprowadzili na dworzec w Sztokholmie grupę liczącą 163 osoby, które udawały się do Goeteborga.

<sup>8</sup> Szajna M., Szajna J., Duda D., „Zapiski Puckie” nr 14, 2015, s. 140-141.

*praktyczne, a tak nam teraz potrzebne dary! Noce były już bardzo chłodne, a wachty marynarskie pełniłmy na pokładzie po cztery godziny bez przerwy*<sup>9</sup>.

Zostawili za sobą w Sztokholmie „Dar Pomorza”. Może wielu z nich myślało, że na pokład tego statku szkolnego jeszcze wrócą, z pewnością wielu było wówczas pewnych, że Polacy, Francuzi i Anglicy szybko pokonają Niemcy i pieszo, z bagnetem na karabinie, czy też na statkach wrócą do kraju. Tylko bohaterowie tamtych dni, młodzi, silni, zdolni do poświęceń, wiedzą, co przeżywali wówczas z dala od rodzin i kraju rodzinnego na obcej ziemi. Jak wspomina Bolesław Pogorzelski: *Wrześniowe dni i tygodnie ciągnęły się bez końca w atmosferze ogólnej frustracji, tych młodych, patriotycznie wychowanych ciągnęło do Polski, aby brać udział w obronie ojczyzny. Słuchacze schodzili ze statku z na wpół pustymi workami marynarskimi, byli „przekonani, że wojna się skończy na Boże Narodzenie, a najdalej w Nowym Roku”*<sup>10</sup>.

Wiadomości o okrucieństwach niemieckich w naszej ojczyźnie potęgowały nienawiść do Niemców. Marynarze na obczyźnie wiedzieli o wejściu do Polski Armii Czerwonej, ale nie zdawali sobie sprawy z konsekwencji tej inwazji. Kapituluację Warszawy i obecność w kraju niemieckiego okupanta traktowali jako stan przejściowy, bo przecież Anglia i Francja lada dzień wypowiedzą Niemcom wojnę i zadadzą im „niezłego bobu”.

W Göteborgu podzielono załogę „Daru Pomorza” i słuchaczy na pięć grup, które zakreutowano na pięć, zgromadzonych w wyniku dyslokacji, statków polskich. Były to parowce: s/s „Wilno” pod dowództwem kapitana Kazimierza Lipskiego, s/s „Narocz” dowodzony przez kapitana Józefa Borkowskiego, s/s „Kromań” dowodzony przez kapitana Tadeusza Dybka, s/s „Rober IV” dowodzony przez kapitana Edwarda Gubałę i s/s „Chorzów” dowodzony przez kapitana Hilarego Mikoszę. Statki miały w swoich ładowniach resztki ładunku, który podczas podróży sypał się na załogę. Wszyscy byli młodzi, bardzo młodzi, toteż po latach ten fragment swego marynarskiego życia wspominali z humorem.

Tak wspomina ten czas ówczesny słuchacz Szkoły Morskiej Józef Miłobędzki:

*Ja, wraz z kolegami z mojego rocznika, dostałem się na „Narocz”. [...]*

<sup>9</sup> Abramowski M.Z., *Mały statek na wielkiej wojnie* [w:] *Ku chwale bandery*, op. cit., s.10-11.

<sup>10</sup> Pogorzelski B., *Przyszłość bez jutra*, Cape Town, 2008.

Umieszczono nas w ładowni na podściółce ze słomy przykrytej kocami, gdzie zresztą tylko spaliśmy – pracując poza tym na pokładzie, pod kierownictwem bosmana Romana Gądeli<sup>11</sup>.

W Göteborgu przed wyjściem statków do Norwegii słuchacze zostali zaopatrzeni w kamizelki ratunkowe różnych typów, maski przeciwgazowe produkcji szwedzkiej, przechowywane w dużych nieforemnych pudłach tekturowych, które niechętnie nosili na biodrach na wełnianych pasach. Służyły one słuchaczom... jako poduszki.

Wreszcie 29 września, z eskortą szwedzkich okrętów wojennych, ruszyli wodami terytorialnymi Szwecji, a od granicy morskiej z Norwegią eskortę przejęły jednostki norweskiej marynarki wojennej, które doprowadziły konwój do Bergen, gdzie dotarli 3 października w nocy i zakotwiczyli w wąskim gardle fiordu. Minęło 10 dni beczynnego postoj, nim 14 października pięć polskich statków wyszło w morze. Poza wodami terytorialnymi Norwegii oczekiwała na nich eskorta angielskiej marynarki wojennej.

Mały konwój, przy zbliżaniu się do lądu eskortowany tylko przez niszczyciel HMS „Mohawk”, doprowadził statki 16 października na redę portu Methil – w zatoce Firth of Forth w Szkocji. Trafili akurat na niemieckie bombardowanie mostu łączącego oba brzegi zatoki. Wśród załogi okrętu HMS „Mohawk” było 15 zabitych i 15 rannych marynarzy brytyjskich. Były to pierwsze smutne wojenne przeżycia słuchaczy Państwowej Szkoły Morskiej.

Tak przedstawia przebieg tego zdarzenia słuchacz PSM Zbigniew Barczewski zaokrętowany na statku s/s „Chorzów”:

*Otóż niemieckie dwumotorowe samoloty JU88 zaatakowały HMS „Mohawk” przed nami, gdy byliśmy pewien dystans od Methil, w zatoce Firth of Forth, a nie na kotwicy. Pamiętam, dwie bomby obłożyły okręt i potem ten sam fighter-bomber posypał go ogniem karabinów maszynowych. Patrzyliśmy się na to, dla nas pierwsze oblicze krwawej wojny, jak wryci. My też moglibyśmy zostać celem tego Niemca<sup>12</sup>.*

Do Londynu przybyli 24 października, by następnego dnia dotrzeć do Dartmouth, gdzie w zakolu rzeki stał transatlantyk „Kościuszko”, który z dniem 10 października podniósł banderę Marynarki Wojennej i przyjął nazwę ORP „Gdynia”. Słuchacze, potwornie zmęczeni, brudni, zostali zaokrętowani jako praktykanci PSM.

Statek nie posiadał załogi oficerskiej, przełożonym czasowo został słuchacz II kursu Ludwik Smolski.

Kapitan Konstanty Kowalski został w Londynie, oficerowie otrzymali przydziały na różne statki. Wkrótce „Kościuszko” został przeholowany do Plymouth. Na tym statku przybyły z Londynu kmdr ppor. Józef Boreyko podzielił słuchaczy na tych, którzy wyrazili chęć wstąpienia do Armii Polskiej we Francji, na tych, którzy chcieli służyć w Marynarce Wojennej oraz na tych, którzy pozostali wierni Polskiej Marynarce Handlowej. Kilku z nich to siedemnastolatki.



Fot. zbior. D. Dudy

**Zima 1939/1940. Słuchacze PSM, którzy ochotniczo wstąpili do polskiego wojska we Francji. 12 stycznia 1940 roku znaleźli się w Coetquidan i zostali przydzieleni do 24. Pułku Ułanów Jazłowieckich<sup>14</sup>**

<sup>14</sup>Za: Barczewski Z., Na akrobatycznej linii, „Okólnik” nr 175, 1995. Ochotnicy przydzieleni do 24. Pułku Ułanów Jazłowieckich otrzymali mundury z I wojny światowej, niektóre cerowane, zamiast karabinów czasowo wyposażono ich w kije do ćwiczeń, helmy, na których nie można było usiąść, gdyż się uginały, ulokowano ich w na wpół zburzonym budynku. Stołówka odległa była od koszar około 2 km. Żołd to 0,5 franka, który nie wystarczał nawet na najtańsze papierosy. W końcu otrzymali karabiny z I wojny światowej, zwali je rusznicami. Kolejno zostali skierowani do miasta Bolene, do szkoły podoficerskiej, gdzie rozpoczęli ćwiczenia. W czerwcu 1940 r. znaleźli się pod Paryżem, brali udział w krótkich walkach i powszechnym odroście, skierowali się do portów. Tylko dzięki przysłowiowej polskiej zaradności wielu uzyskało miejsce na statkach do Wielkiej Brytanii. Polacy nie oddali Francuzom broni przed zaokrętowaniem. Dwóch rannych dostało się do niemieckiej niewoli. Niektórzy wrócili do Wielkiej Brytanii po 2-3 latach. Przeszli poniewierkę, więzienia, w tym osławione hiszpańskie i francuskie więzienie wojenne w Tulonie. Pozbawieni byli praw ludzkich, bici przez zwyrodniałych Korsykańczyków. Grenadier z cenzusem Barczewski, który służył w Pierwszej Polskiej Dywizji we Francji, odznaczony Croix de Guerre, tak wspominał ten czas: [...] zostałem rąbnięty w twarz tak silnie [w więzieniu w Tulonie - DD] że o mało co nie padłem. [...] byłem w towarzystwie opryszków od 14 do 17 lat, głównie złodziei, których większość zaczynała kryminalną karierę. [...] Kibelk każdego był wypróżniany rankiem po pobudce, służył jako toaleta (tamże s. 22).

<sup>11</sup>Miłobędzki J., Kęgi na wodzie [w:] Ku chwale bandery, Spółdzielnia Wydawnicza Morze 1992.

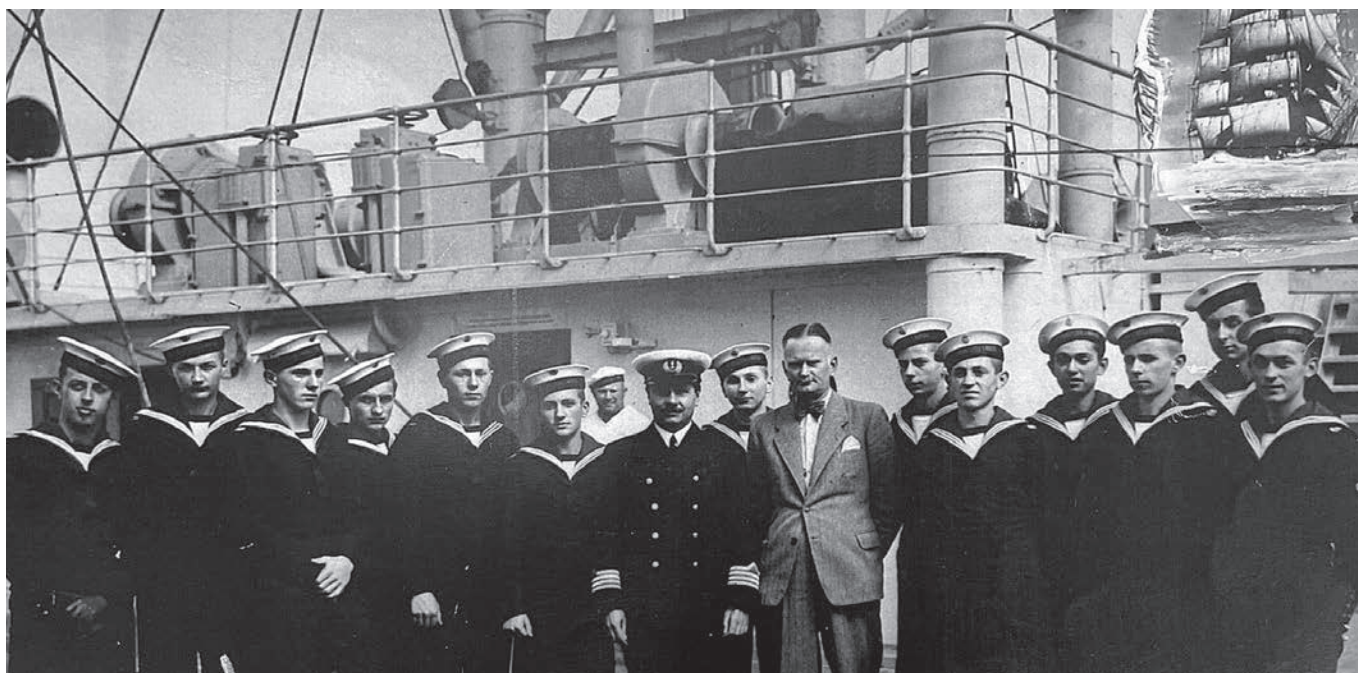
<sup>12</sup>Barczewski Z., Między nami, „Okólnik” nr 163, 1991, s. 36.

Do Armii Polskiej we Francji wstąpili między innymi: Czesław Oszurko, Zbigniew Barczewski, Wojciech Fornalski, Henryk Rukść, Edmund Trzaska, Jerzy Iwaszkiewicz (Wydział Transportu i Administracji Morskiej, więzień obozu koncentracyjnego Miranda de Ebro w Hiszpanii), Stanisław Jurkiewicz, Stanisław Magiera, Jerzy Gołębski, Zdzisław Olejarczyk, Stanisław Kwiatkowski, Czesław Wasilewski, Jan Wiśniowski, Edward Józwiak, Waclaw Piltz, Marian Wróblewski, Tadeusz Sieja, Eugeniusz Hrywniak, Jerzy Pinno (ciężko ranny pod Dieuze – lata wojny spędził w niemieckim obozie), II oficer „Daru Pomorza” Bronisław Abramowski i inni.

W Marynarce Wojennej służbę wybrali między innymi: Zbigniew Fordey, Zbigniew Gąsiorowski (zginie na ORP „Grom”), Stanisław Gutt, Zdzisław Hackel, Marian Kowalewski, Tadeusz Lewandowski, Bolesław Pogorzelski, Sławomir Mączyński, Józef Miłobędzki, Janusz Michalak, Walenty Milenuszkin, Franciszek Wasiński, Jan Kopeć, Marian Olejarnik, Karol Orkisz, Jerzy Pochopień, Maurycy Światała, Jan Skura, Błażej Sulikowski, Tadeusz Mrajski, Franciszek Wasiński, Jerzy Straszak. Wymienieni zostali natychmiast skierowani na kurs telegrafistów<sup>13</sup>.

W dniu 29 lipca 1939 roku 13 kandydatów na studia na Wydziale Transportu i Administracji Morskiej podjęło praktykę kandydacką na nowym nabytku GAL-u m/s „Chrobry”, gdzie kierownikiem praktyk był prof. Bogusław Żórawski, a pomagał mu wykładowca języków obcych Bronisław Warzecha. W październiku 1939 roku „Chrobry” przybył do Wielkiej Brytanii. 13 kandydatów z „Chrobrego” i Stefan Hilknier odbywający praktykę kandydacką na „Darze Pomorza” podjęli studia i praktykę w polskich i brytyjskich przedsiębiorstwach oraz instytucjach związanych z żeglugą.

Bogusław Żórawski, absolwent Szkoły Morskiej w Tczewie (1922), ukończył Institut Superier de Commerce w Antwerpii. W 1938 roku objął funkcję kierownika nowo powołanego Wydziału Transportu i Administracji Morskiej w Państwowej Szkole Morskiej w Gdyni. W Londynie zgłosił się do Marynarki Wojennej, działał w Północnej Afryce, udzielając pomocy Polakom, którzy dążyli do Polskich Sił Zbrojnych w Wielkiej Brytanii. 1 kwietnia 1942 roku został skierowany do dyspozycji szefa Oddziału II Sztabu Naczelnego Wodza. Osobiście zgłosił się do służby w kraju, przeszedł specjalne przeszkolenie w polskiej szkole wywiadu. W nocy 16 września 1943 roku, w ra-



Fot. zbiory D. Dudy

**Pokład m/s „Chrobry”, sierpień 1939 roku. Stoją od lewej kandydaci na studia na Wydziale Transportu i Administracji Morskiej Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni: K. Sadowski, Zbigniew Małecki, Kazimierz Loroch, Marian Grzywacz, Tadeusz Orzechowski, Jan Michalak, prof. Bogusław Żórawski (kierownik Wydziału Transportu i Administracji PSM w Gdyni), Jan Buchowiecki, prof. Bronisław Warzecha, Janusz Myjak, Tadeusz Wolf, Jerzy Iwaszkiewicz, Tadeusz Izdebski, Józef Ciszewski, Ryszard Cieczko, Tadeusz Zabłocki<sup>15</sup>**

<sup>13</sup> Nazwiska ustalono na podstawie „Okólników” nr 1-17; Taniewski-Elliot WK, Spis personelu zatrudnionego na statkach PMH w latach 1939-1945. TPCMM w Gdańsku; Pogorzelski B, Przyszłość bez jutra, Cape Town, 2008.

<sup>15</sup> Pogorzelski B, Przyszłość bez jutra, Cape Town 2008.



Fot. zbiory D. Dudy

**Przygotowanie do uroczystości obchodu Święta Niepodległości w Department of Navigation, University College, Southampton w dniu 11 listopada 1940 roku. Po prawej słuchacze angielscy**

mach akcji „Neon 2”, został zrzucony na teren Polski. Mianowany zastępcą szefa Wydziału Wywiadowczego Komendy Głównej AK w ekspozyturze „Lombard”. W 1946 roku promowany na kapitana marynarki. Odznaczony czterokrotnie Krzyżem Walecznych, Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami oraz brytyjskim King’s Medal for Courage in the Cause of Freedom<sup>16</sup>.

Opracowany przez kpt. ż.w. Konstantego Kowalskiego „Projekt ramowy zorganizowania Szkoły Morskiej na terenie Anglii”, zaakceptowany przez Leonarda Możdżeńkiego – dyrektora Departamentu Morskiego Ministerstwa Przemysłu i Handlu (podczas wojny – kierownika Działu Spraw Morskich) doczekał się realizacji. Postanowiono rozpocząć szkolenie kadr od nauczania grupy słuchaczy II rocznika, którzy przybyli do Anglii ze statku „Dar Pomorza”. Kierownikiem kursu został Konstanty Kowalski, a wykładowcami byli: kpt. ż.w. Czesław Maciejewski, kpt. ż.w. Michał Leszczyński, kpt. ż.w. Czesław Antkowiak,

prof. Bogusław Żórawski, starszy mechanik Brunon Schmidt. Opiekunem grupy studiujących, dbającym o jej sprawy bytowe, był prof. Bronisław Warzecha. Kurs ten ukończyły 24 osoby po zdaniu egzaminów w dniu 29 września 1940 roku. Wszyscy otrzymali dyplomy tzw. aspirantów poruczników żeglugi małej, które upoważniały do zajęcia stanowiska do II oficera włącznie. Nowi aspiranci natychmiast uzupełnili braki kadrowe polskiej floty transportowej.

W oparciu o Szkołę Morską w Southampton – Department of Navigation, University College, której dyrektorem był kapitan G.W. Wakeford (extra master), 18 października 1940 roku rozpoczęto kolejny, 10-miesięczny, kurs oparty głównie o słuchaczy, którzy ukończyli pierwszy rok Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni (28 osób), kurs wstępny (8 osób) i słuchaczy Wydziału Transportu i Administracji Morskiej, którzy pragnęli się przekwalifikować (2 osoby). Wykładowcy angielscy prowadzili zajęcia z polskimi kadetami z zakresu matematyki, języka angielskiego, astronomii nautycznej, dewiacji kompasu. Budowa okrętu, stateczność i wiedza okrętowa oraz przepisy drogi na morzu

<sup>16</sup> Duda D., Ludzie morza, cz. II. Szkice biograficzne, Gdynia 2016.

były prowadzone przez kpt. ż.w. Antoniego Zielińskiego (pełnił on funkcję oficera łącznikowego). Egzamin według systemu angielskiego przyjmowała polska komisja pod przewodnictwem kpt. ż.w. Konstantego Kowalskiego. Najlepszym studentem (best cadet) okazał się Wincenty Radzikowski (Medal Morski Polskiej Marynarki Handlowej z okuciem).

Kolejny kurs rozpoczął się 3 października 1941 roku i trwał do 18 czerwca 1942 roku. Kapitan Antoni Zieliński nie był już tylko oficerem łącznikowym, lecz kierownikiem oddziału polskiego Szkoły w Southampton. Kadetami byli słuchacze PSM kursu wstępnego, kursu pierwszego oraz Wydziału Transportu i Administracji Morskiej z praktyką pokładową. 19 czerwca 1942 roku odbyła się uroczystość zakończenia kursu, podczas której przemówienie wygłosił przybyły do Wielkiej Brytanii w dniu 21 maja 1942 roku nowo mianowany minister przemysłu, handlu i żeglugi Jan Kwapiński, były więzień NKWD. Nagrodę British Co-

uncil za najlepsze wyniki w nauce języka angielskiego otrzymał Norbert Gołuński.

*Norbert Gołuński, ps. Bombram i Witold – przyszły kapitan żeglugi wielkiej ochotniczo zgłasza się do Polish Military Administration Training Course, gdzie zostaje przeszkolony, zaprzysiężony i awansowany do stopnia podporucznika marynarki wojennej. Skok do kraju następuje nocą 16/17 sierpnia 1943 r. Otrzymuje przydział do Oddziału II Komendy Głównej AK, jako inspektor sieci wywiadu morskiego w ekspozyturze „Lombard”. Uczestniczył w Powstaniu Warszawskim w kontrwywiadzie Obwodu „Śródmieście Południowe”, odznaczony Srebrnym Krzyżem Virtuti Militari i Krzyżem Walecznych<sup>17</sup>.*

Trzeci kurs w Southampton rozpoczął się 1 października 1942 roku i trwał do 4 sierpnia 1943 roku. Na kursie tym zgromadzili się głównie ci, którzy w roku 1939 podjęli ochotniczą służbę w Marynarce Wojennej, kandydaci do Szkoły Morskiej z „Daru Pomorza”, którzy mieli już za sobą dobrą praktykę morską na



**Tablica odsłonięta w dniu 5 lipca 2011 roku w Ogólnopolskiej Alei Zasłużonych Ludzi Morza w Rewie. Wniosek, koncepcja i współfinansowanie: Polskie Towarzystwo Nautologiczne. Odsłonięcia dokonali: podsekretarz stanu Ministerstwa Infrastruktury kpt. ż.w. mgr inż. Anna Wypych-Namietko, wójt Gminy Kosakowo mgr inż. Jerzy Włudzik, prezes Ligi Morskiej i Rzecznej kpt. ż.w. dr inż. Andrzej Królikowski oraz wnioskodawca prof. dr kpt. ż.w. Daniel Duda<sup>20</sup>**

<sup>17</sup> Ostrowska E., Biogramy i wspomnienia pokolenia Kolumbów, Gdynia 2009.

<sup>20</sup> Duda D., 55. rocznica powstania Polskiego Towarzystwa Nautologicznego 1957-2012, „Nautologia” nr 149, 2012.





Tablica znajdująca się na statku-muzeum „Dar Pomorza”

polskich statkach transportowych. Łącznie naukę rozpoczęło 25 kandydatów zwanych midszypmenami. Wykładowcami, jak poprzednio, byli Anglicy i Polacy. Za największe postępy w nauce języka angielskiego nagrodę otrzymał Jerzy Straszak.

*Jerzy Straszak, kawaler Krzyża Walecznych, podobnie jak jego kolega Norbert Gołuński, zgłosił się ochotniczo do Polskiej Szkoły Wywiadu (Polish Military Administration Course), do Oddziału II. Przeszedł przeszkolenia, skoki spadochronowe zaliczył u generała Stanisława Sosabowskiego. Zaopatrzony w rynsztunek bojowy, z parcianymi pasami z pieniędzmi dla Armii Krajowej, z pigułką trucizny dla siebie, dwukrotnie latał [30 lipca i 2 sierpnia 1944 r.] do Polski, niestety w wyznaczonych pozycjach „skoku” nikt na nich nie czekał<sup>18</sup>.*

Po zakończeniu działalności polskiego oddziału Szkoły Morskiej w Southampton, późną jesienią 1943 roku, powołano w Londynie Państwową Szkołę Morską, której dyrektorem został kpt. ż.w. Antoni Zieliński.

Rozpoczęły się dwa kursy aspirantów poruczników żeglugi małej, które ukończyło 21 osób, i kurs kapitanów żeglugi wielkiej oparty na programie Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni, który ukończyło 19 osób. Zajęcia prowadzili między innymi: kpt. ż.w. Antoni Zieliński, Bolesław Szolkowski, Czesław Maciejewski, Bronisław Gubała, Antoni Rusin, dr Bazyli Abramowicz. Przewodniczącym komisji egzaminacyjnej był kpt. ż.w. Konstanty Kowalski.

Dnia 1 lutego 1944 roku rozpoczęto kurs szyprów I klasy (11 osób) i kurs maszynistów I klasy (12 osób). W Szkole Morskiej w Londynie w 1945 roku kurs kapitanów żeglugi wielkiej ukończyły 22 osoby. Egzamin końcowy odbył się w dniach 4-21 czerwca 1945 roku. Komisji przewodniczył kpt. ż.w. Antoni Zieliński. Kurs szyprów I klasy ukończyły trzy osoby, w tym Wiktor Gorządek<sup>19</sup>.

Egzaminy maturalne uczniowie PSM zdawali w trybie eksternistycznym w liceum polskim w Londynie lub Glasgow.

<sup>18</sup> Pogorzelski B., Przeszłość bez jutra, Cape Town 2008, s. 39.

<sup>19</sup> Sawicki J.K., Kadry Morskie Rzeczypospolitej, t. II, WSM Gdynia, Gdynia 1996.

▶ Łącznie w Wielkiej Brytanii podczas wojny przeszkolono 36 osób na szyprów I klasy. W służbie mechanicznej na różnych kursach w zakresie mechanika okrętowego przeszkolono 24 osoby, a na kursach maszynistów okrętowych I klasy przeszkolono 54 osoby.

W ciągu sześciu lat wojny w Państwowej Szkole Morskiej w Wielkiej Brytanii szkolono rocznie średnio ponad 30 osób, co zaspokajało potrzeby polskiej floty transportowej i rybackiej w czasie wojny.

Wspomnieć wypada, że w 1939 roku Polska posiadała łącznie 36 statków o tonażu 116 633 BRT, a w roku 1945, dzięki dobrej polityce inwestycyjnej, uzupełniano

wojenne ubytki tonażowe, tak że w momencie zakończenia wojny Polska Marynarka Handlowa posiadała 37 statków o łącznym tonażu 127 369 BRT. Dzięki wysiłkowi Państwowej Szkoły Morskiej w Wielkiej Brytanii nie musiano zatrudniać na polskich statkach transportowych alianckiego personelu oficerskiego. Absolwenci kształceni w czasie wojny przez wspaniałą patriotyczną kadrę oficerską okresu tczewskiego i gdyńskiego byli ludźmi dojrzałymi, z bagażem doświadczeń i wojennych przeżyć. Dobrze spełnili swój patriotyczny obowiązek, zdali egzamin w okresie powojennym. ■

## BIBLIOGRAFIA

- Borchartd K.O., Szaman morski, Gdynia 2005.
- Borchartd K.O., Znaczy kapitan, Gdynia 2005.
- Darski S., W służbie żeglugi, Wydawnictwo Morskie, Gdańsk 1978.
- Duda D., Urbanyi Z., Trzeci w wielkiej sztafecie, Bydgoszcz 1986.
- Duda D., Światowy Zjazd Absolwentów Szkoły Morskiej (14-17 VI 1980), Księgi Floty Ojczyściej, Gdynia 2010.
- Duda D., 55. rocznica powstania Polskiego Towarzystwa Nautologicznego 1957-2012, „Nautologia” nr 149, 2012.
- Duda D., Ludzie morza, cz. II. Szkice biograficzne, Gdynia 2016.
- Duda D., Ludzie morza, cz. IV. Szkice biograficzne. Stanisław Kosko. Gdynia 2017.
- Duda D., Urbanyi Z., „Lwów” – pierwszy w sztafecie, Gdynia 2018.
- Duda D., Ludzie morza, cz. VI. Szkice biograficzne. Adolf Gałacki, Konstanty Kowalski, Puck 2019.
- Drzemczewski J., M.s. „Piłsudski”. Duma II Rzeczypospolitej Polskiej, „Porta Mare” Oficyna Wydawniczo-Reklamowa, Gdynia 2015.
- Gubała B., Za falochronem kończą się marzenia, Oficyna Wydawnicza „Miniatura”, Gdynia 2006.
- Na morze po chleb i przygodę. Praca zbiorowa. Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 1972.
- Miciński J., Ku chwale bandery, Wydawnicza Spółdzielnia Pracy MORZE, Warszawa 1992.
- Milewski W., Na morzu i na lądzie, Wydawnictwo Morskie, Gdańsk 1976.
- Miłobędzki J., Kręgi na wodzie [w:] Ku chwale bandery, Warszawa 1992.
- Miłobędzki J., Polskie szkolnictwo morskie w Wielkiej Brytanii podczas II wojny światowej (na prawach rękopisu), Gdynia 1980.
- Możdżeński L., Polska Marynarka Handlowa w czasie drugiej wojny światowej, „Okólnik” nr 131, 1976.
- Możdżeński L., Polska Marynarka Handlowa w czasie drugiej wojny światowej, „Okólnik” nr 67, 1953.
- Ostrowska E., Biogramy i wspomnienia pokolenia Kolumbów, Gdynia 2009.
- Oszurko C., Stoi ułan na widecie..., „Okólnik” nr 168, 1994.
- Pertek J., Druga mała flota, Poznań 1983.
- Perepeczko A., Biała Fregata, Gdańsk 1974.
- Pogorzelski B., Przeprowa do Anglii – jesień 1939 r., „Echo Morza. Biuletyn Stowarzyszenia Absolwentów Szkół Morskich”, Gdynia 2000.
- Pogorzelski B., Przyszłość bez jutra, Cape Town, 2008.
- Peszyński O., Polskie Gimnazjum i Liceum Morskie Landywood-Lilford 1945-1949, Wydawca Koło Uczniów i Absolwentów Szkoły Morskiej Landywood-Lilford. ISBN-0-9527224-0-2.
- Sawicki J.K., Podróże polskich statków 1939-1945, ze wstępem Daniela Dudy. Polskie Towarzystwo Nautologiczne – Komisja Historii Żeglugi, Gdynia 1989.
- Sawicki J.K., Kadry Morskie Rzeczypospolitej, t.1, Polska Marynarka Handlowa. Gdynia 2000.
- Sawicki J.K. (red.), Marynarka Polska (1918-2008), Gdynia 2009.
- Skura J.Z., Przez morza i oceany, Oficyna Wydawnicza „Miniatura”, Gdynia 2004.
- Taniewski-Elliot W.K., Spis personelu zatrudnionego na statkach Polskiej Marynarki Handlowej, Towarzystwo Przyjaciół CMM w Gdańsku.

## WYKORZYSTANO CZASOPISMA

- „Okólnik” Związku Polskich Oficerów Marynarki Handlowej w Londynie, numery 1-174;
- „Nautologia” Polskiego Towarzystwa Nautologicznego, numery 1-157.

## Rada Uczelni Uniwersytetu Morskiego w Gdyni

**Funkcjonowanie Rady Uczelni określa Ustawa z 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a do ustawowych zadań należy m.in. opiniowanie strategii i statutu uczelni, monitorowanie jej gospodarki finansowej oraz zarządzania uczelnią.**

Senat UMG na przewodniczącą Rady wybrał mgr Joannę Zielińską - jedną z najbardziej doświadczonych samorządowców w regionie, radną od 1994 r., przewodniczącą Rady Miasta Gdyni od 2016 r. W skład Rady Uczelni weszli: dr hab. inż. Kazimierz Witkowski, prof. UMG - kierownik Katedry Siłowni Okrętowych, dr hab. inż. Przemysław Dmowski, prof. UMG - Katedra Zarządzania Jakością, dr hab. Adam Przybyłowski, prof. UMG - kierownik Katedry Transportu i Logistyki oraz Marcel Głuchowski - przewodniczący Samorządu Studentów UMG, a spoza wspólnoty uczelni, poza Joanną Zielińską, także mgr inż. Andrzej Madejski - prezes Polskiego Rejestru Statków i mgr inż. Sławomir Kalicki - prezydent Grupy Firm Inter Marine.

**Mgr Joanna Zielińska** - urodzona gdynianka, z zamiłowania i zawodu matematyk, przez wiele lat była nauczycielką tego przedmiotu. Samorządności uczyła się od prezydent Franciszki Cegielskiej - wieloletnia radna miasta Gdyni, w latach 1998-2002 była członkiem Zarządu Miasta, odpowiedzialnym za kulturę, sport i mieszkalnictwo. Od 2002 r. była wiceprzewodniczącą Rady Miasta, a od 2019 - jest przewodniczącą. Patronuje Młodzieżowej Radzie Miasta i mocno ją wspiera. Od 2002 do 2019 r. była pełnomocnikiem prezydenta Gdyni do spraw sportu, jest wiceprezsem Pomorskiego Okręgowego Związku Koszykówki. Organizowała Złoty Żaglowców w latach 2003, 2009, 2011 i 2014, kieruje zespołem przygotowującym Święto Morza. Jest wiceprzewodniczącą Stowarzyszenia Gmin RP Euroregion Bałtyk.

Mgr Joanna Zielińska



► **Mgr inż. Sławomir Kalicki** - absolwent Wydziału Nawigacyjnego Wyższej Szkoły Morskiej z 1976 r. oraz Strathclyde University (MBA). Lider Forum Gospodarki Morskiej Gdynia, członek zarządu i rad nadzorczych spółek z branży gospodarki morskiej, od 2012 r. konsul honorowy Republiki Malty w Gdyni. Od początku pracy zawodowej ściśle związany z gospodarką morską i regionem pomorskim. Założyciel i prezes zarządu Inter Marine sp. z o.o. - jednej z pierwszych w Polsce prywatnych agencji żeglugowych (rok zał. 1990), która jest dziś wiodącą w Polsce firmą branży usług sektora morskiego, usług stoczniowych oraz pośrednictwa pracy za granicą, będąc jednocześnie „firmą matką” przedsiębiorstw Grupy Firm Inter Marine. W roku 2006 nominowany przez Business Centre Club do Złotej Statuetki Lidera Polskiego Biznesu. W roku 2007 Inter Marine sp. z o.o. oraz jej prezes otrzymali nagrodę Business Centre Club za „znakomite wskaźniki ekonomiczne, doskonałe zarządzanie firmą, a także zaangażowanie w działalność charytatywną”.

**Mgr inż. Andrzej Madejski** - absolwent Wydziału Mechanicznego Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni z roku 1967, studiów menadżerskich Executive MBA oraz programu Post MBA w Gdańskiej Fundacji Kształcenia Menadżerów, prezes Polskiego Rejestru Statków, związany z przemysłem offshore. Pierwsze kroki zawodowe rozpoczął od pracy na statkach, głównie na jednostkach związanych z przemysłem wydobywczym. Od 2007

do 2016 r. w jednym z największych towarzystw klasyfikacyjnych na świecie był odpowiedzialny m.in. za zarządzanie i nadzór nad realizacją projektów wykonywanych dla potrzeb morskiego przemysłu wydobywczego, zarówno w kraju, jak i za granicą. W latach 2011-2012 był członkiem międzynarodowego zespołu, który w kooperacji z koreańską stoczną DSME nadzorował projekt budowy nowej generacji konstrukcji platformy wiertniczej w Kazachstanie. W 2016 r. został pierwszy raz powołany na stanowisko prezesa zarządu Polskiego Rejestru Statków, w 2019 r. powołany na kolejną, drugą, kadencję. W 2021 r. został prezesem Polskiej Żeglugi Bałtyckiej w Kołobrzegu.

**Dr hab. inż. Przemysław Dmowski, prof. UMG**

- absolwent Wydziału Administracyjnego Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni oraz studiów podyplomowych w zakresie postępowania administracyjnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. Dwukrotny stypendysta ministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej. W latach 2008-2016 prodziekan ds. studenckich na Wydziale Przedsiębiorczości i Towaroznawstwa, a w latach 2016-2020 członek Senatu Uniwersytetu Morskiego w Gdyni. Od 2013 roku opiekun Naukowego Koła Towaroznawstwa CARGO, dwukrotnie nominowanego do prestiżowej nagrody Stowarzyszenia Czerwonej Róży w kategorii najlepsze koło trójmiejskich uczelni, a także organizator 6. edycji ogólnopolskiej konferen-



Fot. Michał Korobiejczak

Członkowie Rady Uczelni, od prawej: mgr inż. Sławomir Kalicki, mgr inż. Andrzej Madejski, dr hab. inż. Przemysław Dmowski, prof. UMG

cji z cyklu „Studenckie Dni Jakości”. Zaangażowany w działalność uczelni i społeczną, związaną m.in. z popularyzacją nauki. Członek Senackiej i Wydziałowej Komisji ds. Promocji, członek Kolegium Elektorów. Od 2020 przewodniczący Komisji Programowej WZNJ. W latach 2014-2019 zastępca przewodniczącego Komisji Okręgowej Olimpiady Wiedzy o Żywności i Żywieniu, organizowanego przez CKZiU nr 2 w Gdańsku. Zainteresowania naukowe koncentruje wokół problematyki jakości i stabilności transportowej produktów importowanych do Polski drogą morską.

**Dr hab. Adam Przybyłowski, prof. UMG** - absolwent Wydziału Prawa i Administracji UAM w Poznaniu - stosunki międzynarodowe (europeistyka), kierownik Katedry Transportu i Logistyki na Wydziale Nawigacyjnym Uniwersytetu Morskiego w Gdyni. Jego zainteresowania koncentrują się wokół współczesnych wyzwań cywilizacyjnych, w szczególności paradygmatu rozwoju trwałego i zrównoważonego, innowacyjności, integracji europejskiej, rozwoju lokalnego i regionalnego, koncepcji smart city oraz równoważenia mobilności. Jest autorem ponad 100 publikacji krajowych i zagranicznych oraz ekspertyz na rzecz instytucji rządowych i samorządowych dotyczących tej problematyki. Członek krajowych i międzynarodowych organizacji, m.in. Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, ERSA - European Regional Scien-

ce Association, pełnomocnik rektora UMG ds. IAMU - International Association of Maritime Universities, sekretarz Rady Uczelni.

**Dr hab. inż. Kazimierz Witkowski, prof. UMG**

- absolwent Wydziału Mechanicznego z 1980 r. i od tego roku pracownik naukowy uczelni. Przed dwie kadencje był prodziekanem; członek Senatu uczelni od kilku kadencji, a także Rady Wydziału Mechanicznego. Od 2000 r. jest członkiem zarządu Studium Doskonalenia Kadr Uniwersytetu Morskiego w Gdyni sp. z o.o. Jego zainteresowania naukowe dotyczą problematyki eksploatacyjnej, a w szczególności diagnostyki okrętowych silników tłokowych. Autor ponad 80 publikacji naukowych. Zaangażowany w działalność organizacyjną polskiej gospodarki morskiej, był m.in. członkiem zespołu ministra transportu i gospodarki morskiej do spraw koordynacji wdrażania poprawek do konwencji STCW 78, komisji programowej dla zawodów morskich i żeglugi śródlądowej, wiceprzewodniczący Państwowej Komisji Egzaminacyjnej przy Urzędzie Morskim w Gdyni oraz członek Zespołu ds. Opracowania Polskiego Modelu Kształcenia Kadr Morskich w Systemie Edukacji, powołany przez ministra gospodarki morskiej zarządzeniem z 24 sierpnia 2006 r.

**Marcel Gluchowski** - przewodniczący Parlamentu Studentów Uniwersytetu Morskiego w Gdyni.



Fot. Michał Koronziejczak

Od prawej: dr hab. Adam Przybyłowski, prof. UMG, Marek Gluchowski, rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit, mgr inż. Sławomir Kalicki

## World's Top 2%

**Amerykański Uniwersytet Stanforda przygotował zestawienie 2 proc. najbardziej wpływowych naukowców na świecie. W tym prestiżowym gronie znaleźli się m.in. prorektor ds. współpracy i rozwoju dr hab. inż. of. el. okr. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG oraz dziekan Wydziału Elektrycznego prof. dr hab. inż. Krzysztof Górecki. Na liście tej ujęci zostali także dr hab. inż. Jakub Montewka, prof. UMG, z Katedry Transportu i Logistyki Wydziału Nawigacyjnego oraz dr hab. inż. Piotr Gnaciński, prof. UMG, z Katedry Elektroenergetyki Okrętowej Wydziału Elektrycznego.**

**Dr hab. inż. of. el. okr. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG,** zajmuje się elektroenergetyką okrętową (charakterystyki energii elektrycznej, modelowanie) oraz cyfrowym przetwarzaniem sygnałów w pomiarach. Jest autorem ponad 100 publikacji w czasopismach naukowych oraz recenzowanych materiałach konferencji naukowych, kierownikiem w dwóch projektach badawczych i głównym wykonawcą w czterech projektach badawczych, finansowanych przez NCN, MNiSW, KBN.

**Prof. dr hab. inż. Krzysztof Górecki** pracuje w Katedrze Elektroniki Morskiej, prowadzi badania naukowe w Zespole Modelowania i Analizy Układów Elektronicznych, a jego zainteresowania naukowe dotyczą modelowania, analizy i pomiarów elementów półprzewodnikowych i układów elektronicznych z uwzględnieniem wzajemnych oddziaływań elektrotermicznych. Jest autorem lub współautorem ponad

500 publikacji naukowych zamieszczonych w czasopismach zagranicznych i krajowych, jak również w materiałach międzynarodowych i krajowych konferencji naukowych, 14 patentów oraz 15 książek. Kierował realizacją trzech projektów, finansowanych przez NCN, MNiSW oraz NCBiR oraz był głównym wykonawcą w czterech takich projektach. Obecnie kieruje projektem realizowanym w ramach programu Regionalna Inicjatywa Doskonałości.

World's Top 2% Scientists opracowywana jest w oparciu o dorobek naukowy poszczególnych badaczy według indeksu bibliometrycznego. Pod uwagę brane są takie kryteria jak: indeks Hirscha, liczba cytowań przez innych autorów, pozycja i rola każdego naukowca na liście autorów publikacji.

Uniwersytet Stanforda zestawienie przygotował we współpracy z wydawnictwem Elsevier i firmą SciTech Strategies. ■



Fot. Andrzej Car

Dr hab. inż. of. el. okr. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG



Fot. Zbory WE

Prof. dr hab. inż. Krzysztof Górecki

## Webinar „MET during the COVID-19” (kształcenie i szkolenie morskie w obliczu kryzysu pandemicznego)

**Webinarium współorganizowane było przez Academic Affairs Committee (Komitet ds. Akademickich) oraz Sekretariat IAMU. W spotkaniu wzięło udział ponad 120 przedstawicieli kilkudziesięciu uczelni oraz innych instytucji i organizacji związanych z edukacją i gospodarką morską na całym świecie. Celem była wymiana doświadczeń oraz omówienie wyzwań dotyczących kształcenia i szkolenia morskiego w obliczu kryzysu pandemicznego.**

Otwarcia dokonał rektor UMG, i jednocześnie przewodniczący Komitetu ds. Akademickich, prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit. Moderatorem był pełnomocnik rektora ds. IAMU dr hab. Adam Przybyłowski, prof. UMG, a prorektor ds. nauki dr hab. Dariusz Barbuca, prof. UMG, przedstawił referat nt. „Selected issues of e-learning”. W ramach poszczególnych paneli dyskusyjnych omówiono następujące kwestie:

- kształcenie online/na odległość oraz sposoby ewaluacji;
- metody realizacji zajęć praktycznych (symulatory, szkolenia face-to-face);
- wyzwania dotyczące realizacji szkoleń/praktyk na statkach morskich;
- „nowa normalność”/model kształcenia i szkoleń w ramach MET (Maritime Education and Training).

Paneliści przedstawili ciekawe prezentacje, a po zostali uczestnicy konferencji wykazali się znaczącą aktywnością, formułując szereg interesujących pytań

i konstruktywnych wypowiedzi. Dyrektor generalny IAMU dr Takeshi Nakazawa zachęcił przedstawicieli uniwersytetów morskich do realizacji wspólnych projektów na rzecz wypracowania kompleksowego modelu edukacji i wyszkolenia morskiego uwzględniającego doświadczenia związane z kryzysem pandemicznym. Rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit zadeklarował gotowość uczelni do aktywnego wspierania przedsięwzięć mających na celu podnoszenie jakości kształcenia przyszłych kadr morskich.

Ze strony UMG w konferencji uczestniczyli ponadto: prorektor ds. współpracy i rozwoju dr hab. inż. of. el. okr. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG, prorektor ds. kształcenia dr hab. Sambor Guze, prof. UMG, dyrektor Działu Armatorskiego i Praktyk Morskich dr inż. kpt. ż.w. Bogumił Łączyński, prof. UMG, oraz kilku innych pracowników uczelni.

**dr hab. Adam Przybyłowski, prof. UMG**



**Rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit, dr hab. Adam Przybyłowski, prof. UMG, prorektor ds. kształcenia dr hab. Sambor Guze, prof. UMG**



## Kierunek: Centrum Offshore

**Uniwersytet Morski w Gdyni, jako uczelnia akademicka z nowoczesnym Centrum Offshore, ma szansę stać się jednym z liderów w wyścigu o morskie farmy wiatrowe, silnym wsparciem i zapleczem naukowo-badawczym dla polskiej gospodarki morskiej oraz morskiej energetyki wiatrowej. - Nasza uczelnia jest gotowa stać się znaczącym partnerem zarówno badawczym, jak i edukacyjnym - powiedział w résumé rektor prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit.**

Trzygodzinne seminarium, którego moderatorem był rektor, było podsumowaniem starań i działań zainicjowanych przez rektora już we wrześniu ubiegłego roku. Zaprezentowano wyniki rozmów z partnerami zewnętrznymi, spotkań z interesariuszami, poświęconych rozwojowi technologii offshore oraz morskiej energetyce wiatrowej. Celem seminarium było zainteresowanie całej społeczności akademickiej naszej uczelni obranym kierunkiem: przedsięwzięciem, z którego korzyści uczelnia będzie mogła czerpać nie tylko w najbliższych, ale i kolejnych kilkudziesięciu latach.

### **Pozycja UMG na rynku morskiej energetyki wiatrowej**

Strategiczna decyzja rozwoju morskich farm wiatrowych, dotycząca kluczowych kompetencji w zakresie OZE w Polsce, jest decyzją uruchamiającą rozwój gospodarczy. Na Program Rozwoju MFW, który jest obecnie na etapie przygotowania inwestycji, przewidziano 190 mld PLN. Działania w tym obszarze są wsparte przyjętą przez Sejm i Senat tzw. Ustawą offshore.

Jedną z czterech uczelni wymienianych przez rząd, które mogą zapewnić kadry do obsługi farm wiatrowych, jest Uniwersytet Morski w Gdyni. Nasza silna pozycja wynika między innymi z ugruntowanej pozycji, doświadczenia i możliwości badawczych Instytutu Morskiego, który od ponad dwóch lat jest częścią Uniwersytetu Morskiego w Gdyni.

Dyrektor Instytutu dr hab. Maciej Matczak, prof. UMG, podkreślał doświadczenie Instytutu Morskiego, zaangażowanego w badania środowiskowe dla większości aktywnych inwestorów sektora energetyki wiatrowej na morzu w Polsce. Instytut prowadzi prace badawcze realizowane na każdym etapie procesu rozwoju i eksploatacji morskich farm wiatrowych.

Prognozuje się, że w wyniku intensyfikacji prac związanych z morską energetyką wiatrową w rejonie Bałtyku zabraknie wykwalifikowanych kadr, zasobów technicznych - sprzętu, statków, które są niezbędne do realizacji planów Unii Europejskiej. Potrzeby wynikające z budowy portów instalacyjnych czy portów obsługowych, prac badawczych zarówno w okresie przedinwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym morskich farm wiatrowych koncentrują się wokół dwóch obszarów, w których może zaistnieć UMG - kształcenie wysoko wykwalifikowanych kadr oraz prace badawcze. Tylko na potrzeby budowy portów szacowane jest zapotrzebowanie na ponad 8 tys. miejsc pracy. Plany rozwojowe UMG wpisują się w obraz europejskich i globalnych potrzeb.

### **Budowa Centrum Offshore**

Zaplanowana przez Instytut Morski już w 2016 roku inwestycja budowy Centrum Offshore ma szansę realizacji w zaistniałych nowych okolicznościach społeczno-gospodarczych. „Innowacyjne centrum zintegrowanych laboratoriów badawczych środowiska morskiego dla przemysłu offshore” otrzymało dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, a uczelnia jest przygotowana do prowadzenia inwestycji, która może zostać zakończona do końca 2023 roku. Wykonawca został wyłoniony w przetargu.

Koncepcja przewiduje wybudowanie dwóch budynków dwukondygnacyjnych o łącznej powierzchni użytkowej 5,5 tys. m kw., w tym magazynu na urządzenia i sprzęt pomiarowy o powierzchni 440 m kw., pomieszczeń laboratoryjnych, biurowych, warsztatowych oraz zaplecza socjalnego. Centrum jest przewidziane na około 200 stanowisk pracy. Centrum po-



wstanie w Porcie Gdańskim na nabrzeżu Wisłoujście przy ulicy Roberta de Plelo, w bezpośrednim sąsiedztwie twierdzy Wisłoujście, obok nabrzeża Drzewnego, gdzie rozważana jest lokalizacja terminala instalacyjnego.

- Lokalizacja budynku z bezpośrednim dostępem do nabrzeża przełoży się na dużą oszczędność czasu i pieniędzy dla potencjalnych klientów - powiedział dyrektor Instytutu Morskiego dr hab. Maciej Matczak, prof. UMG. - Usprawni to obsługę pływających jednostek badawczych - statków „Imor” oraz „Imoros”. Skupienie zakładów i jednostek Instytutu w jednym budynku usprawni realizację projektów badawczych i rozwojowych. Zależy nam na tym, aby tworzyć tzw. „localcontent”, by jak największa część badań była prowadzona w Polsce.

### **Listy intencyjne i porozumienia UMG z podmiotami zewnętrznymi**

Prorektor ds. współpracy i rozwoju dr hab. inż. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG, wymienił instytucje, z którymi podpisane zostały listy intencyjne i porozumienia o współpracy: AGH, PKN Orlen, MAG, Mewo, Maem, Główny Urząd Miar, Port Gdynia, Port Gdańsk, Remontowa Electrical Solutions, PGE. Przedmiotem współpracy jest realizacja wspólnych projektów B+R w zakresie morskiej energetyki wiatrowej (energetyka odnawialna, monitoring, nawigacja, bezpieczeństwo i ratownictwo w transporcie morskim na obszarach morskich farm wiatrowych).

### **Rozwój oferty dydaktycznej**

Obszarem współpracy z wymienionymi instytucjami będzie m.in. kształcenie personelu przyszłych operatorów morskich farm wiatrowych, tworzenie nowych kierunków i specjalności kształcenia, budowa nowych dedykowanych pracowni, laboratoriów, symulatorów oraz organizacja praktyk i staży studenckich.

Rozwój oferty dydaktycznej, ukierunkowanej na potrzeby morskiej energetyki wiatrowej, zadeklarowali wszyscy dziekani oraz prorektor ds. kształcenia dr hab. Sambor Guze, prof. UMG. Już w przyszłym roku uruchomione zostaną studia podyplomowe, studia pierwszego stopnia oraz - wspólnie z Politechniką Gdańską - studia drugiego stopnia, a także po raz pierwszy w naszej uczelni - studia MBA, dotyczące rynku off-shore, we współpracy z Gdańską Fundacją Kształcenia Menedżerów oraz Copenhagen Business School.

Dziekan WN dr hab. inż. Tomasz Neumann, prof. UMG, poinformował, iż na Wydziale Nawigacyjnym, na studiach drugiego stopnia, od roku 2010 prowadzona jest na kierunku nawigacja specjalność technologicznie off-shorowe.

Prorektor ds. nauki dr hab. Dariusz Barbuca, prof. UMG, oraz zastępca dyrektora Instytutu Morskiego prof. dr hab. inż. kpt. żw. Zbigniew Burciu omówili obszary badawcze UMG w odniesieniu do wszystkich Wydziałów UMG oraz Instytutu Morskiego, wskazując na możliwość pełnej integracji Wydziałów z Instytutem.

**dr Agnieszka Czarnecka**

Uczestnikami seminarium byli: rektor prof. dr hab. inż. kpt. żw. Adam Weintrit, prorektorzy: dr hab. inż. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG, dr hab. Dariusz Barbuca, prof. UMG, dr hab. Sambor Guze, prof. UMG, dr hab. inż. Mirosław Czechowski, prof. UMG, kanclerz Filip Malata, kwestor Eugeniusz Paweł Orzeszek, dyrektor Działu Armatorskiego i Praktyk Morskich dr inż. kpt. żw. Bogumił Łączyński, prof. UMG, dyrektor Centrum Międzynarodowej Promocji Technologii i Edukacji Morskiej dr hab. inż. kpt. żw. Henryk Śniegocki, prof. UMG, przedstawiciele Rady Uczelni: mgr inż. Sławomir Kalicki, mgr inż. Andrzej Madejski, dr hab. inż. Przemysław Dmowski, prof. UMG, przedstawiciele Instytutu Morskiego: dyrektor dr hab. Maciej Matczak, prof. UMG, prof. dr hab. inż. kpt. żw. Zbigniew Burciu, mgr Paweł Bień, Juliusz Gajewski, przedstawiciele Wydziałów: Nawigacyjnego - dziekan WN dr hab. inż. Tomasz Neumann, prof. UMG, dr hab. inż. kpt. żw. Ryszard Wawruch, prof. UMG, mgr inż. kpt. żw. Paweł Kołakowski, Mechanicznego - dziekan dr hab. inż. Andrzej Miszczak, prof. UMG, dr hab. inż. Robert Starosta, prof. UMG, dr inż. Justyna Molenda, Elektrycznego - dziekan prof. dr hab. inż. Krzysztof Górecki, dr inż. Karol Korcz, dr inż. Adam Muc, Zarządzania i Nauk o Jakości - prodziekan dr hab. Joanna Kizielewicz, prof. UMG, dr hab. inż. Ireneusz Czarnowski, prof. UMG, dr Michał Igielski, dr Sławomir Skiba, członkowie Rektorskiego Think Tanku: dr inż. kpt. żw. Grzegorz Rutkowski, dr Katarzyna Skrzyszewska oraz dr hab. inż. Andrzej Łebkowski, prof. UMG. Obsługę techniczną spotkania zapewnił inż. Dariusz Krucki, obsługę prawną mec. Arkadiusz Brzeski, a obsługę medialną dr Agnieszka Czarnecka.

## Nowa era: ePlcenter

**Instytut Morski jako jedyna polska jednostka naukowo-badawcza rozpoczął - we współpracy z PKP SA - realizację projektu ePlcenter: „Fizyczny internet i synchromodalność w zwiększaniu efektywności transportu w ramach globalnych łańcuchów logistycznych”.**

Międzynarodowe Konsorcjum składające się z 36 partnerów reprezentujących wiodące porty morskie, kluczowych spedytorów i gestorów ładunków, firmy logistyczne, instytucje naukowe i organizacje technologiczne oficjalnie zainicjowało projekt ePlcenter, koordynowany przez port w Antwerpii, a finansowany z Programu „Horyzont 2020”. Czas realizacji to 42 miesiące.

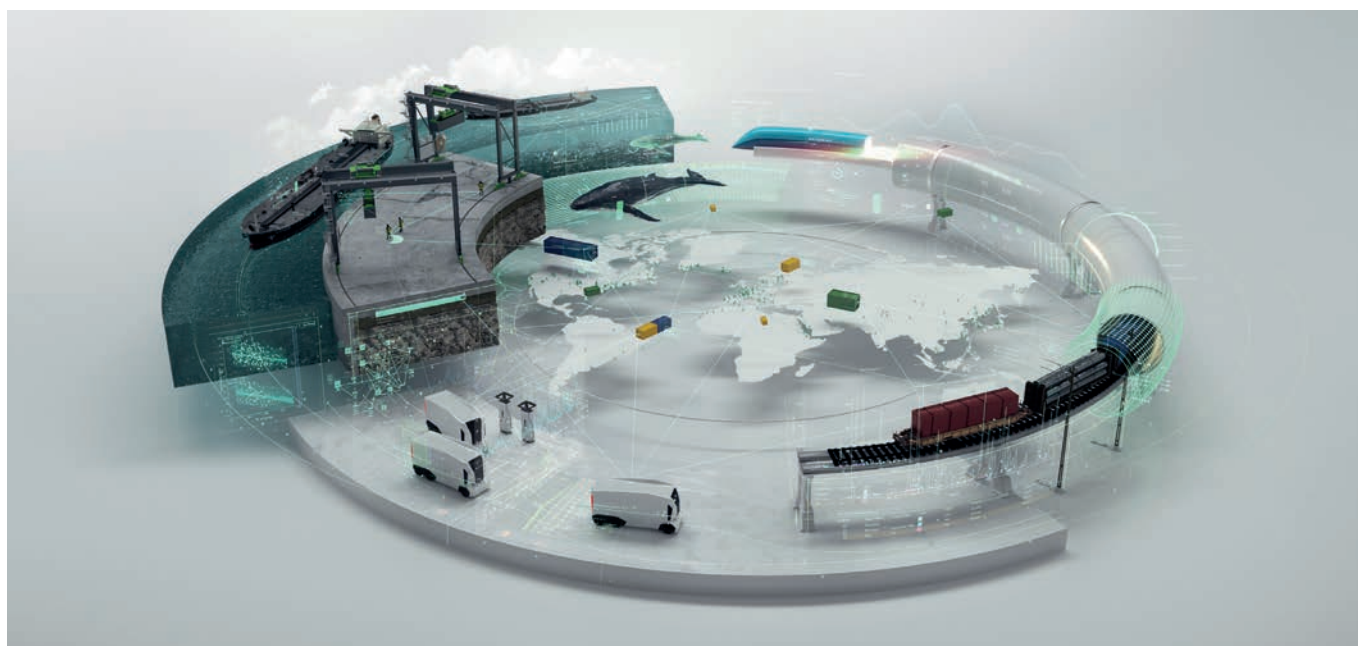
Partnerzy projektu połączyli siły, aby wypracować innowacyjne rozwiązania, które stanowią odpowiedź na globalne wyzwania w łańcuchu dostaw, dotyczące długości, złożoności i podatności transportu na zagrożenia. Celem projektu będzie umożliwienie efektywnego transportu ładunków, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości technicznych i operacyjnych, takich jak fizyczny Internet, operacje synchro-modalne, jak i inne przełomowe technologie, np. Hyperloop, Przemysł 4.0 i pojazdy autonomiczne.

Projekt ePlcenter ma globalny zasięg, a jego pilotażowe rozwiązania będą wprowadzane na głównych

trasach żeglugowych z Europy do Kanady i USA, a także na szlakach handlowych, takich jak Szlak Morza Północnego i nowy Szlak Jedwabny. Firmy wprowadzające innowacje technologiczne i eksperci do spraw środowiska będą ściśle współpracować dla uzyskania nowych rozwiązań, które efektywnie zwiększą wydajność i stabilność globalnych łańcuchów dostaw oraz przyczynią się do realnego rozwoju logistyki.

Dzięki zorientowanym na wyniki pilotażom i wdrożeniom oraz współpracy z kluczowymi podmiotami w sektorze handlu i logistyki ePlcenter zobowiązuje się wypracować rozwiązania mające realny wpływ na przyszłe zrównoważone łańcuchy logistyczne.

Projekt realizowany jest w zespole Zakładu Ekonomiki i Prawa IM UMG, kierowanego przez Marcina Kalinowskiego, członka Zespołu ds. Systemu Kontroli Zarządczej.



## Młodzi Belgowie na praktyce morskiej

**Po raz pierwszy statek gościł na swym pokładzie 44 studentów belgijskiej szkoły morskiej. Hogere Zeevaartschool Antwerp od ponad 12 lat współpracuje z gdyńską uczelnią, by każdego roku jej studenci mogli odbywać miesięczne rejsy praktykanckie na „Darze Młodzieży” - tym razem umowa o współpracy objęła także statek szkoleniowo-badawczy „Horyzont II”.**

Od 6 do 18 marca praktykę radarową odbyło 30 studentów III roku Wydziału Nawigacyjnego UMG na trasie Gdynia - Antwerpia. W Belgii polscy studenci zmustrowali ze statku i wrócili autokarami do Gdyni. Ich miejsce zajęło 44 belgijskich kolegów I roku nawigacyjnego z trzema coachami (trenerami), trzema nauczycielami i koordynatorką.

W czasie rejsu prowadzone były m.in. praktyki radarowe, manewrowe oraz ratownictwa operacyjnego z użyciem łodzi.

Wzajemne odczucia były bardzo pozytywne.

- Załoganci i ich opiekunowie byli zachwyceni samym statkiem i łatwością manewrową, a także doskonałą kuchnią - mówi dyrektor Działu Armatorskiego i Praktyk

Morskich dr inż. kpt. ż.w. Bogumił Łączyński, prof. UMG.

- A my byliśmy pod wrażeniem zdyscyplinowania belgijskich studentów oraz ich chęcią do nauki. Załoga „Horyzontu” od dawna nie spotkała się ze studentami, którzy zadają pytania. Niebywałe! - dodaje dowódca statku kpt. ż.w. Ryszard Durlik (abs. Wydziału Administracyjnego z 1987 r. oraz Wydziału Nawigacyjnego z 1994 r.).

W przyszłym roku praktykę morską na „Horyzontie II” odbywać będą bardziej doświadczeni belgijscy studenci wyższych lat. Możliwe, że współpraca zostanie poszerzona, bowiem „Horyzont II” był wizytowany przez przedstawicieli ośrodka szkolenia Marynarki Wojennej Belgii. ►





Fot. Ryszard Durlik

### Ćwiczenia szalupowe na kotwicy pod Kadyksem

► Tegoroczny sezon zaczął „Horyzont II” 1 lutego od jednodniowego rejsu: na mocy umowy z Instytutem Geofizyki PAN jednostka podjęła z dna w rejonie na północ od Półwyspu Helskiego boję sejsmiczną – tzw. Oceaniczną Stacją Denna (OBS – Ocean Bottom Seismometer).

Jeszcze w tym roku dwukrotnie wyruszy w tradycyjną arktyczną podróż na Polską Stację Polarną Hornsund na Spitsbergenie z polarnikami i studentami Wydziału Elektrycznego UMG. Zakończenie sezonu praktyk morskich planowane jest 16 września. ■

## Kanadyjskie mapy obu biegunów

Na ścianie gabinetu dyrektora Działu Armatorskiego i Praktyk Morskich wiszą mapy obu biegunów, będące darem Glenna Blackwooda – rektora Fisheries and Marine Institute of Memorial University of Newfoundland i przewodniczącego International Association of Maritime Universities (IAMU). Przekazał je dla uczelni, na ręce dr. inż. kpt. ż.w. Bogumiła Łączyńskiego, prof. UMG, w Tokio, w lutym 2020 r., na ostatnim, przed pandemią, spotkaniu Rady Wykonawczej.

Na mapach tych można prześledzić rejsy statku szkoleniowo-badawczego „Horyzont II”, który już 46 razy był na Spitsbergenie, a jeden raz (w 2000 r.) popłynął do Antarktyki na półkuli południowej, pokonując dystans 18 698 mil morskich.



Fot. Michał Kalocięzszak, UMG

## Dzień otwarty Uniwersytetu Morskiego w Gdyni

**Transmisja live, rozmowy ze studentami, wykłady „na żywo”, wirtualne zwiedzanie uczelni - tak z powodu pandemii wyglądał tegoroczny Dzień Otwarty UMG, który odbył się 23 kwietnia 2021 r. Wydarzenie zostało objęte honorowym patronatem pomorskiego kuratora oświaty.**

Dzień Otwarty UMG podzielony został na trzy części: transmisja live, wykłady „na żywo”, strona internetowa: DOUMG.EDU.PL.

### Transmisja live

Realizowana była z niepowtarzalnego „morskiego studia”, znajdującego się w Strefie Studenta Biblioteki Głównej. Gospodarzami transmisji zostali studenci Wydziału Nawigacyjnego Sylwia Dudziak oraz Przemysław Dobke, a gościem specjalnym transmisji był rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit.

Szczegółową ofertę kształcenia, proces rekrutacji oraz korzyści ze studiowania na UMG przedstawił prorektor ds. studenckich dr hab. inż. Mirosław Czechow-

ski, prof. UMG. Społeczność studencką, która odwiedziła studio Dnia Otwartego, reprezentowali:

- Krzysztof Sadowski - Parlament Studentów UMG,
- Justyna Horbacz - Wydział Zarządzania i Nauk o Jakości,
- Piotr Popowniak - Wydział Elektryczny,
- Daria Darżnik - Wydział Mechaniczny,
- Justyna Kulesza - Wydział Nawigacyjny,
- Jan Nasur - Wydział Nawigacyjny.

Na wszystkie pytania pojawiające się w trakcie transmisji live wyczerpująco odpowiedział prorektor ds. kształcenia dr hab. Sambor Guze, prof. UMG.

Transmisja live Dnia Otwartego dostępna była na kanale YouTube Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, profilu Facebook oraz stronie internetowej uczelni i osiągnęła ponad 2300 wyświetleń. ▶





For. Zespół ds. Promocji Kształcenia

**Student WN Przemysław Dobke z gościem specjalnym rektorem prof. dr. hab. inż. kpt. ż.w. Adamem Weintritem**

### ► **Wykłady „na żywo”**

Były kolejną propozycją Dnia Otwartego UMG, skierowaną do wszystkich osób zainteresowanych studiowaniem w naszej uczelni. O godzinie 10:30 wystartował blok pięciu ciekawych wykładów, prowadzonych przez wykładowców reprezentujących wszystkie wydziały, a także przez studenta z Koła Naukowego E-biznesu.

Tematy:

- Pojazdy autonomiczne – lekka opowieść o samochodach autonomicznych, robotach mobilnych i statkach bezzałogowych, dr inż. Agnieszka Lazarowska, Wydział Elektryczny;
- Granice – bariery i atrakcje współczesnej turystyki, dr Tomasz Studzieniecki, Wydział Zarządzania i Nauk o Jakości;
- Krótka podróż historyczna przez świat radiokomunikacji morskiej – od wynalezienia telegrafii Morse’a, przez katastrofę „Titanica”, po współczesną erę łączności satelitarnej i automatyzacji żeglugi, mgr inż. Karol Olszewski, Wydział Nawigacyjny;
- Fizyka a science fiction, dr hab. Bogusław Pranszke, prof. UMG, Wydział Mechaniczny;
- O nowym projekcie robota konferencyjnego, Krzysztof Sadowski, Koło Naukowe E-biznesu, Wydział Zarządzania i Nauk o Jakości.

### **Specjalna strona internetowa do.umg.edu.pl**

Z okazji Dnia Otwartego Uniwersytetu Morskiego w Gdyni powstała strona internetowa do.umg.edu.pl, na której można było zapoznać się z:

- ofertą edukacyjną Wydziału Elektrycznego, Mechanicznego, Nawigacyjnego oraz Wydziału Zarządzania i Nauk o Jakości,
  - interesującymi wykładami tematycznymi,
  - opiniami i doświadczeniami obecnych studentów,
  - nowoczesnym wyposażeniem dydaktycznym,
  - ciekawymi materiałami przygotowanymi przez Studium Języków Obcych,
- a także:
- wirtualnie zwiedzić kampus Uniwersytetu Morskiego,
  - zobaczyć z bliska specjalistyczne symulatory i laboratoria
  - oraz zadać pytanie na wirtualnym czacie.

Serdecznie dziękujemy władzom uczelni, wszystkim pracownikom oraz studentom zaangażowanym w przygotowanie i realizację Dnia Otwartego.

**Michał Kołodziejczak**  
Zespół ds. Promocji Kształcenia

## „Rejs Roku” w stulecie

**Uniwersytet Morski w Gdyni znalazł się w gronie laureatów tegorocznych nagród żeglarskich „Rejs Roku”. Uczelnia otrzymała Honorową Nagrodę Specjalną Stulecia 1920-2020 w uznaniu wkładu w historię polskich żagli.**

Nagrodę symbolicznie wręczył rektorowi prof. dr. hab. inż. kpt. ż.w. Adamowi Weintritowi - z powodu pandemii online - przewodniczący jury kontradmirał Czesław Dyrzc (również jurorzy dyskutowali w trybie online, z centrum w Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni).

Nagroda „Rejs Roku” jest najwyższym polskim wyróżnieniem żeglarskim. Triumfator otrzymuje Srebrny Sekstant, czyli kątomierz lusterkowy, niegdyś służący do nawigacji. Wręczenie nagród odbywa się zawsze w pierwszy piątek marca: jako hołd dla załogi „Daru Pomorza”, która 1 marca 1937 roku opłynęła pod żaglami przylądek Horn.

Trudno zliczyć ilość spektakularnych wydarzeń żeglarskich w ciągu tych 100 lat: pionierskie rejsy transatlantyczne „Lwowa”, „Daru Pomorza” i „Daru Młodzieży”, trzykrotne wyprawy dookoła świata (1934/1935, 1988/1989, 2018/2019), pierwsze polskie przejście Hornu pod żaglami (1937), zwycięstwa w regatach Operacji Żagiel (1972), transatlantyczne wyczyny młodych nawigatorów z Morskiej Szkoły m.in. na jachcie „Dal” czy ożaglowanej szalupie „Chatka Puchatków”. Do tego dodać trzeba dorobek uczelnianego Ośrodka Żeglarskiego, utworzonego przez Zbigniewa „Admirała” Szpetulskiego.

A wszystko zaczęło się od Leonida Teligi, który w 1969 roku zakończył w Casablance swój wymarzony, wielki rejs dookoła świata jako pierwszy Polak. Płynął na jachcie „Opty”, który zbudował Leon Tumiłowicz - absolwent Wydziału Mechanicznego PSM z 1930 r., twórca pierwszej w Gdyni Stoczni Yachtowej (otworzył ją w 1934 r. i prowadził do wojny). Po tym sukcesie trzech dziennikarzy: Zenon Gralak, Zbigniew Jabłoński i Kazimierz Kołodziej postanowili honorować także kolejne wyczyny żeglarzy i tak Rejs Roku - Srebrny Sekstant stał się najważniejszym polskim trofeum.

W tegorocznym jury przyznającym wyróżnienie zasiadali: Bogusław Witkowski - wiceprezes PZŻ ds. morskich, przewodniczący Komisji Żeglarstwa Morskiego, Leszek Paszkowski - przedstawiciel miasta Gdańska, Aleksander Gosk - sekretarz jury i koordynator projektu Rejs Roku - Srebrny Sekstant, Marek Padjas - Grotmaszt Bractwa Kaphornowców, a także triumfatorzy z poprzednich lat: Jerzy Jaszczuk, Hubert Latoś, Eugeniusz Moczydłowski, Roman Paszke, Jerzy Rakowicz i Jerzy Wąsowicz.



For. zbory UMIG

# Nowej jakości i w nowej szacie

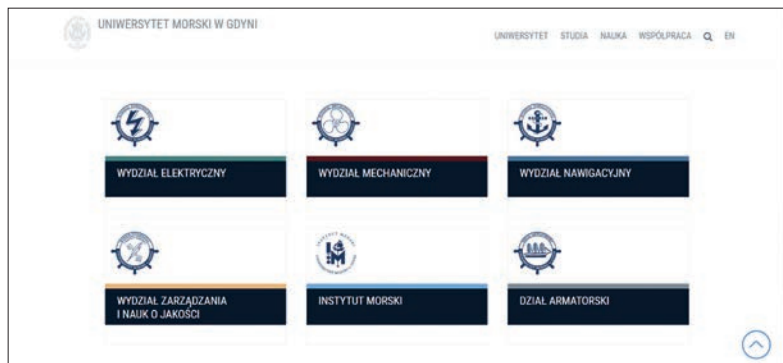
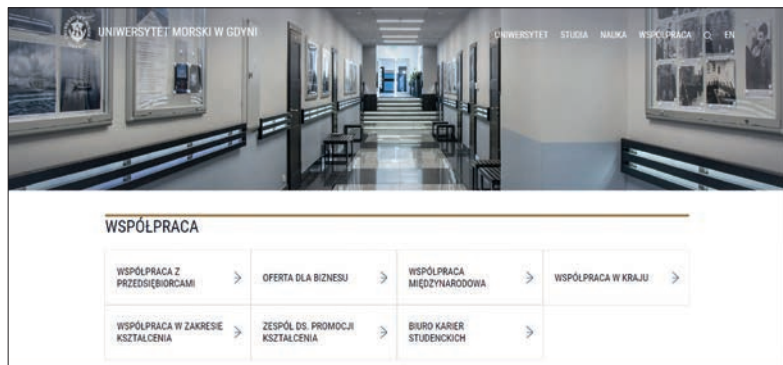
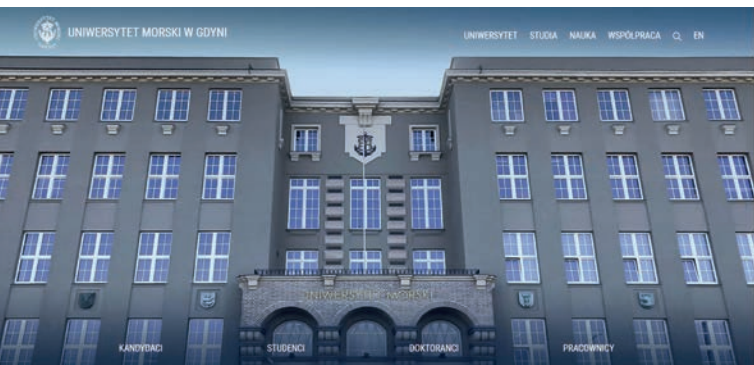
**Strona internetowa Uniwersytetu Morskiego w Gdyni przechodzi intensywny proces zmian. Realizowane prace obejmują nie tylko opracowywanie nowych treści, budowę nowych zakładek czy weryfikację materiałów już istniejących, ale również przygotowanie nowej szaty graficznej serwisu.**

Prace wdrożeniowe koordynuje Zespół ds. Komunikacji On-line w składzie: Beata von Schada Borzyszkowska, Izabela Wierzbowska i Katarzyna Okońska.

Pierwszy etap działań obejmuje przeniesienie treści ze strony głównej Uniwersytetu Morskiego w Gdyni według nowego projektu zarówno w części polskiej, jak i anglojęzycznej serwisu. Kolejny etap prac obej-

mie zmianę stron wydziałowych. Za przygotowanie szablonów tych stron odpowiada Mariusz Schmidt z Zespołu Technik Informatycznych.

Równoległe trwają prace nad przygotowaniem serwisów internetowych dla Ośrodka Żeglarstwa i Sportów Wodnych, a także dla Instytutu Morskiego w Gdyni.





## Nowe nazwy wydziału i kierunków



**Od 1 stycznia 2021 r. Wydział Przedsiębiorczości i Towaroznawstwa jest Wydziałem Zarządzania i Nauk o Jakości. Stało się tak na mocy zarządzenia rektora UMG nr 87 z 17 listopada 2020 r.**

Planowana jest także zmiana nazw kierunków, która dotyczyć będzie rozpoczynających studia w roku akademickim 2021/2022:

- kierunek innowacyjna gospodarka zmieni nazwę na zarządzanie,

- kierunek towaroznawstwo będzie nosił nazwę: nauki o jakości.

Zmieni się również nazwa jednej specjalności - towaroznawstwo i zarządzanie jakością na: zarządzanie jakością towarów.

## BADANIA I STUDENCKIE PRAKTYKI

## Współpraca z MAEM

**Uniwersytet Morski w Gdyni rozpoczął 16 marca 2021 r. oficjalną współpracę z firmą MAEM z Krakowa. Umowę ze strony Uniwersytetu Morskiego w Gdyni podpisał prorektor ds. współpracy i rozwoju dr hab. inż. of. el. okr. Tomasz Tarasiuk, prof. UMG, ze strony MAEM prezes zarządu Daniel Jasikowski.**

Firma MAEM to polski niezależny producent alternatywnych części zamiennych do separatorów oleju i paliw, a także wielu urządzeń będących na wyposażeniu maszynowni statków, jeden z liderów zaawansowanej inżynierii odwrotnej w branży morskiej.

W ramach tego porozumienia uczelnia będzie z MAEM prowadzić wspólnie badania, między innymi wpływu jakości paliw na trwałość części eksploatacyjnych oraz inne, mające wpływ na optymalizację produkcji seryjnej precyzyjnych elementów dla okrętownictwa.

Współpraca z MAEM to szansa dla studentów na praktyki w nowoczesnym zakładzie produkcyjnym, pod okiem inżynierów oraz technologów MAEM. Z kolei UMG daje MAEM możliwość korzystania z wiedzy naukowej uniwersyteckiej kadry oraz świetnie wyposażonych laboratoriów.



## Sesje Podkomitetów IMO



### Nr 7 ds. Czynnika Ludzkiego (15-19 lutego 2021 r.)

Sesja odbywała się w formie wideokonferencji, a głównymi tematami obrad były: zatwierdzone modelowe kursy szkoleniowe, rola czynnika ludzkiego, wdrażanie Konwencji STCW, opracowanie poprawek do Konwencji STCW i Kodeksu w celu stosowania elektronicznych świadectw i dokumentów marynarzy oraz kompleksowy przegląd Konwencji STCW-F z 1995 r.

Na zaproszenie Departamentu Edukacji Morskiej Ministerstwa Infrastruktury w obradach 7. sesji Podkomitetu IMO ds. Czynnika Ludzkiego, Szkolenia i Obowiązków Wachtowych - HTW (Sub-Committee on

Human Element, Training and Watchkeeping), w obradach uczestniczyli: rektor Uniwersytetu Morskiego w Gdyni prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit, przewodniczący krajowej sekcji HTW dr hab. inż. kpt. ż.w. Henryk Śniegocki, prof. UMG, prodziekan Wydziału Elektrycznego dr inż. of. radioelektronik Karol Korcz, pełnomocnik rektora UMG ds. STCW dr inż. kpt. ż.w. Przemysław Wilczyński, prof. UMG.

W ramach sesji pracowano także w dwóch grupach roboczych - ds. kompleksowego przeglądu Konwencji STCW-F oraz ds. wdrożenia Konwencji STCW.

### Nr 8 ds. Bezpieczeństwa Żeglugi (19-23 kwietnia 2021 r.)

Obrady Podkomitetu IMO ds. Bezpieczeństwa Żeglugi, Radiokomunikacji oraz Poszukiwania i Ratownictwa - NCSR (Sub-Committee on Navigation, Communication and Search and Rescue). Głównym tematem obrad były zagadnienia związane z modernizacją Światowego Morskiego Systemu Łączności Alarmowej i Bezpieczeństwa - GMDSS (Global Maritime Distress and Safety System).

Dyskutowano także m.in. nad następującymi zagadnieniami: trasy żeglugowe i obowiązkowe systemy meldunkowe statków, uznanie japońskiego regionalnego systemu nawigacji satelitarnej - Quasi-Zenith Satellite System (QZSS), opracowanie standardów eksploatacyjnych dla statkowych urządzeń odbiorczych

nawigacji satelitarnej, odpowiedzi na zagadnienia związane z grupami studyjnymi ITU-R oraz Światową Konferencją Radiokomunikacyjną ITU, przegląd wytycznych w zakresie miejsc schronienia dla statków potrzebujących pomocy. Oprócz obrad plenarnych odbyły się prace w grupie roboczej ds. bezpieczeństwa żeglugi (Navigation Working Group) oraz grupie redakcyjnej ds. dokumentacji MSI (Drafting Group on MSI documentation).

Z ramienia UMG w sesji uczestniczyli: rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit, przewodniczący krajowej sekcji NCSR dr hab. inż. kpt. ż.w. Ryszard Wawruch, prof. UMG, wiceprzewodniczący krajowej sekcji NCSR dr inż. oficer radioelektronik Karol Korcz.



## Forum współpracy

**Dwadzieścia lat temu z inicjatywy władz ówczesnej Akademii Morskiej w Gdyni i pracowników Katedry Organizacji Usług Turystyczno-Hotelarskich, funkcjonującej w ramach ówczesnego Wydziału Administracyjnego, rozpoczęły się prace zmierzające do powołania Pomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej (PROT).**

Z chwilą rejestracji w 2003 r. organizacja uzyskała osobowość prawną i szybko stała się najważniejszym forum współpracy interesariuszy sektora turystycznego województwa pomorskiego. Działając na podstawie Ustawy o Polskiej Organizacji Turystycznej z dnia 25 czerwca 1999 r., stanowi ona kluczowy element systemu organizacyjnego turystyki Rzeczypospolitej Polskiej szczebla regionalnego. Zgodnie z Ustawą jest jedyną instytucją w województwie, do której jednocześnie należeć mogą przedsiębiorstwa, jednostki samorządu terytorialnego, izby gospodarcze, szkoły wyższe, jak i osoby fizyczne oraz inne podmioty związane z szeroko rozumianym sektorem.

Pracownicy uczelni pełnili kierownicze stanowiska w zarządzie i komisji rewizyjnej PROT. Ponadto byli wykonawcami licznych ekspertyz i opracowań (m.in. w zakresie monitoringu rynku turystycznego). Zdobywali wiedzę i doświadczenie, które przekazywali studentom i wykorzystywali w pracy naukowo-badawczej.

Uczelnię strukturach PROT reprezentuje dr Tomasz Studzieniecki, pracownik Katedry Zarządzania i Ekonomii, wchodzącej w skład Wydziału Zarządzania i Nauk o Jakości.

Wśród korzyści wynikających z udziału uczelni w pracach PROT wymienić można:

- wykorzystanie kanałów dystrybucyjnych PROT w celu promocji oferty edukacyjnej uczelni;
- partnerstwo i pomoc w organizacji konferencji naukowych;
- udział w pracach naukowo-badawczych związanych z rozwojem gospodarki turystycznej oraz w pracach związanych z przygotowaniem strategii regionalnych i programów strategicznych;
- pomoc w organizacji praktyk studenckich;
- promocję uczelni i dokonań jej pracowników w ramach programu Honorowego Ambasadora Kongre-

sów Polski (godność taką otrzymało kilku pracowników uczelni, w tym rektor UMG prof. dr hab. inż. kpt. ż.w. Adam Weintrit);

- udział w projektach międzynarodowych (w tym projektach INTERREG) finansowanych z funduszy UE;
- dofinansowanie publikacji naukowych;
- ułatwiony dostęp do materiałów statystycznych, informacyjnych i eksperckich związanych z gospodarką turystyczną;
- nawiązywanie i umacnianie relacji ze środowiskiem m.in. podczas imprez i wydarzeń organizowanych przez PROT (np. Światowy Dzień Turystyki).

Biorąc pod uwagę niewysoką składkę, należy dostrzegać liczne korzyści dla uczelni wynikające z udziału w tej organizacji. Uniwersytet Morski w Gdyni jest jedną z sześciu uczelni województwa wchodzących w skład PROT. W warunkach coraz większej niepewności i konkurencyjności rynku turystycznego poprzez członkostwo w tej organizacji uczelnia umacnia swój wizerunek jako jednego z czołowych ośrodków akademickich kształcących kadry turystyczne i prowadzących badania naukowe na Pomorzu.

**dr Tomasz Studzieniecki**



Pomorska Regionalna  
Organizacja Turystyczna

## 14<sup>th</sup> Summer Safety and Reliability Seminar

**Po raz czternasty, w dniach 26-30 września 2020 r., odbyła się Międzynarodowa Konferencja Summer Safety and Reliability Seminar - SSARS 2020, organizowana przez Uniwersytet Morski w Gdyni oraz Polskie Towarzystwo Bezpieczeństwa i niezawodności.**

W salach konferencyjnych Hotelu Austeria w Ciechocinku konferencja SSARS została przeprowadzona w systemie hybrydowym, umożliwiającym prelegentom i uczestnikom z Francji, Słowenii, Hiszpanii, Rosji oraz Polski wzięcie udziału w poszczególnych sesjach osobiście lub zdalnie, poprzez platformę MS Teams.

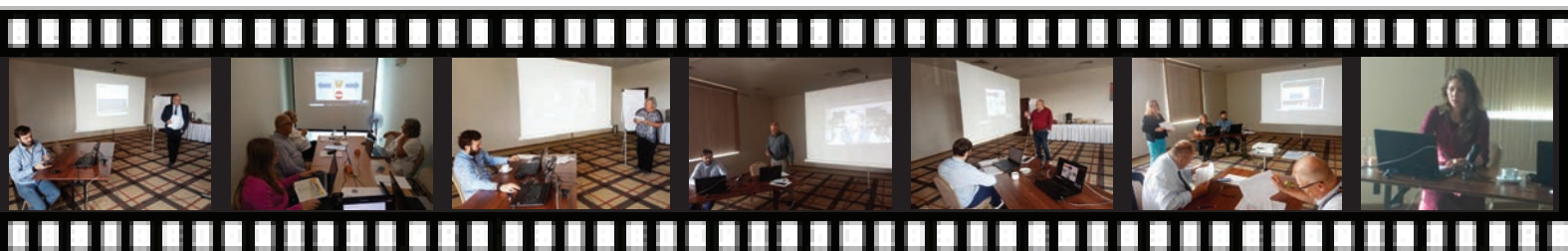
Konferencja SSARS 2020 była okazją do wymiany wiedzy i zaprezentowania nowych wyników metodologicznych oraz ich zastosowania, ukierunkowanych na sprostanie nowym wyzwaniom w dziedzinie bezpieczeństwa i niezawodności systemów złożonych oraz infrastruktur krytycznych. Program konferencji SSARS 2020 obejmował pięć wykładów plenarnych oraz cztery sesje tematyczne.

Po raz pierwszy prace przedstawione podczas Summer Safety and Reliability Seminars zostały zebrane w monografii „Safety and Reliability of Systems and Processes, Summer Safety and Reliability Seminar 2020” pod redakcją Krzysztofa Kołowrockiego, Magdaleny Bogaleckiej, Ewy Dąbrowskiej i Mateusza Torbickiego. Monografia, wydana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, zawiera rozdziały autorstwa naukowców i specjalistów z zakresu bez-

pieczeństwa i niezawodności, którzy wyniki swych badań zaprezentowali podczas konferencji SSARS 2020. W 17 rozdziałach przedstawiony został aktualny stan wiedzy w obszarze niezawodności oraz bezpieczeństwa złożonych systemów i procesów transportowych, a także niezawodności i bezpieczeństwa infrastruktur krytycznych, przykłady praktycznego ich zastosowania w upowszechnianiu najnowszych osiągnięć w tej dziedzinie. Szczególny nacisk położono na następujące obszary tematyczne:

- modelowanie, identyfikacja i predykcja niezawodności i bezpieczeństwa złożonych systemów i procesów, optymalizacja bezpieczeństwa i kosztów operacyjnych infrastruktur krytycznych,
- modelowanie konsekwencji wypadków infrastruktur krytycznych, niezawodność i bezpieczeństwo systemów i procesów transportowych. Monografia (ISBN 978-83-7421-320-2, e-ISBN 978-83-7421-321-9) udostępniona jest na licencji CC-BY 4.0 z otwartym dostępem do publikacji (open access) pod adresem [https://ssars.umg.edu.pl/srsp\\_monograph.html](https://ssars.umg.edu.pl/srsp_monograph.html).

**dr Magdalena Bogalecka**



## XIV TransNav 2021



**Organizowana co dwa lata konferencja naukowców oraz instytucji morskich całego świata, przygotowywana wspólnie przez Wydział Nawigacyjny UMG oraz The Nautical Institute, odbędzie się w dniach 16-19 czerwca - lecz z powodu pandemii koronawirusa po raz pierwszy on-line.**

TransNav 2021 przygotowywany jest przez rektora prof. dr. hab. inż. kpt. ż.w. Adama Weintrita oraz jego zespół: dziekana Wydziału Nawigacyjnego dr. hab. inż. Tomasza Neumanna, prof. UMG, mgr. Andrzeja Bombę, dr. Piotra Kopacza, inż. Dariusza Kruckiego, mgr

Marię Łozińską, Dorotę Rajmańską, mgr Joannę Rogowską oraz mgr inż. Magdalenę Zuzelską.

Relację zamieścimy w następnym numerze „Uniwersyteckiego Kuriera Morskiego”.

## KIERUNEK PORT - MORZE MOŻLIWOŚCI

## Zwycięskie Seanovation

**Gala finału konkursu „Kierunek Port - morze możliwości”, na realizację projektów B+R, zorganizowanego przez UMG i Zarząd Morskiego Portu Gdańsk SA, odbyła się 15 grudnia 2020 r.**

Do finału dotarły dwa zespoły projektowe. O nagrodę główną w postaci bonów na kwotę 10 tys. zł oraz nagrodę 2 tys. zł dla zespołu, który w rywalizacji zajął drugie miejsce, walczył zespół „Młodzi Portowcy” z projektem pt. „System inwentaryzacji oraz monitorowania stanu technicznego części podwodnej nabrzeży Portu Gdańsk” oraz zespół „Seanovation” z projektem pt. „Projekt instalacji do utylizacji wybranych odpadów organicznych ze statków metodą pirolizy niskotemperaturowej”.

Zwycięzcą konkursu został zespół „Seanovation” pod merytoryczną opieką mgr. inż. Mirosława Tyliszczaka z Wydziału Mechanicznego UMG.



## Ośrodek Żeglarstwa i Sportów Wodnych - reaktywacja

**Z dniem 1 stycznia 2021 r. rektor Uniwersytetu Morskiego wyodrębnił z Centrum Szkoleniowo-Treningowego część żeglarską i powołał do życia Ośrodek Żeglarstwa i Sportów Wodnych. Szefem nowo powstałego Ośrodka został kapitan jachtowy i motorowodny, instruktor żeglarstwa dr inż. Andrzej Szklarski, który został również powołany do pełnienia funkcji pełnomocnika rektora ds. reaktywacji żeglarstwa.**

Uniwersytet Morski w Gdyni ma bardzo bogate tradycje żeglarskie, ale, jak to w życiu bywa, uczelniane żeglarstwo miało swoje wzloty i upadki. Nieudany sezon 2019 r., a później pandemia COVID-19, spowodowały, że żeglarstwo na Uniwersytecie praktycznie zamarło. Rektor postanowił to zmienić i skierować żeglarstwo na właściwe tory. Przecież nasza uczelnia jest uczelnią morską, a szkolenia żeglarskie i szeroko pojęte żeglarstwo morskie powinny mieć duże znaczenie w procesie kształcenia studentów, w szczególności kierunków pływających.

Zgodnie z przyjętymi założeniami Ośrodek Żeglarstwa i Sportów Wodnych ma być ukierunkowany na działalność na rzecz studentów i pracowników Uniwersytetu Morskiego. Do podstawowych zadań Ośrodka należy: realizacja morskich rejsów stażowych na jachcie „Nest”, organizacja szkoleń i egzaminów na patenty żeglarskie i motorowodne, organizacja regat żeglarskich i wioślarskich oraz prowadzenie innej działalności w zakresie rekreacji i turystyki wodnej.

Priorytetem jest działalność na rzecz studentów i pracowników UMG, ale nie zamykamy się w mydlanej bańce. Ośrodek jest otwarty dla wszystkich i w imprezach przez nas organizowanych mogą uczestniczyć wszyscy chętni, również osoby niezwiązane z UMG.

Zaczęliśmy od uporządkowania spraw organizacyjnych oraz oceny stanu technicznego jednostek pływających. W dyspozycji Ośrodka znajdują się: cztery jachty żaglowe, motorowa łódź robocza i dwie szybkie łodzie typu RIB. W sumie siedem jednostek pływających. Całkiem sporo, prawda? Z taką ilością sprzętu można zrealizować wiele. Szybko się jednak okazało, że początkowe bardzo ambitne plany na sezon żeglarski 2021 muszą zostać zweryfikowane.

Nasze jachty w zakresie przeglądów technicznych podlegają podobnym rygorom jak statki - tymczasem

okazało się, że wszystkie nasze jednostki utraciły ważność, tzw. świadectwa klasy. W celu ich odnowienia muszą być przeprowadzone inspekcje Polskiego Rejestru Statków i Urzędu Morskiego. Okazało się również, że stan techniczny części jednostek nie jest najlepszy i musimy przeprowadzić większe lub mniejsze remonty. Należało też przeprowadzić atestację sprzętu ratunkowego i przeciwpożarowego, wymienić pirotechniczne środki sygnalizacyjne. Musimy zakupić odpowiednie wydawnictwa nawigacyjne.

To wszystko są koszty, czasami bardzo poważne. Na tyle poważne, że nie zdołamy w tym roku uruchomić wszystkich jachtów. No cóż, będziemy pracowali na tym sprzęcie, który będzie dostępny. Ale nie podajemy się i po zweryfikowaniu naszych pierwotnych planów postanowiliśmy, że nasz flagowy jacht „Nest” będzie realizował 10- i 14-dniowe rejsy po Morzu Bałtyckim. Każdorazowo portem początkowym i końcowym będzie Gdynia. Niestety nadal trwa pandemia, poszczególne kraje wprowadziły różne ograniczenia w przekraczaniu granic, więc nie będziemy ryzykowali dalekich i w obecnych realiach niepewnych wypraw. Po prostu nie chcemy utknąć gdzieś daleko od macierzystego portu. Kolejny jacht - „Almak”, jak zawsze będzie pełnił funkcję jachtu szkolnego, wykorzystywany do szkoleń na kursach żeglarskich i do egzaminów na patenty żeglarza jachtowego i jachtowego sternika morskiego. W przerwach między szkoleniami i egzaminami „Almak” będzie uczestniczył w regatach rozgrywanych na wodach Zatoki Gdańskiej i być może na Zalewie Wiślanym. Ponadto mamy zamiar realizować szkolenia i egzaminy na patenty motorowodne, w których wykorzystamy nasze szybkie łodzie motorowe typu RIB. Nie zaniedbamy również akademickiego żeglarstwa sportowego.

Niestety, z powodu pandemii w tym sezonie najprawdopodobniej nie zorganizujemy tradycyj-



Fot. W. Dzięwińska

nych Międzynarodowych Regat o Puchar Rektorów Uniwersytetu Morskiego i Kaliningradzkiego Państwowego Uniwersytetu Technicznego, natomiast mamy zamiar stworzyć i wyszkolić jedną lub dwie załogi regatowe, ścigające się w klasie Puck, z których w przyszłości wyłoni się kadra UMG, ścigająca się w najpopularniejszej klasie sportowego żeglarstwa akademickiego, czyli w klasie Omega.

Co z tych planów uda się zrealizować? Cała załoga Ośrodka Żeglarstwa i Sportów Wodnych to optymiści i uważamy, że wszystko się uda. Ale nie wszystko od nas zależy. Pandemia i kolejne lockdowny, nauczanie zdalne i wynikające z niego ograniczenia w funkcjonowaniu uczelni nie ułatwiają nam pracy. Ale działamy i działać będziemy, i oczywiście zapraszamy wszystkich do korzystania z propozycji naszych szko-

leń, rejsów i innych imprez żeglarskich. Zachęcamy do śledzenia i polubienia naszego fanpage'u na Facebooku [www.facebook.com/OZiSWGdYNIA](http://www.facebook.com/OZiSWGdYNIA)

**dr inż. Andrzej Szklarski:**

kapitan jachtowy i motorowodny, instruktor sportu w dyscyplinie żeglarstwo, instruktor motorowodny, wielokrotny kapitan żaglowców „Pogoria” i „La Grace” (bandera czeska), posiadający kilkadziesiąt lat stażu żeglarskiego, w przeszłości adiunkt w Katedrze Nawigacji, specjalizował się w radiolokacji morskiej. Od 1 stycznia 2021 r. jest pełnomocnikiem rektora ds. reaktywacji żeglarstwa i kierownikiem Ośrodka Żeglarstwa i Sportów Wodnych Uniwersytetu Morskiego w Gdyni.

## Akademickie Mistrzostwa Pomorza 2021 w Narciarstwie Alpejskim Mężczyzn



For. Michał Szpilński

W Akademickich Mistrzostwach Pomorza w Narciarstwie Alpejskim Mężczyzn w Zakopanem, które odbyły się w dniach 28 lutego - 3 marca 2021 r., naszą uczelnię reprezentował Norbert Napiórkowski - student III roku Wydziału Nawigacyjnego, który zajął w półfinale „A” („Zachód”) 38. miejsce w slalomie i 36. w slalomie gigant. Obie konkurencje poprzedzone były dwiema próbami. Zawodnicy byli podzieleni na grupy „Zachód” i „Wschód”, a każda liczyła ponad 90 zawodników. Do finału zakwalifikowało się 23 zawodników z kadry narodowej.

Wcześniej, 24 lutego 2021 roku, w Wieżycy, odbyły się Akademickie Mistrzostwa Pomorza w Narciarstwie

i Snowboardzie, w których Norbert Napiórkowski zajął 8. miejsce w slalomie i uzyskał możliwość udziału w AMP w Narciarstwie Alpejskim w Zakopanem.

**Danuta Wiśniewska**

SWFiS



For. Michał Szpilński



## Skazani za apel pamięci

**W Narodowym Dniu Pamięci Żołnierzy Niezłomnych 1 marca br. odsłonięta została na Wydziale Mechanicznym tablica przygotowana i sfinansowana przez Instytut Pamięi Narodowej, upamiętniająca młodzieżową organizację antykomunistyczną - uczniów Wydziału Mechanicznego.**

Krajowy Ośrodek „Kraj” powstał z końcem 1948 r., obejmując swoim zasięgiem całą Polskę. Założycielem gdyńskiej placówki o kryptonimie „Grusza” oraz jej przywódcą był Bogumił Olszewski, słuchacz Wydziału Mechanicznego Państwowej Szkoły Morskiej, a jej zadaniem była głównie walka ideologiczna i propagandowa. W jednej z sal, w głębokiej konspiracji, uczniowie zainstalowali aparat radiowy marki „Nora”, by wtajemniczeni mogli słuchać audycji w języku polskim, nadawanych z zachodniej Europy (BBC, Wolna Europa i Głos Ameryki).

Dla kultywowania tradycji Szkoły Morskiej, w tajemnicy przed władzami, przeprowadzili 7 grudnia

1951 r. Apel Poległych, poświęcony absolwentom i słuchaczom, którzy zginęli w czasie II wojny światowej lub zostali zamordowani w obozach hitlerowskich i stalinowskich.

W 1952 r., 3 lipca, UB aresztowało pięciu członków gdyńskiej placówki, świeżo upieczonych absolwentów Wydziału Mechanicznego: Bogumiła Olszewskiego, Tadeusza Nowogrodzkiego, Tadeusza Prusa, Janusza Murata i Mieczysława Nowickiego. Po kilkumiesięcznym śledztwie skazani zostali na wieloletnie kary więzienia: Bogumił Olszewski - 10 lat i przepadek mienia, pozostali od trzech do siedmiu lat.



Fot. Michał Kłodziejczak, UMG

Dziekan Wydziału Mechanicznego UMG dr hab. inż. Andrzej Miszczak, prof. UMG i dyrektor Oddziału Gdańskiego Instytutu Pamięi Narodowej prof. dr hab. Mirosław Golon

## Garnuszewski Peak, ulica Borchardta, m/s „Kapitan Kosko”, pomnik Ziółkowskiego..

**Na styczniowej sesji 2021 r. Rada Miasta Gdyni nadała jednej z ulic nazwę kpt. Władysława Grabowskiego. Nie tylko ulice wielu miast noszą imiona naszych absolwentów lub wykładowców, także statki, innym postawiono pomniki, wmurowano tablice pamiątkowe, nadano zaszczytne tytuły Honorowego Obywatela miasta i przyjęto za patronów szkół. Ta lista, choć jeszcze niepełna, jest już całkiem pokaźna, co podkreślić należy z dumą. Nadal będziemy ją uzupełniać.**

**Kpt. ż.w. Karol Olgierd Borchardt** (1905-1986), absolwent WN z 1925 r., wybitny pisarz - jest patronem ulic w Gdyni, Tczewie i Słupsku. Od 1986 r. jego imię nosi jedna ze śródmiejskich ulic. Jest też patronem Szkoły Podstawowej nr 40 w Gdyni, nr 9 w Rumi, nr 21 w Gdańsku, Szkoły Podstawowej w Strzebielinie Morskim i nr 5 w Iławie. Od 2011 r. jego imię nosi żaglowiec zwodowany w 1918 r., a kupiony w 2011 r. przez firmę Skłodowscy Yachting sp. z o.o.; 26 listopada 2012 r. na ścianie kamienicy przy al. Marsz. Piłsudskiego 50, w której mieszkał kpt. ż.w. Mamert Stankiewicz, odsłonięta została tablica upamiętniająca autora „Znaczy kapitana” oraz jej bohatera. Imię Borchardta nosi także biblioteka Uniwersytetu Morskiego w Gdyni.

**Kpt. ż.w. Zygmunt Deyczakowski** (1905-1979), absolwent WN z 1929 r., kapitan floty handlowej, w czasie II wojny dowodził transatlantykiem „Chrobry”, potem „Batory”, który szczęśliwie przeprowadził przez wojenną zawieruchę - w 2008 r. Rada Miasta nadała jego imię ulicy na nowo powstałym osiedlu Komandorskie Wzgórze na Oksywiu.

**Prof. dr kpt. ż.w. Daniel Duda** (ur. 1933), b. dziekan WN i b. rektor WSM - w 2005 r. Rada Miejska Tczewa nadała mu tytuł Honorowego Obywatela; w roku 2013 został Honorowym Obywatelom gminy Łęczycze.

**Kmdr dr Florian Hlasko** (1865-1921), lekarz rosyjskiej marynarki wojennej, pierwszy lekarz Szkoły Morskiej w Tczewie - jego imię nosiła do wojny 2. Drużyna Harcerska. Inicjatorem był absolwent Szkoły Morskiej z 1922 r. Ludwik Hermel.

**Kmdr ppor. mgr inż. Antoni Garnuszewski** (1886-1964), organizator i pierwszy dyrektor Szkoły Morskiej w Tczewie do 1929 r. oraz w Gdyni od 1947 do 1948 r. - w 1974 r. jego imię otrzymał statek szkolno-towaro-

wy, eksploatowany przez PLO oraz WSM do 1991 r. Na Wyspie Króla Jerzego, w archipelagu Szetlandów Południowych na półkuli południowej, jest od 1977 r. Garnuszewski Peak (Szczyt Garnuszewskiego), a w 1980 r. jego imieniem nazwane zostało osiedle w nowej dzielnicy mieszkaniowej w Tczewie. W tym samym roku Poczta Polska wydała serię znaczków poświęconą twórcom polskiego szkolnictwa morskiego, m.in. z podobizną inż. Garnuszewskiego.

**Kpt. ż.w. Stefan Gorazdowski** (1911-1962), absolwent WN z 1932 r., wykładowca Państwowej Szkoły Morskiej, komendant „Daru Pomorza” - w Alei Zasłużonych Ludzi Morza w Rewie jest tablica upamiętniająca bohaterskich kapitanów Stefana i jego brata Tadeusza.

**Kpt. ż.w. Wiktor Gorzadek** (1908-1988), absolwent WN z 1945 r., rybak, pierwszy polski kapitan żeglugi wielkiej rybołówstwa morskiego, nauczyciel i wychowawca kadr oficerskich floty handlowej i rybackiej - 27 czerwca 2014 r. na ścianie domu przy ul. Warszawskiej 28/30, w którym mieszkał, odsłonięta została pamiątkowa tablica; kolejna 17 czerwca 2016 r. na nabrzeżu Pomorskim.

**Kpt. ż.w. Władysław Grabowski** (1905-1942), absolwent Wydziału Nawigacyjnego z 1928 r., pilot portu Gdynia, kapitan żeglugi wielkiej, dowódca s/s „Wigry”, zginął razem ze statkiem i większością załogi w czasie sztormu - w styczniu 2021 r. Rada Miasta Gdyni jego imieniem nazwała część ulicy Chwarznieńskiej.

**Kpt. ż.w. Edward Gubała** (1904-1980), absolwent WN z 1927 r. i jego brat kpt. ż.w. Bronisław Gubała (1909-1981) - absolwent WN z 1930 r., bohaterscy kapitanowie - upamiętnia ich tablica w rewskiej Alei Zasłużonych Ludzi Morza.

**Kpt. ż.w. Kazimierz Jurkiewicz** (1912-1985), absolwent WN z 1934 r., komendant „Daru Pomorza”, nauczyciel wielu pokoleń marynarzy, później kapitan-kustosz żaglowca-muzeum - ma „swoje” ulice w Gdyni i Kołobrzegu, jest też patronem Szkoły Podstawowej nr 39 w Gdyni Obłuzu oraz Szkoły Podstawowej nr 1 we Władysławowie. W sierpniu 2014 r. na nabrzeżu Pomorskim wmurowano tablicę w pobliżu miejsca cumowania „Daru Pomorza”. Dwa miesiące wcześniej odsłonięta została tablica w Alei Zasłużonych Ludzi Morza w Rewie.

**Kpt. ż.w. Tadeusz Kalicki** (1934-2019), kapitan „Antoniego Garnuszczyńskiego” w wyprawie antarktycznej - na Wyspie Króla Jerzego, w archipelagu Szetlandów Południowych na półkuli południowej, jest od 1977 r. Tadeusz Kalicki Point.

**Kmdr por. kpt. ż.w. Gustaw Kański** (1882-1949), współtwórca szkolnictwa morskiego, współautor pięcioletniego słownika morskiego, kapitan portu Gdynia - jego imieniem nazwany został drobnicowiec wybudowany w Stoczni im. Komuny Paryskiej w Gdyni, eksploatowany przez PŻM od 1963 r., a przez PLO od 1970; w 1980 r. Poczta Polska wydała serię znaczków poświęconą twórcom polskiego szkolnictwa morskiego, m.in. z podobizną kpt. Kańskiego; w 1988 r. został patronem Szkoły Podstawowej w Chłapowie.

**Kpt. ż.w. Stanisław Kosko** (1898-1939), absolwent WN z 1923 r., ostatni przedwojenny dyrektor PSM, zginął we wrześniu 1939 r. - od 1971 r. jego imię nosi Szkoła Podstawowa nr 35 na Witominie, ma „swoje” ulice w Gdyni (od 1980 r.) i Ostrołęce. Jego imieniem nazwany został statek PLO, wybudowany w 1957 r. i eksploatowany do 1979 r.

**Kpt. Jan Kazimierz Kuczyński** (1907-1939), absolwent Wydziału Nawigacyjnego z 1929 r., kapitan, instruktor żeglarstwa, autor pierwszych podręczników żeglarskich, obrońca Gdyni we wrześniu 1939 r. - od 14 września 1989 r. jest patronem Szkoły Podstawowej w Karwi. Chorągiew Gdańska ZHP nazwała jego imieniem flagowy jacht gdańskich harcerczyńskich żeglarzy morskich „Janek Kuczyński”, a szereg drużyn wodniackich uznało go za swego patrona.

**Kpt. ż.w. Antoni Ledóchowski** (1895-1972), wykładowca, autor podręczników, po II wojnie światowej kierownik WN - patronuje ulicom w Gdyni i w Tczewie (w obu miejscach od 1980 r.) oraz w Szczecinie.

Jego imię nosił statek wybudowany w stoczni szczecińskiej, eksploatowany przez PŻM w latach 1975-1988; w 1980 r. Poczta Polska wydała serię znaczków poświęconą twórcom polskiego szkolnictwa morskiego, m.in. z podobizną kpt. Ledóchowskiego.

**Jan Leszczyński** (1881-1942), żaglomistrz statku szkolnego „Lwów”, kapitan żeglugi przybrzeżnej, starszy bosman „Daru Pomorza” - w 2004 r. w Ogólnopolskiej Alei Zasłużonych Ludzi Morza w Rewie wmurowano „gwiazdę” Jana Leszczyńskiego „Waju”.

**Prof. dr hab. inż. Józef Lisowski** (ur. 1943), b. rektor WSM i AMG - w 2006 roku Rada Miejska w Tczewie, w uznaniu zasług w rozwoju polskiego szkolnictwa morskiego, nadała mu tytuł Honorowego Obywatela Miasta Tczewa.

**Kpt. ż.w. Konstanty Maciejewicz** (1890-1972), Kapitan Kapitanów, ostatni komendant „Lwowa” i pierwszy „Daru Pomorza”, dyrektor Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni oraz w Szczecinie - od 1973 do 1982 r. jego imię nosił statek zbudowany w 1929 r. w niemieckiej stoczni, w 1951 r. kupiony przez PLO i nazwany „Fryderyk Chopin”, potem „Kaszuby”, który służył jako siedziba Liceum Morskiego w Szczecinie; w roku 1980 jedna z ulic w Gdyni Obłuzu otrzymała jego imię; w tym samym roku Poczta Polska wydała serię znaczków poświęconą twórcom polskiego szkolnictwa morskiego, m.in. z podobizną kpt. Maciejewicza; 22 września 2018 r. na nabrzeżu Pomorskim wmurowana została tablica upamiętniająca legendarnego kapitana.

W Szczecinie imię kapitana nosi jedna z ulic na Gumieńcach oraz Pogotowie Opiekuńcze przy ul. Łabędziej 4, jest też patronem SP nr 56.

**Lucjan Masłocha** (1912-1945), absolwent WN z 1934 - w Łodzi znajduje się ulica nazwana imieniem Lucjana i Lone Masłochów, a także, umiejscowiony przy niej, upamiętniający ich pomnik. W 1977 r. powstał film dokumentalny „Felicja” w reż. Magdy Żurowskiej, opowiadający o działalności polsko-duńskiej organizacji ruchu oporu, której był komendantem.

**Kpt. ż.w. Tadeusz Meissner** (1902-1966), absolwent Wydziału Nawigacyjnego z 1935 r., kapitan żeglugi wielkiej, autor książek fachowych i beletrystycznych, tłumacz francuskiej i angielskiej klasyki marynistycznej, kawaler Orderu Virtuti Militari - jest od 1970 r. patronem Szkoły Podstawowej nr 8 w Koszalinie, jego imię nosi od 1980 r. główna aula Uniwersytetu Morskiego w Gdyni.

► **Dr med. Stefan Michalak** (1909-1947), przed wojną lekarz statku szkolnego „Dar Pomorza”, po wojnie organizator Akademii Lekarskiej w Gdańsku – w holu b. budynku Rektoratu GUM (dziś przychodnia przykliniczna) 15.08.1948 r. wmurowano tablicę: „Pamięci dr. med. Stefana Michalaka, organizatora i pierwszego dyrektora Akademii Lekarskiej w Gdańsku”, od 1996 r. jego imię nosi rondo przed uczelnią, od 2001 r. pośrodku ronda jest popiersie dr. Michalaka.

**Kadm. Adam Mohuczy** (1891-1953), dyrektor Szkoły Morskiej w Tczewie od 1929 r. i PSM w Gdyni do 1936 r., prezes Rady Głównej Ligi Morskiej, kawaler Virtuti Militari – w kwietniu 2015 r. wmurowana została upamiętniająca go tablica w Alei Zasłużonych Ludzi Morza w Rewie.

**Kpt. ż.w. Tadeusz Olechnowicz** (1936-2016), ostatni kapitan „Daru Pomorza” i pierwszy „Daru Młodzieży” – 7 lipca 2017 r. została wmurowana w nabrzeże Pomorskie upamiętniająca go tablica.

**Kpt. ż.w. Witold Poinc** (1908-1982), absolwent WN z 1930 r., dyrektor techniczny PRO, wicedyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni – jego imię nosi morski wielozadaniowy statek ratowniczy, flagowa jednostka Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa (poprzednio Polskiego Ratownictwa Okrętowego), zbudowana w 1996 roku w stoczni Damen Shipyards Gdynia. Witold Poinc był także patronem, dziś nieistniejącej, Szkoły Podstawowej nr 22 w Gdańsku.

**Wiceadm. Kazimierz Porębski** (1872-1933), organizator polskiej administracji morskiej, twórca Szkoły Morskiej w Tczewie, Oficerskiej Szkoły Marynarki Wojennej w Toruniu, wizjoner Polski silnej na morzu, szef Departamentu dla Spraw Morskich Ministerstwa Spraw Wojskowych oraz szef Kierownictwa Marynarki Wojennej. W 1980 r. Poczta Polska wydała serię znaczków poświęconą twórcom polskiego szkolnictwa morskiego, m.in. z podobizną wiceadm. Porębskiego; od maja 1983 r. jest patronem jednej z ulic w Gdyni Obłuzu; 17 czerwca 1993 r., z inicjatywy Stowarzyszenia Kapitanów Żegluga Wielkiej, Stowarzyszenia Absolwentów Szkół Morskich, Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni i Marynarki Wojennej RP, przed budynkiem Wydziału Nawigacyjnego stanął pomnik admirała; od 28.06.1994 r. jego imię nosi 8. Flotylla Obrony Wybrzeża w Świnoujściu. Na Cmentarzu Marynarki Wojennej na Oksywiu znajduje się tablica poświęcona jego pamięci; jego imię nosi także Zespół Szkół nr 11 w Gdyni. Jest też patronem jednej z ulic Gdańska. Na nabrzeżu Pomorskim 19 czerwca 2020 r. odsłonięta została tablica upamiętniająca twórcę szkolnictwa morskiego.

**Kpt. ż.w. Władysław Rymarz** (1933-2013), prorektor, rektor WSM – na Wyspie Króla Jerzego, w archipelagu Szetlandów Południowych na półkuli południowej, jest Rymarz Pass.

**Kpt. ż.w. Mamert Stankiewicz** (1889-1939), komendant „Lwowa”, kapitan polskich transatlantyków, m.in. „Piłsudskiego” – jego imię nosił w latach 1963-1983 drobnicowiec PLO; w 1968 r. jego imię otrzymała Szkoła Podstawowa nr 2 w Gryfinie; w 2008 r. jego imieniem nazwana została nowa ulica w Gdyni Wiczlinie; 26 listopada 2012 r. na ścianie kamienicy przy al. Marsz. Piłsudskiego 50, w której mieszkał, odsłonięta została upamiętniająca go tablica; kolejna tablica została wmurowana 21 czerwca 2019 r. w nabrzeże Pomorskie.

**Kpt. ż.w. Tadeusz Ziółkowski** (1886-1940), pierwszy komendant „Lwowa”, komandor pilotów Wolnego Miasta Gdańska – jego imię w 1963 r. otrzymał drobnicowiec PŻM, zbudowany w stoczni w Gdyni; 19 czerwca 1965 r. – Szkoła Podstawowa nr 67 w Gdańsku przy ul. Żabi Kruk 51; Szkoła Podstawowa nr 39 w Bydgoszczy (zlikwidowana w 2012); jest jednym z patronów Zespołu Kształcenia Podstawowego i Gimnazjalnego nr 6 w Gdańsku im. Zasłużonych Ludzi Morza; od 1967 r. jego imię nosi nabrzeże Portu Gdańsk (dawne nabrzeże Postojowe); w 1969 r. w Bydgoszczy na domu przy ulicy Grunwaldzkiej 103, w którym mieszkał w latach 1896-1927, zawieszono tablicę; w 1980 r. Poczta Polska wydała serię znaczków poświęconą twórcom polskiego szkolnictwa morskiego, m.in. z podobizną kapitana; od 1989 r. na Targu Rybnym stoi poświęcony mu pomnik; w 1998 r. odsłonięto tablicę ku jego czci na budynku Kapitanatu Portu Gdańskiego („W hołdzie Wielkiemu Polakowi”), a w 2006 r. – na nabrzeżu jego imienia w Nowym Porcie. W 2010 r. w Wiskitnie, miejscu jego narodzin, odsłonięto obelisk; „gwiazdę” w Ogólnopolskiej Alei Zasłużonych Ludzi Morza w Rewie wmurowano 9 lipca 2011 r.; w 2012 r. jego imię otrzymała Szkoła Podstawowa w Wierzchnicinie Królewskim; od 2016 r. na Zalewie Koronowskim odbywają się Regaty Żeglarskie im. Kapitana Tadeusza Ziółkowskiego o Puchar Burmistrza Koronowa.

**Kpt. ż.w. Leszek Wiktorowicz** (1937-2010), wieloletni komendant „Daru Młodzieży” – w 2011 r. ustanowiona została Nagroda im. Kapitana Leszka Wiktorowicza dla honorowania wyjątkowych dokonań żeglarskich, osiągnięć w dziedzinie wychowania morskiego młodzieży lub kształtowania świadomości morskiej; 30 września 2011 r. na nabrzeżu Pomorskim wmurowana została upamiętniająca go tablica.

**Opr.: Małgorzata Sokołowska, Joanna Stasiak**

## Historie niezwykle - krokodyl i Lincoln

**Rozpoczęły się prace nad słownikiem biograficznym absolwentów naszej uczelni. Będzie to publikacja kilkuczęściowa, w układzie chronologiczno-alfabetycznym. Na koniec roku planowane jest wydanie tomu obejmującego absolwentów z lat 1922-1930, czyli Tczewiaków - jeśli się uda, bowiem często biogramy składać trzeba jak puzzle, starając się dopasować kawałeczki i je zweryfikować. Mimo to czasami brakuje podstawowych danych, jak np. data i miejsce urodzenia.**

Ależ z tych kawałeczków wyłaniają się historie! Jak np. absolwenta Wydziału Mechanicznego z 1923 r. Tadeusza Wągrowskiego:

Po ukończeniu Szkoły Morskiej w Tczewie dostał się na bezpłatną praktykę na duński statek pasażerski „Litwania”, wożący „do ziemi obiecanej europejską biedotę” - ulokowaną w najgorszym z możliwych miejsc: w kabinie na samym dziobie i na najniższym pokładzie.

W Nowym Jorku z grupą kolegów zbiegł ze statku. Z listów do w kraju można wywnioskować, że w lutym 1924 r. pracował w warsztatach mechanicznych, w 1926 r. „pracował w garażu u swojej gospodyni”.

A potem, jako jeden z bardzo niewielu, spełnił sen o ziemi obiecanej - dorobił się fortuny.

Jednak sentyment do ojczyzny i Alma Mater pozostał. Oto w 1964 r. „Trybuna Mazowiecka” relacjonowała: „Nasz rodak inż. Tadeusz Wągrowski z USA, odpowiadając na apel inż. Ostrowskiego - działacza Polonii argentyńskiej: Akcja Krokodyl dla Płockiego ZOO, jedzie z Nowego Jorku na Florydę, by zakupić dla Płocka aligatora. W drodze na Florydę małżonka inż. Wągrowskiego pani Władysława doszła do wniosku, że jednemu aligatorowi będzie smutno. W niedługim czasie popłynęły do Płocka na pokładzie m/s «Generał Bem» gratisowo dwa piękne aligatory Marta i Pedro. Nie wypada mówić o cenie podarunku, ale tu zrobimy odstępstwo od zwyczaju. Kosztował on inż. Wągrowskiego ok. 1000 dolarów”. Latem 1970 roku Marta zagrała rolę krokodyla Hermana w kultowym filmie Andrzeja Kondratiuka „Hydrozagadka”, w 2020 r. obchodziła 88. urodziny.

Dwa lata później znów prasę obiegnęła informacja pt. „Królewski podarunek absolwenta”: „Do portu gdyńskiego ze Stanów Zjednoczonych przypląnął statek PLO s/s «Śniadecki». Portowcy z pokładu wyładowali

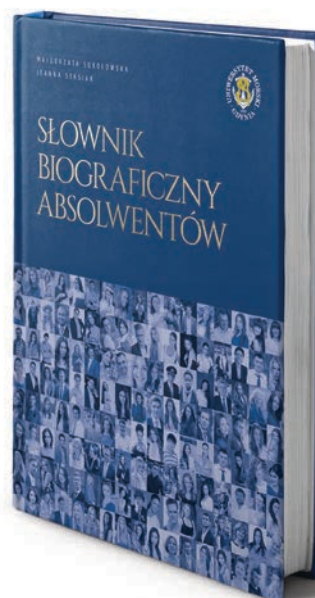
wspaniały samochód marki Lincoln Continental. Krążownik szos jest jednym z 28 samochodów tej marki na świecie, robionym specjalnie na zamówienie klienta. Lincoln jest wspaniałym darem obywatela amerykańskiego polskiego pochodzenia Tadeusza Wągrowskiego dla Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni. [...] Przed swoim przyjazdem w rodzinne strony postanowił przypomnieć się Szkole, która dała mu zawód”.

Samochodem tym podobno poruszał się dyrektor Jurewicz, a cała Gdynia zazdrościła.

W Domu Polskim na Florydzie wmurowana jest tablica pamiątkowa z nazwiskami fundatorów, figuruje na niej nazwisko Tadeusza Wągrowskiego, ofiarodawcy 20 tys. dolarów na budowę Domu Polskiego.

Jeśli znane są komuś losy Tadeusza Wągrowskiego lub dalsze losy Lincolna Continentala, prosimy o kontakt: [m.sokolowska@au.umg.edu.pl](mailto:m.sokolowska@au.umg.edu.pl) lub [j.stasiak@bg.umg.edu.pl](mailto:j.stasiak@bg.umg.edu.pl).

**Małgorzata Sokołowska, Joanna Stasiak**



**Wstępny projekt okładki słownika**

## „The Saints” w Chinach Mao

**W związku z zaproszeniem redakcji do nadsyłania do „UKM” artykułów wspomnieniowych o absolwentach naszej uczelni morskiej melduję, że jestem absolwentem Liceum Budowy Okrętów w Gdańsku z 1949 r., Państwowej Szkoły Morskiej z 1950 r. oraz Politechniki Gdańskiej z 1963 r.**

Na morze wyruszyłem w roku 1948 jako praktykant na parowcu „Borysław”, potem – już jako absolwent PSM – przez trzy lata byłem członkiem załóg maszynowych statków PLO. W 1953 r. Ludowe Wojsko Polskie „zaszczyliło” mnie odebraniem prawa pracy na morzu, prawa zamieszkania w Trójmieście i zesłało na dwa lata do... batalionu górniczego.

Do Szkoły Morskiej udało mi się powrócić 10 lat później – jako wykładowca, następnie także jako kierownik praktyk.

W tamtych latach w programie nauki PSM przewidywano jeden semestr wykładów na morzu, połączonych z praktyką zawodu. Uważam, że był to bardzo ko-

rzystny dla przygotowania do zawodu pomysł i żałuję, że został zaniechany.

W czasie jednego z takich szkoleń, od 9 sierpnia do 21 grudnia 1965 r., miałam wspaniałą okazję zapoznać się z kilkunastoosobową grupą KANDYDATÓW NA ABSOLWENTÓW PSM. Na statek PLO m/s „Djakarta” zamustrowani zostali uczniowie II roku Wydziału Mechanicznego: Łaniecki Ryszard, Welik Janusz, Bara Józef, Gugala Marian, Mackiewicz Henryk, Dudziak Józef, Fijałkowski Ryszard, Geniusz Andrzej, Kamiński Wojciech, Muth Jacek, Parol Cezary, Rembarz Marek, Rewucki Roman, Surowiec Tadeusz, Ślęzak Adam.

Podczas mustrowania zwróciłem uwagę na dwóch pierwszych z listy, ponieważ Rysiek miał w ręku pużon, a Janusz – trąbkę. – Może być wesoło w czasie rejsu – pomyślałem i miałem rację.

Z Gdyni wyszliśmy nad ranem 17 sierpnia. Moich „kandydatów” podzieliłem na dwie grupy. Z jedną miałem wykład między śniadaniem a obiadem, podczas gdy druga pracowała w maszynowni pod kierownictwem II mechanika. Po obiedzie następowała zmiana. Przy dobrej pogodzie wykłady prowadziłem na pokładzie przy tablicy, którą wykonał cieśla okrętowy. A przy złej – w mesie załogowej.

Kapitanem „Djakarty” był Bohdan Paszukow (abs. WN z 1942 r.), który całą wojnę pływał w konwojach i wprowadzał na statek raczej brytyjskie obyczaje. Na przykład oficerowie, którzy jedli razem z kapitanem, nie mogli wstać od stołu wcześniej, póki nie powiedział: „Well”.

Starszym mechanikiem był J. Gontarski, II mechanikiem mój kolega z PSM i przyjaciel Janusz Bobrowski, pseudo „Bober”. Radiooficer był równocześnie sekretarzem Podstawowej Organizacji Partyjnej PZPR i nosił nazwisko niemieszczące się w żadnych rubrykach: Frydolin Słup-Libertowski.

Pierwszym portem był Hamburg, gdzie moi „kandydaci” doznali swego rodzaju wstrząsu, porównując „kwitnącą” sytuację gospodarczo-zaopatrzeniową



Fot. Lukasz Ciovelia

Autor i jego książki



Fot. zbory autora

### Wykłady na pokładzie statku

w Polskiej Republice Ludowej z „upadającym” kapitalizmem NRF.

Do Szanghaju dotarliśmy 6 października. W Chinach Mao-tse-Tunga władze portowe starały się o urozmaicenie postoju polskiej załozdze. A więc jakaś opera, a więc mecz sportowy, a więc parada z okazji czegoś tam i zwiedzanie lokalnego muzeum, w którym znajdowała się sala poświęcona instrumentom muzycznym produkowanym w ChRL.

I w tym muzeum Rysiek Łaniecki i Janusz Welik, obaj w wyjściowych mundurach, podeszli do młodej kobiety - dyżurnej sali, elegancko zsalutowali i poprosili o pozwolenie wypróbowania niektórych eksponatów. Zgodę otrzymali, wobec czego Rysiek zasiadł do fortepianu, a Janusz sięgnął po trąbkę. I... zaczęło się.

Bo oto w sali wystawowej muzeum w Chińskiej Republice Ludowej rozległa się wielce skoczna i głośna, amerykańska - a więc kapitalistyczna, melodia!!! O ile pamiętam, było to „When the saints go marching in”, której słucałem nielegalnie w pierwszych latach PRL ze stacji Luksemburg.

Głośna muzyka sprawiła, że z innych pomieszczeń zaczęli nadbiegać zwiedzający i wkrótce nasza sala

wystawowa zamieniła się nieomal w balową, bo jacyś ciemnoskórzy marynarze zaczęli tańczyć, a nawet śpiewać.

Rozległy się gromkie brawa, a mnie przeszedł dreszcz: piosenka amerykańska, niesłuszny rytm, no i słowo „saint” w komunistycznych Chinach tow. Mao.

Błada dyżurna podbiegła na drżących nogach do fortepianu, usunęła Ryśka, siadła i zagrała... obszerny fragment koncertu E-moll Fryderyka Chopina, zresztą bardzo dobrze. Gdy skończyła i zabrzmiały kolejne brawa, Rysiek ponownie zasiadł do fortepianu i... rozbrzmiały tony „Etiudy Rewolucyjnej” Chopina.

- Cie choroba - szepnął II mechanik Janusz Bobrowski. - Chłopak uratował się tą etiudą. Bo „rewolucyjna”.

Na szczęście dla Ryśka, Janusza, no i dla mnie, nie było żadnych konsekwencji tego koncertu. Być może Frydolin Słup-Libertowski nie znał się na muzyce.

Moi „kandydaci na absolwentów” szczęśliwie ukończyli PSM i stali się absolwentami, rocznik 1966.

**St. of. mech. dr inż. Andrzej Perepeczko**

(abs. WM z 1950 r.)

## Historia w eksponatach i archiwaliach zapisana

**W stulecie naszej Alma Mater nie należy zapominać, iż szacunek dla historii i tradycji Szkoły Morskiej, pragnienie prezentacji jej dorobku i pielęgnowania pamiątek przeszłości, zrodziły się i zmaterializowały już w I połowie lat 30. ubiegłego wieku, gdy w jednej z sal nowego gmachu, do którego przeniesiono z Tczewa szkołę, otwarto muzeum. Było to przed 90 laty.**

Głównymi eksponatami były pamiątki po statku szkolnym „Lwów”: dwa kompasy, koło ratunkowe, drewniana choinka wykonana przez uczniów w roku 1923 - w czasie brazylijskiej podróży, certyfikat statku i dzienniki okrętowe, także, jak pisał Stanisław Zadrozny w roku 1937, „dość różnorodna ilość ciekawych dokumentów, rzucających refleks na pewne fakty tworzenia marynarki handlowej i wreszcie plik zapomnianych już pierwszych wydawnictw o morzu<sup>1</sup>. Dwa lata wcześniej o muzeum szkolnym wspomniał dyrektor PSM kmdr por. Adam Mohuczy w jednym z rozdziałów publikacji „XV lat polskiej pracy na morzu” (zamieszczono także fotografię sali ekspozycyjnej).



Fot. XV lat polskiej pracy na morzu, Gdynia 1935



Fot. Joanna Stasiak

<sup>1</sup> Stanisław Zadrozny, Na gdyńskim szlaku, Warszawa 1937, s. 88.





Fot. Joanna Stęsiak

Niestety wojna i niemiecka okupacja sprawiły, że z pierwszego szkolnego żaglowca „Lwów” pozostał tylko blok drewniany i mapy nawigacyjne używane na statku, odnalezione zresztą po latach na drobnicowcu PLO „Marchlewski” (eks-„Oliwa”) i przekazane do Sali Tradycji przez kpt. ż.w. Włodzimierza Szterbickiego.

Zarządzeniem rektora doc. dr. kpt. ż.w. Daniela Dudy w roku 1973 utworzone zostało Muzeum Historii Szkoły Morskiej (przy Wydziale Nawigacyjnym), a pięć lat później zbiory przeniesiono i 13 grudnia 1978 r. uroczystie otwarto w gmachu głównym WSM Salę Tradycji. Zaangażowanie prof. Daniela Dudy, pracowników, studentów oraz absolwentów uczelni, zwłaszcza okresu tczewskiego, także starania sympatyków naszej Alma Mater i hojność darczyńców, umożliwiły zgromadzenie ciekawej kolekcji dokumentującej rozwój polskiego szkolnictwa morskiego i floty handlowej.

Od ponad roku zbiory te są wciąż digitalizowane – co z jednej strony je porządkuje i ułatwia dostęp do nich pasjonatom historii morskiej Polski, a z drugiej – chroni przed zniszczeniem (zwłaszcza stare dokumenty). Od sierpnia 2019 r. do maja 2021 r. w systemie elektronicznym powstałym na potrzeby Sali ujęto m.in.:

- 12 617 fotografii,
- 3067 dokumentów (świadczenia, legitymacje, dyplomy morskie, książeczki żeglarskie, osobiste wspomnienia ludzi morza, kartki pocztowe czy listy),

- 634 publikacje (książki i czasopisma morskie sprzed 1945 r., wśród nich podręczniki z okresu tczewskiego),
- 302 teczki biograficzne,
- 311 medali i monet,
- 252 przedmioty z zakresu sztuki oraz sztuki użytkowej,
- 11 modeli statków, na których, w przeciągu 100 lat, uczniowie i studenci odbywali praktykę,
- 26 eksponatów prezentujących dawną technikę morską (m.in. oktant z XIX wieku, elementy wyposażenia statków – nie tylko szkolnych, np. koła sterowe i telegrafy maszynowe),
- także mundury – oficerski i szkolny, w tym ucznia szkoły okresu wojennego – w Southampton.

W systemie dostępne są również fotografie i opisy siedmiu sztandarów ze zbiorów Sali, dokumentujących poszczególne etapy w historii uczelni, oraz dziewięć bander: m.in. z s/s „Kościuszko”, s/s „Chorzów”, jak i najcenniejsza, 90-letnia, galowa, z „Daru Pomorza”. Są także bandery powojennych statków szkolnych, np. z „Jana Turlejskiego” i „Antoniego Garnuszelewskiego”.

Nie brak też okolicznościowych znaczków, nagród, statuetek czy 44 pucharów, w tym przedwojennych „nagród wędrownych” za żeglowanie (1930) czy wiosłowanie (1932), oraz późniejszych, dotyczących np. Operation Sail.

**Redakcja**



## Doc. dr inż. Zygmunt Bendyk (1929-2021)

**Doc. dr inż. Zygmunt Bendyk (1929-2021) - prorektor ds. nauczania i kierownik Zespołu Automatyki, dziekan Wydziału Elektrycznego, ekspert Polskiej Izby Handlu Zagranicznego, Pomorskiej Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni oraz Komitetu Badań Naukowych.**

Spoczął 15 stycznia 2021 r. na Cmentarzu Witomińskim. W uroczystościach pogrzebowych uczestniczyli przedstawiciele Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, a w szczególności Wydziału Elektrycznego i Katedry Automatyki Okrętowej, z którymi był związany w czasie swojej kariery zawodowej.

Urodził się 13 sierpnia 1929 roku w Tczewie. W roku 1950 ukończył Liceum Budownictwa Okrętowego „Conradinum”, a w 1956 r. studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Gdańskiej w specjalności elektrotechnika morska. Stopień naukowy doktora uzyskał w 1965 r. uchwałą Rady Wydziału Elektrycznego Politechniki Gdańskiej na podstawie rozprawy pt. „Analiza pracy tyrystorowego falownika niezależnego służącego do regulacji prędkości obrotowej silnika asynchronicznego”, przygotowanej pod opieką prof. dr. inż. Mieczysława Rodkiewicza. W maju 1969 r. został mianowany przez ministra docentem.

W latach 1954-1968 pracował na Politechnice Gdańskiej na Wydziale Elektrycznym w Katedrze Maszyn Elektrycznych oraz w Zakładzie Automatyki i Energoelektroniki, kolejno jako asystent oraz adiunkt. Niemal równocześnie, od 1955 r., w Państwowej Szkole Morskiej w Gdyni prowadził wykłady z zakresu elektrotechniki okrętowej oraz automatyki napędu elektrycznego. W tym okresie odbywał praktyki morskie na „Batorym” oraz na statkach PLO i PŻM.

W marcu 1968 r. został dyrektorem ds. nauczania w Państwowej Szkole Morskiej, biorąc udział w przygotowywaniu przekształcenia jej w Wyższą Szkołę Morską. Od 1967 r. był w składzie Międzyresortowej Komisji Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego i Ministerstwa Żeglugi, odpowiedzialny za przygotowanie planów i programów nauczania dla Wydziału Elektrycznego na kierunku elektrotechnika okrętowa oraz radiokomunikacja morska. W latach 1968-1980 był zastępcą przewodniczącego Państwowej Komisji Egzaminacyjnej dla oficerów na statkach morskich, przygotował także programy kursu automatyki i informatyki okrętowej dla głównych specjalistów i dyrektorów technicznych przedsiębiorstw żeglugowych, prowadzonego od 1972 r. do połowy lat 80. XX w.

W latach 1969-1972 był prorektorem ds. nauczania i kierownikiem Zespołu Automatyki. Od 1 września

1975 r. do 30 września 1981 r. był dziekanem Wydziału Elektrycznego. W latach 1987-1988 pracował na statkach morskich jako superintendent i oficer elektryk okrętowy.

Był recenzentem około 20 prac doktorskich, zrealizowanych w najważniejszych polskich uczelniach technicznych, ekspertem Polskiej Izby Handlu Zagranicznego, Pomorskiej Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni oraz Komitetu Badań Naukowych.

W 1994 r. przeszedł na emeryturę, ale dalej prowadził zajęcia. Za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne był wyróżniany licznymi odznaczeniami państwowymi i resortowymi, nagrodami ministra i rektora.





## Dr Anna Konieczna (1969-2021)

**Nauczyciel akademicki w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, st. wykładowca, mistrzyni Polski w karate, instruktor narciarstwa i pływania.**

Urodziła się 31.01.1969 r. w Gdańsku. W roku 1991 ukończyła studia w Akademii Wychowania Fizycznego w Gdańsku, uzyskując tytuł magistra wychowania fizycznego ze specjalnością odnowa biologiczna. Stopień doktora nauk o kulturze fizycznej uzyskała w 2013 r. W 2015 r. ukończyła z wyróżnieniem studia podyplomowe „Nowoczesne metody fizjoterapii” na Wydziale Fizjoterapii i Nauk o Zdrowiu w Wyższej Szkole Zarządzania w Gdańsku.

W latach 1991-2005 była nauczycielem (od 2004 r. - nauczycielem dyplomowanym) wychowania fizycznego oraz języka angielskiego w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 3 w Gdyni, a w latach 2005-2018 nauczycielem dyplomowanym wychowania fizycznego i zdrowotnego w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Gdyni.

W naszej uczelni została zatrudniona 8 czerwca 2018 r. na stanowisku wykładowcy w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, a od 1 sierpnia - starszego wykładowcy, pełniąc jednocześnie funkcję kierownika.

Od trzynastego roku życia uprawiała karate tradycyjne. W latach 1984, 1985 i 1986 zdobyła tytuły mistrzyni Polski, uzyskując tym samym pierwszą klasę

sportową. Zdobyła także stopień mistrzowski 1 Dan (czarny pas) w tej dyscyplinie. Wielokrotnie uczestniczyła też w obozach zimowych jako instruktor narciarstwa. W 2018 r. ukończyła kursy instruktora pływania oraz menadżera sportu.

Zmarła 19 lutego 2021 r., spoczęła na Cmentarzu Witomińskim.



## Mgr Irena Krause (1943-2021)

**Dyrektor Biblioteki Głównej naszej uczelni w latach 1998-2006.**

Na Cmentarzu Komunalnym w Kosakowie pożegnaliśmy 10 marca 2021 r. mgr Irenę Krause.

Urodziła się 10 maja 1943 r. w Wielgoszczy, pow. Choszczno. W latach 1956-1960 uczęszczała do I Liceum Ogólnokształcącego w Gdyni, a w 1970 r. uzyskała dyplom magistra ekonomii w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Sopocie.

Od września 1960 r. do czerwca 1970 r. pracowała w Bibliotece Głównej WSE w Sopocie, w czytelnicy i wypożyczalni, następnie w Oddziale Gromadzenia.

W lipcu 1970 r. podjęła pracę w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Gdańskiego. W czerwcu 1980 r. złożyła egzamin uprawniający do ubiegania się o stanowisko





► bibliotekarza dyplomowanego. W październiku 1986 r. została kierownikiem Oddziału Czasopism Biblioteki Głównej UG.

W latach 1984-1988 jednocześnie wykładała przedmiot „organizacja pracy bibliotecznej” w Policealnym Studium Bibliotekarstwa w Sopocie.

Przez osiem lat, od września 1998 r. do przejścia na emeryturę we wrześniu 2006 r., mgr Irena Krause pracowała w Wyższej Szkole Morskiej, następnie Akademii Morskiej w Gdyni na stanowisku starszego kusto-

sza dyplomowanego, równocześnie pełniąc funkcję dyrektora Biblioteki Głównej uczelni.

Aktywnie działała społecznie, była członkiem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, prezesem Rady Oddziałowej ZNP Pracowników Biblioteki, członkiem ZNP przy UG.

Odznaczona została m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Srebrnym i Brązowym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką ZNP oraz Nagrodą Rektora AMG.

Zmarła 4 marca 2021 roku.

## St. of. mech. dr Ryszard Leszczyński (1946-2021)

**Wybitny pisarz-marynista, honorowy członek Stowarzyszenia Kapitanów Żeglugi Wielkiej oraz honorowy członek Polskiego Towarzystwa Nautologicznego.**

Odszedł absolwent Wydziału Mechanicznego Państwowej Szkoły Morskiej z roku 1967, renesansowy człowiek morza, starszy oficer mechanik okrętowy, honorowy kapitan żeglugi wielkiej, doktor nauk historycznych, pisarz i publicysta morski. Autor trylogii „Tragedie rybackiego morza”, dokumentującej powojenne katastrofy polskich statków rybackich i czterotomowego dzieła „Ginące frachtowce”, w którym z imponującą starannością opisywał przebieg i przyczyny zatonięć statków powojennej Polskiej Marynarki Handlowej oraz losy ich załóg, a także ponad 600-stronicowej, pierwszej w polskiej historiografii, monografii dziejów floty pomocniczej „Katastrofy i wypadki morskie floty pomocniczej PMH (1926-2016)”, będącej Jego dysertacją doktorską, obronioną na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika 11 października 2016 r.

Na statkach Polskiej Marynarki Handlowej, głównie Polskich Linii Oceanicznych, przeszedł wszystkie szczeble kariery oficera mechanika okrętowego, obejmując 2 maja 1983 r. stanowisko szefa działu maszynowego. Od jesieni roku 1987 pracował na jednostkach armatorów obcych. Pracując na morzu, ukończył studia magisterskie na Uniwersytecie





Gdańskim i rozpoczął pisanie reportaży dla czasopism morskich - miesięczników: „Morze”, „Reporter”, „Namiary” oraz tygodników: „Wybrzeże”, „Ziemia i Morze”, „Tygodnik Morski”, „Tygodnik Gdański”. Był laureatem nagród i wyróżnień konkursów marynistycznych, uhonorowany m.in. za „Reportaże z rejsów”, które spotkały się z wysoką oceną Jury III Konkursu Literackiego im. Josepha Conrada w roku 1987.

Pisał pięknym i dynamicznym językiem polskim, dokładając najwyższej staranności w dokumentacji zdarzeń, doborze słów, stosowaniu reguł językowych i interpunkcji. To charakteryzowało także Jego książki, które stały się dokumentem dziejów floty ojczystej, tworzonym przez ostatnie kilkanaście lat. Pierwszy z trzech tomów „Tragedii rybackiego morza”, opisujących wielkie katastrofy polskich statków rybackich, uznany został przez gdańskie media za „Gdańską Książkę Zimy 2004” i zdobył nominację do Literackiej Nagrody Artusa, a całą trylogię wyróżniono główną nagrodą na Targach Książki Kaszubskiej i Pomorskiej w roku 2006. Czterotomowe dzieło „Ginące frachtowce”, dokumentujące tragedie polskich statków handlowych i ich załóg, którym nie udało się wrócić z mórz i oceanów do kraju, na wspomnianych targach w roku 2013 uhonorowano najwyższym laurem. Książkami

tymi zyskał wdzięczność rodzin ofiar katastrof oraz uznanie czytelników zapelniających sale Jego spotkań autorskich.

W styczniu 2013 r. podczas spotkania z czytelnikami w Muzeum Miasta Gdyni kpt. ż.w. Andrzej Królikowski wręczył R. Leszczyńskiemu honorową odznakę Zasłużonego Pracownika Morza.

Rok później R. Leszczyński został uroczystie przyjęty do grona Honorowych Członków Stowarzyszenia Kapitanów Żeglugi Wielkiej, a w 2016 r. - do grona Honorowych Członków Polskiego Towarzystwa Nautologicznego.

Sięgając głęboko po bogate archiwalia IPN, pracował nad kolejną książką o ucieczkach marynarzy, rybaków i lotników morskich w czasach PRL, która miała być Jego habilitacją. Odszedł podobnie jak oni. Pozbawiony możliwości pożegnania rodziny, wymiany ostatnich słów, spojrzeń i uścisku dłoni. Nie pokonało Go morze - tak dobrze Mu znany i trudny żywioł, pokonało Go zło naszych dzisiejszych dni: podstępny i skrycie atakujący wirus..

My tu, na Ziemi, dołożymy wszelkich starań, aby ostatnie dzieło Ryszarda Leszczyńskiego ukazało się drukiem, dokumentując kolejny ślad morskich losów Polaków.

**Cezary Spigarski**

## **Mgr inż. kpt. ż.w. Waldemar Perchel (1960-2021)**

**Absolwent Wydziału Nawigacyjnego WSM w Gdyni z 1985 r., członek Stowarzyszenia Kapitanów Żeglugi Wielkiej, przewodniczący Rady Związku Agentów i Morskich Przedsiębiorstw Rekrutacyjnych APMAR, współzałożyciel i przewodniczący Stowarzyszenia EUROCREW, zrzeszającego europejskie agencje pracy dla marynarzy.**

Urodził się 28 grudnia 1960 r. w Starachowicach. Po skończeniu studiów pracował w Ośrodku Szkolenia Ratownictwa Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni, karierę na morzu rozpoczął w Polskich Liniach Oceanicznych, a w 1993 r. rozpoczął pracę na statkach Midocean - firmy powiązanej z Peter Döhle Group. Od 2000 r. pracował na lądzie, najpierw dla Midocean Shipmanagement (IOM), a od 2003 r. w Gdańsku oraz Gdyni jako dyrektor Geo-Marine Manning Agency (dziś Döhle Marine Services Europe), która jest częścią Grupy Döhle.

W 2000 roku Geo-Marine utworzyła biuro pomocnicze w Gdańsku. Po dwóch latach wyteżonej pracy zespołu firma obsługiwała już ponad 100 marynarzy





na kontraktach i zaczęła się liczyć w branży morskiej. W 2005 r., zgodnie z decyzją wspólników, spółka zmieniła nazwę na Döhle Manning Agency (Poland) sp. z o.o. i przeniosła siedzibę do Gdyni. W tym samym roku firma otworzyła własny ośrodek szkoleniowy, oferując specjalistyczne szkolenia dla rekrutowanych marynarzy, Urząd Morski w Gdyni audytuje i certyfikuje ośrodek firmy na wyodrębnione kursy STCW.

W 2003 r. kpt. Waldemar Perchel został dyrektorem agencji załogowej, poszerzył działalność DMSE, tworząc tzw. grupy remontowe, prowadzące naprawy kadłubowe statków i silników okrętowych oraz współ-

pracujące ze stoczniami z całej Europy, dostarczając im wykwalifikowaną, wyselekcjonowaną kadrę. Kierowana przez niego spółka była wielokrotnie doceniana i nagradzana - dwukrotnie zdobyła „Gazetę Biznesu” - nagrodę dla najdynamiczniej rozwijających się firm (w latach 2011 i 2017). Dodatkową jego pasją było żeglarsstwo, w wolnym czasie wyjeżdżał na Mazury, by żeglować na swym jachcie „Wakama”.

Kpt. ż.w. Waldemar Perchel zmarł 4 listopada 2020 r. - „odszedł w wyniku ciężkiej choroby, która opanowała cały świat” - napisali przyjaciele. Spoczął na Cmentarzu Witomińskim.

## Mgr Zofia Pawłowska (1927-2021)

**Asystentka trzech rektorów, sybiraczka, członek konspiracyjnej Solidarności Walczącej.**

W wieku 94 lat odeszła Zofia Pawłowska. W latach 1967-1986 pracowała w Państwowej Szkole Morskiej w Gdyni i Wyższej Szkole Morskiej w Gdyni, była asystentką rektorów WSM: doc. dr. Bohdana Kowalczyka, prof. dr. kpt. ż.w. Daniela Dudy i doc. dr. inż. Mikołaja Kosteckiego. W latach 1980-1981 była sekretarzem Komisji Zakładowej uczelnianego NSZZ „Solidarność” i współzałożycielką gdyńskich struktur „Solidarności”. Potem pomagała represjonowanym w stanie wojennym, kolportowała prasę i książki z II obiegu w Trójmieście, działała w konspiracyjnej Solidarności Walczącej (zwana ciepło i z wdzięcznością kwatermistrzem organizacji).

Urodziła się 2 lutego 1927 r. we wsi Stołowicze koło Baranowicz na Białorusi. Ojciec Zdzisław Hucisk był urzędnikiem, oficerem rezerwy kawalerii Wojska Polskiego. Po wybuchu II wojny światowej i wkroczeniu sowieckiej armii na wschodnie tereny Rzeczypospolitej została w 1940 r. wywieziona z matką i rodzeństwem do kolchozu w Uzbekistanie. Miała wtedy 13 lat.

Podpisane 30 lipca 1941 r. polsko-radzieckie porozumienie umożliwiło zwolnienie kilkuset tysięcy polskich więźniów radzieckich łagrow - tak została sformowana Armia Polska na Wschodzie. Do tej polskiej armii ciągnęły setki polskich dzieci, często osieroconych, a zawsze wynędzniałych i wygłodzonych. Dla tych dzieci gen. Władysław Anders zdecydował o utworzeniu sierocińców i szkół, bowiem doskonale

zdawał sobie sprawę z ogromu ich tragedii. Pragnął, by młodzież mogła kontynuować przerwana przez zsyłkę do Rosji naukę. Utrzymanie szkoły pokrywał 2. Korpus, a dziewczęta zostały ubrane w mundury wojskowe i nazwane młodszymi ochotniczkami.





Zofia, jako jedno z „dzieci Andersa”, uczyła się w Szkole Junaczek w Teheranie przy 6. Dywizji Piechoty w Armii Polskiej, w sierpniu 1942 r. ewakuowana ze szkołą na Bliski Wschód do Pahlewi, a stamtąd do Isfahanu, od 1943 r. była w domu dziecka dla Polaków w Oudtshoorn w Republice Południowej Afryki, a potem pracowała w Rodezji. Gdy dotarła do niej informacja, że rodzina przeżyła, w 1948 r. wróciła do kraju i zamieszkała w Sopocie. Była w 1960 r. współzałożycielką Klubu Turystyki Pieszej „Babelki” przy PTTK

w Gdańsku, aktywnym uczestnikiem i organizatorem wycieczek przez wiele lat. Odznaczona została Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Zesłańców Sybiru, Złotą Odznaką „Zasłużony Pracownik Morza”, a także Krzyżem Wolności i Solidarności, Krzyżem Solidarności Walczącej oraz medalem 100-lecia Odzyskania Niepodległości.

Zmarła 29 stycznia 2021 r., została pochowana na cmentarzu komunalnym w Sopocie.

## Prof. dr hab. inż. Omelyan Plakhtyna (1960-2021)

**Wieloletni profesor Wydziału Elektrycznego, specjalista z zakresu elektrotechniki i informatyki.**

Urodził się 7.05.1950 r. w Wołczyszczowiczach, obw. lwowski, na Ukrainie. W 1974 r. ukończył Wydział Elektromechaniczny Lwowskiego Instytutu Politechnicznego z tytułem zawodowym magistra inżyniera. W 1980 r. w Leningradzkim Instytucie Elektrotechnicznym uzyskał stopień doktora nauk technicznych, a w 1989 r. obronił rozprawę habilitacyjną w Instytucie Naukowo-Badawczym Budowy Maszyn Elektrycznych Akademii Nauk ZSRR w Leningradzie. W 1990 r. Państwowy Komitet ZSRR ds. Edukacji Narodowej nadał mu tytuł profesora w dziedzinie informatyki. Pracował w Politechnice Lwowskiej, następnie w Państwowym Uniwersytecie Technik Leśnych (w latach 1989-1991 był tam dziekanem), od 1993 r. także na drugim etacie w Politechnice Lwowskiej.

Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych oraz tytuł profesora zostały nostryfikowane 17.12.1997 r. przez polskie Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Od 1995 r. w Polsce był pracownikiem naukowym Instytutu Elektrotechniki na Wydziale Telekomunikacji i Elektrotechniki Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy.

Od 2001 r. do 2012 r. zatrudniony na Wydziale Elektrycznym Akademii Morskiej w Gdyni na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Elektroniki Morskiej, od 2012 r. do 2021 r. prowadził zajęcia dydaktyczne w oparciu o umowę cywilno-prawną. Rozwijał współpracę między naszą uczelnią a Politechniką Lwowską, prowadził badania naukowe w zakresie opracowania nowych algorytmów i programów kom-

puterowych do analizy oraz syntezy układów elektromechanicznych i elektroenergetycznych. Swoje osiągnięcia naukowe opublikował w ponad 150 pracach. Był członkiem rzeczywistym Ukraińskiej Akademii Nauk Leśnych we Lwowie, a także członkiem The Institution of Electrical Engineers w Londynie. Był członkiem wielkiego formatu, ogromnie lubianym i cionym.

Zmarł 18 kwietnia 2021 r.





## Prof. dr hab. Jan Kazimierz Sawicki (1939-2021)

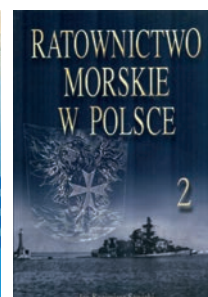
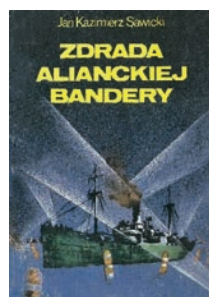
**Współtwórca i redaktor naukowy serii wydawniczej „Księgi Floty Ojczystej”, członek Rady Naukowej i przewodniczący Komisji Historii Żeglugi Polskiego Towarzystwa Nautologicznego.**

Nauka polska poniosła niepowetowaną stratę. Nad ranem 24 kwietnia 2021 r., w wieku 82 lat, zmarł prof. dr hab. Jan Kazimierz Sawicki. Przez 20 lat blisko związany z naszą uczelnią, był kierownikiem Pracowni Historii Wyższej Szkoły Morskiej i Akademii Morskiej w Gdyni. Pracownia utworzona została 1 lipca 1990 r. dla gromadzenia i opracowywania zbiorów z historii i tradycji polskiego szkolnictwa morskiego oraz Polskiej Marynarki Handlowej i dziejów Polski na morzu.

Tytan pracy, był współtwórcą i redaktorem naukowym sześciu tomów „Kadr morskich Rzeczypospolitej”, autorem takich dzieł jak m.in. „Podróże polskich statków 1939-1945”, „Polska Marynarka Handlowa”, „Odrodzenie żeglugi morskiej w Polsce 1945-1947”, dwutomowej pracy „Ratownictwo morskie w Polsce”, „Polskie Ratownictwo Okrętowe (1951-2000)”, „Marynarka Polska 1918-2008”.

Redaktor naukowy, współautor i edytor dzieł zbiorowych oraz opracowań pamiątkarskich i dokumentacyjnych polskiej kadry morskiej, publikowanych w latach 1993-2015, m.in. 76 tomów w serii wydawniczej „Księgi Floty Ojczystej” i ponad 20 książek konsultowanych i wydanych przez kadrę morską poza tą serią. Napisał przedmowy do 25 książek innych autorów, głównie kapitanów i oficerów PMH. Był także recenzentem projektów badawczych i naukowych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Muzeum II Wojny Światowej

Utrzymywał stałą współpracę z kadrą i absolwentami polskiego cywilnego i wojskowego szkolnictwa morskiego oraz ich stowarzyszeniami i klubami.







Fot. Cezary Spiganski

**Honorowy członek Stowarzyszenia Kapitanów Żeglugi Wielkiej prof. dr hab. Jak Kazimierz Sawicki, pośrodku kpt. ż.w. dr Andrzej Królikowski - przewodniczący SKŻW, z prawej kpt. ż.w. Stefan Krella - prezes Towarzystwa Przyjaciół „Daru Pomorza”**

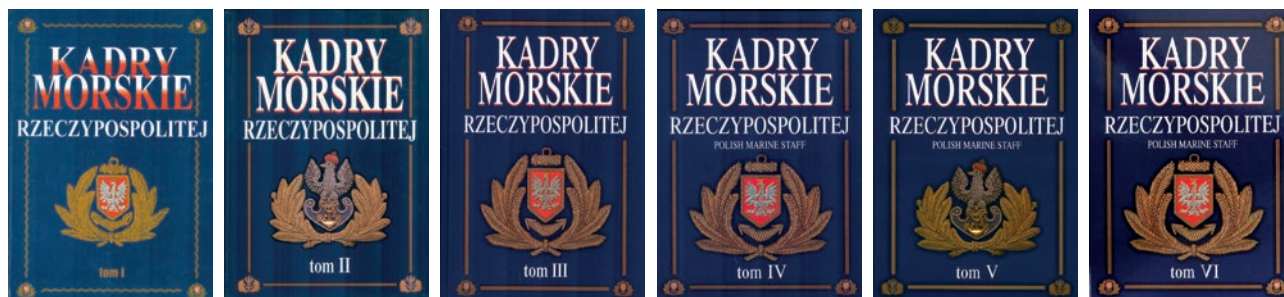
Był członkiem Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Nautologicznego, przewodniczącym Komisji Historii Żeglugi Polskiego Towarzystwa Nautologicznego, członkiem Ławy Morskiej Miasta Gdańska. Od 2015 r. członek honorowy Stowarzyszenia Kapitanów Żeglugi Wielkiej.

Uhonorowany był m.in. Nagrodą Literacką im. J. Conrad (w 1986 r.), nagrodą Polskiego Towarzystwa Nautologicznego za rok 1989; I Nagrodą Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej w latach 1990, 1992 i 1995 r., Nagrodą Indywidualną Ministra Infrastruktury w 2003 r., I Nagrodą Rektora WSM w latach: 1993, 1994, 1996, Nagro-

dą Rektora AMG w 2001 r. W 1995 r. otrzymał Nagrodę Literacką Prezydenta Miasta Gdyni, w 1996 r. Nagrodę Polskiego PEN Clubu im. kmdr. Kazimierza Szczęsnego za twórczość marynistyczną, literacką i naukową, w 1999 r. Łódzką Komandorię Ligi Morskiej i Rzeczej, Medal za Zasługi dla Marynarki Wojennej, Złoty i Srebrny Krzyż Zasługi, oraz odznaczenia resortowe i organizacji kombatanckich. A w 2012 r. Srebrny Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

Nagła śmierć przerwała pracę nad kolejnym dziełem.

Profesor Jan Kazimierz Sawicki spoczął na Cmentarzu Witomińskim.





## Kmdr w st. spocz. dr inż. Klemens Tymański (1936-2021)

**Kierownik Katedry Nawigacji Wydziału Nawigacyjnego Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni, wykładowca.**

Zmarł 12 stycznia 2021 r. b. pracownik naukowy w Studium Wojskowym Państwowej Szkoły Morskiej w Szczecinie, Wyższej Szkole Marynarki Wojennej w Gdyni, od 1986 r. adiunkt - nauczyciel akademicki, starszy wykładowca w Wyższej Szkole Morskiej w Gdyni. Popularyzator astronomii, autor sześciu skryptów z astronawigacji, promotor ponad 15 prac dyplomowych w latach 1993-1997. Zajmował się modelami autonomicznej nawigacji morskiej w świetle wymagań i ograniczeń przełomu wieków (1999) oraz modelami i algorytmami zadań astronawigacyjnych we współczesnej nawigacji (2000). Odbył wiele rejsów na „Darze Młodzieży” jako asystent pokładowy, III oficer pokładowy, II oficer pokładowy i kierownik praktyk studenckich (1989-2001). Był również członkiem polskiego towarzystwa klasyfikacyjnego Polski Rejestr Statków. Odznaczony został: Srebrnym Krzyżem Zasługi (1980); Medalami „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny” (brązowym 1968, srebrnym 1969, złotym 1978); Medalami „Za Zasługi dla Obronności Kraju” (brązowymi 1968 i 1969, srebrnym 1981); Odznaką „Zasłużony Pracownik Morza” (dwukrotnie złotą 1982 i 1985) i Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1999).



## Setna rocznica podniesienia bandery polskiej na „Lwowie”



„Młoda marynarka polska święciła w Gdyni 4 września 1921 r. skromną, ale podniosłą uroczystość. Odbyło się poświęcenie pierwszego szkolnego statku «Lwów» i uroczyste wciągnięcie nań bandery, ofiarowanej przez obywatelstwo miasta Lwowa. Uroczystość urządziła Szkoła Morska w Tczewie z komendantem kmdr. ppor. Garnuszewskim na czele. Mszę na pokładzie odprawił dziekan morski ks. Paykart”.

„Gazeta Gdańska” 6.09.1921 r.

## Statek rzeczny s/s „Kopernik”

W roku 1921 Szkoła Morska w Tczewie stała się właścicielką parowego statku, który służył głównie jako tani środek transportu na trasie z Tczewa do Gdańska - bo tam bazował „Lwów”. Woził uczniów na żaglowiec, a po zakończonych rejsach zabierał osprzęt. Wykorzystywany też bywał do zajęć praktycznych dla słuchaczy Wydziału Mechanicznego. Z jego pokładu rodziny uczniów

i wykładowcy SM żegnali „Lwów” wychodzący w kolejny rejs, a jak trzeba było, to i służył jako wycieczkowiec po Wiśle. Opiekę nad statkiem sprawował wykładowca i kierownik warsztatów szkolnych inż. Tadeusz Kokiński, szyprem był Tadeusz Klusiewicz. W 1925 r. „Kopernik” został przekazany tczewskiej Lidze Morskiej i Recznej.



**Inż. Tadeusz Kokiński z rodziną na trapie**



**Model „Kopernika” w Sali Tradycji UMG**